

РІЧНИЙ ЗВІТ
2016

Основні показники діяльності банку на 31 грудня 2016 року*

	(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)		
	2016р.	2015р.	Зміна, %
Балансові показники			
Активи	57 364 637	53 573 225	6,61
Обов'язкові резерви в Національному банку України	–	–	
Заборгованість кредитних установ	10 170 740	6 386 059	37,21
Кредити клієнтам	27 923 626	26 372 838	5,55
Зобов'язання перед кредитними установами	3 295 105	5 634 999	(41,52)
Зобов'язання перед клієнтами	44 103 262	39 879 899	9,58
Субординований борг	–	2 101 210	
Статутний капітал	6 154 516	6 154 516	
Усього капітал	9 020 675	5 319 889	41,03
Звіт про прибутки			
Чисті процентні доходи після резерву під зменшення корисності кредитів	4 868 508	(1 037 832)	569,10
Чисті комісійні доходи	1 896 724	1 716 103	9,52
Непроцентні доходи	796 628	358 125	
Непроцентні витрати	(3 475 337)	(3 053 489)	12,14
Прибуток до оподаткування	4 086 523	(2 017 093)	302,59
Прибуток за рік	3 717 425	(1 833 266)	302,78
Загальна інформація про банк			
Показник достатності капіталу згідно з Базелем II	24,19%	19,12%	5,07
Показник достатності регулятивного капіталу згідно з вимогами НБУ	26,82%	18,91%	7,91
Кількість відділень банку	498	578	(13,84)
Кількість працівників (консолідовано)	8 073	9 639	(16,25)

* Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)

Зміст

Звернення голови Правління банку	2
Звіт Спостережної ради	4
Інформація про банк	
Місія. Цінності. Візія	7
Історія успіху	8
Рейтинги	9
Звіт із корпоративного управління	9
Організаційна структура	17
Нагороди та відзнаки	18
Роль у сталому розвитку суспільства	19
Участь у професійних організаціях	24
Ринкове середовище	
Макроекономічні показники	26
Банківський сектор України в 2016 році	29
Діяльність банку	
Основні результати	33
Управління ризиками	34
Мережа відділень	40
Персонал. Навчання та розвиток	41
Операційна діяльність та ІТ	42
Послуги корпоративним клієнтам	44
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу	46
Послуги приватним особам	49
Послуги казначейства	56
Послуги фінансовим установам	56
Консолідована фінансова звітність банку	
Висновок незалежних аудиторів	59
Консолідована фінансова звітність	61
Райффайзен Лізинг Аваль	142
Райффайзен Банк Інтернаціональ	143
Довідник Райффайзен Банк Інтернаціональ	144
Довідник Райффайзен Банку Аваль	146

Звернення голови Правління банку

Шановні пані та панове!

Менеджмент Райффайзен Банку Аваль у 2016 році ставив за мету примножити статки банку, спираючись на низку спеціальних програм, які можна об'єднати у 3 основних блоки:

- надання послуг високої якості всім сегментам клієнтів банку із забезпеченням достатнього рівня доходності внаслідок ефективного управління активами та пасивами;
- дотримання обережної політики кредитування, що дозволило банку заощадити на витратах, пов'язаних із кредитними ризиками, і навіть більше – розформувати частину резервів;
- впровадження низки заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування підрозділів банку на всіх рівнях.

Протягом останніх років банк оптимізував свою філійну мережу, скоротивши кількість відділень удвічі, при цьому вдалося не лише зберегти наявну клієнтську базу, а й залучити у 2016 році 1500 нових клієнтів корпоративного бізнесу та 100 тисяч приватних осіб.

У звітному році банк збільшив обсяги наданих кредитів сільському господарству на 1,4 млрд грн. Банк уклав низку партнерських угод на фінансування обладнання та техніки для сільського господарства на суму понад 1,5 млрд грн і розпочав програму фінансування енергозбереження.

У багатьох напрямках діяльності банку запроваджено технологію Lean для підвищення ефективності процесів, що, в загальному підсумку, призвело до значного покращення коефіцієнту співвідношення адміністративних витрат до операційного прибутку (cost to income ratio, CIR) – за останні три роки з 70% до 44%.

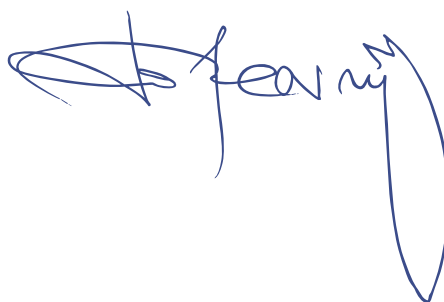
Банку вдалося стабілізувати надійність платіжних систем. Впроваджено також електронний банкінг для клієнтів та мобільний банкінг для приватних осіб.

Залучення нових інвестицій від Райффайзен Банк Інтернаціональ і Європейського банку реконструкції та розвитку зміцнило капітал банку та вивело показник достатності капіталу на рівень 27%.

Враховуючи потреби клієнтів та подальші перспективи розвитку бізнесу, ми переглянули нашу digital-стратегію. Значну кількість проектів діджиталізації буде реалізовано вже у 2017 році.

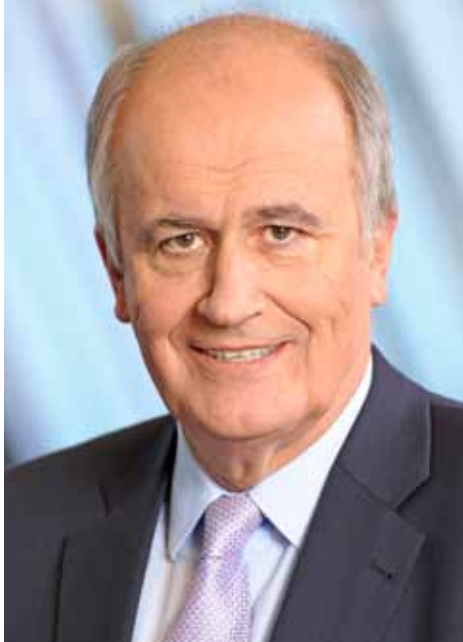
Рік, що минув, показав, що обрана нами стратегія розвитку банку є правильною. Вона допомогла нам досягти високих результатів і стане основою для подальшого стабільного зростання та розвитку новітніх технологій.

Користуючись нагодою, дякую акціонерам, партнерам та клієнтам банку за довіру та співпрацю.

Володимир Лавренчук,
Голова Правління

Звіт Спостережної ради

Шановні пані та панове!

У 2016 фінансовому році перед нами постали два основні виклики: по-перше, це ринкове середовище, яке залишалося складним у зв'язку з дуже низьким рівнем відсоткових ставок та потужним тиском регуляторних та політичних чинників, і, по-друге, початок процесу оцінки злиття РБІ та РЦБ.

Вимоги до капіталізації банків істотно підвищилися після фінансової кризи 2008 року, і національними й міжнародними органами регулювання було встановлено набагато жорсткіші вимоги. У лютому 2015 року було запроваджено програму трансформації, спрямовану на зміцнення бази капіталу, при цьому було поставлено ціль щодо досягнення коефіцієнту базового капіталу 1 рівня CET1 (на повній основі) щонайменше 12%, зниження ступеня складності процесів та істотного скорочення витрат. РБІ достроково виконав поставлену ціль, досягнувши коефіцієнту капіталу 1 рівня (на повній основі) 13,6% станом на 31 грудня 2016 року.

Після завершення етапу всебічної оцінки 5 жовтня 2016 року Правління та Спостережна

рада РБІ та РЦБ прийняли принципове рішення щодо злиття РБІ та РЦБ. 24 січня 2017 року позачергові загальні збори акціонерів РБІ переважною більшістю голосів ухвалили рішення щодо злиття з РЦБ. Злиття набуде чинності після внесення відповідної інформації до комерційного реєстру, що має відбутися не пізніше, ніж наприкінці березня 2017 року.

Сильні сторони об'єднаної установи ґрунтуються на попередніх досягненнях та включають, зокрема, географічну присутність на зростаючих ринках ЦЄ, місце в п'ятірці лідерів на ринках 9 із 14 країн, де присутня Група, а також стабільний бізнес у Австрії. Основну увагу, як і раніше, буде зосереджено на довгострокових відносинах із клієнтами на відповідних місцевих ринках. Для клієнторієнтованого універсального банку важливу роль у реалізації пріоритетних завдань відіграють рішення, орієнтовані на потреби корпоративних клієнтів, на основі доступу до місцевих ринків та наявності розгалуженої мережі, а також пропонування комплексу продуктів із використанням різних каналів для клієнтів роздрібного бізнесу в країнах ЦЄ.

Для Райффайзен Банку Аваль 2016 рік став найкращим за весь період діяльності після приєднання банку до Групи Райффайзен у 2005 році. При цьому істотного прогресу було досягнуто в багатьох важливих напрямках роботи. Попри істотні виклики, що поставали перед банківським сектором України, фінансові результати банку у звітному році були рекордно високими завдяки дуже позитивній динаміці відповідних показників доходу, витрат на ризики та адміністративних витрат. Із огляду на це, банк перевиконав навіть власні амбітні цілі на 2016 рік, що підтверджує правильність обраної стратегії. Втім, ще важливішою рушійною силою цих досягнень став професіоналізм та самовіддана праця співробітників банку.

Прибуток до оподаткування банку становив майже 4,09 млрд грн у 2016 році.

У звітному році рівень довіри клієнтів до Райффайзен Банку Аваль залишався надзвичайно високим, що є вражаючим фактором із огляду на нестабільне економічне середовище України та волатильний ринок банківських послуг, який характеризується масовими банкрутствами та закриттям банків.

Це стало можливим завдяки міцній фінансовій позиції банку, сумлінному виконанню зобов'язань, підтримці з боку материнської компанії Райффайзен Банк Інтернаціональ та потужному бренду «Райффайзен». Отже, у звітному році Райффайзен Банк Аваль знову показав себе надійним та професійним партнером для клієнтів.

Райффайзен Банк Аваль продовжує залишатися провідним банком України з бездоганною репутацією. Це засвідчують численні нагороди, отримані від авторитетних місцевих та міжнародних організацій та засобів масової інформації у 2016 році. Серед таких нагород: «Краща фінансова установа АПК» (Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу») та ТОВ «Київський міжнародний контрактний ярмарок»), «Найактивніший банк-емітент в Україні за програмою сприяння торгівлі» (ЄБРР), «Фінансовий Оскар» (журнал «Бізнес»), «Найкращий український банк-субдепозитарій (без зважування за активами)» (журнал Global Investor), «Найнадійніший український банк із першої десятки фінансових установ за розміром активів, що ввійшов до групи банків із найвищим рівнем життєздатності (група А)» (журнал «Forbes Україна»), «Найкращий банк у номінації «Овердрафти» (компанія «Фінансовий клуб»), «Лідер рейтингу надійності великих та найбільших банків України (журнал «Гроші»).

У 2016 році Спостережна рада Райффайзен Банку Аваль виконувала всі свої зобов'язання відповідно до чинного законодавства України та Статуту банку. Вона здійснювала моніторинг відповідності діяльності Правління банку діючому законодавству та її ефективності під час регулярних засідань,

дискусій, а також шляхом аналізу звітів Правління. Спостережна рада надавала повну підтримку Правлінню в його діяльності у 2016 році.

Склад Правління банку зазнав змін у звітному році. Спостережна рада Райффайзен Банку Аваль 31 серпня 2016 року прийняла рішення призначити Оксану Шевченко на посаду заступника голови Правління Райффайзен Банку Аваль. Наразі до складу Правління банку входять п'ять членів.

Аудиторська компанія ПрАТ «КПМГ Аудит» провела перевірку консолідованої фінансової звітності Райффайзен Банку Аваль за 2016 рік на відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ). Результати аудиту не викликали жодних заперечень і засвідчили повне дотримання всіх вимог чинного законодавства. Спостережна рада погодила звітність Правління банку про результати аудиту за 2016 фінансовий рік.

Я щиро поважаю і ціную те, як менеджмент та працівники Райффайзен Банку Аваль працювали єдиною великою командою задля досягнення цілей 2016 року. Користуючись нагодою, хотів би подякувати всім працівникам банку за наполегливу працю та незмінні зусилля для покращення обслуговування клієнтів та заради інтересів усієї Групи Райффайзен. Висловлюю також щиро подяку постійним клієнтам та діловим партнерам банку за довіру та співпрацю.

Від імені Спостережної ради,

Карл Севельда,
Голова Спостережної ради

Інформація про банк

Місія. Цінності. Візія	7
Історія успіху	8
Рейтинги банку	9
Звіт із корпоративного управління	9
Організаційна структура	17
Нагороди та відзнаки	18
Роль у сталому розвитку суспільства	19
Участь у професійних організаціях та установах	24

Інформація про банк

Місія. Цінності. Візія

Місія

Ми – надійний та відповідальний банк, що наполегливо та професійно працює задля зростання добробуту наших клієнтів, співробітників та суспільства.

Цінності

- Відповідальність
- Цілісність
- Бездоганна якість
- Спільне створення вартості
- Робимо, що обіцяємо

Візія

Ми – європейський універсальний банк.

Наш пріоритет – бездоганна якість послуг.

Ми прагнемо зміцнити наші конкурентні переваги шляхом втілення інновацій, пошуку та використання нових можливостей.

Історія успіху

1992	НБУ зареєстрував АКБ «Аваль».	2007	Журнал The Banker назвав Райффайзен Банк Аваль «Банком року» в Україні. Бренд банку в рамках Всеукраїнської рейтингової програми «Гвардія брендів» визнано найдорожчим серед усіх банків України.
1994	НБУ зареєстрував банк як АППБ «Аваль».	2009	Юридичну назву змінено на Публічне акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» (АТ «Райффайзен Банк Аваль»). Знову став найдорожчим банківським брендом в Україні – в рамках рейтингу BrandFinance Global Banking 500, опублікованого виданням The Banker. «Кращий банк в Україні» за версією Euromoney.
1995	Банк отримав акредитацію для реалізації проектів Європейського банку реконструкції та розвитку.	2010	Статутний капітал банку збільшено до понад 3 млрд грн. Райффайзен Банк Аваль знову відзначено як «Кращий банк в Україні» за версією журналу Euromoney.
1996	Розпочав роботу власний процесінговий центр банку – Український процесінговий центр. Банк став членом міжнародних платіжних систем Visa та Europay.	2011	Журнал Euromoney вкотре назвав банк найкращим в Україні.
1997	Компанія Western Union визнала «Аваль» найкращим партнером у Східній Європі.	2012	Отримано чергові нагороди в межах Міжнародного фестивалю-конкурсу «Вибір року» – в номінаціях «Банк року з найкращим рівнем обслуговування» та «Пакет банківських послуг року».
1999	Банк став учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.	2013	Цей рік став рекордним за всю історію банку за розміром отриманого прибутку, що перевищив 1 млрд грн.
2001	Банк першим в Україні запровадив виплату пенсій із використанням платіжної картки «Онікс-пенсійний». Впроваджено власну систему термінових грошових переказів по Україні «Аваль-Експрес».	2014	Великої популярності набули дистанційні послуги банку. Кількість клієнтів Інтернет-банкінгу «Райффайзен Онлайн» досягла 500 тис. осіб.
2002	Банк увійшов до TOP-100 банків ЦСЄ за рейтингом Standard & Poor's.	2015	Європейський банк реконструкції та розвитку став одним із акціонерів Райффайзен Банку Аваль.
2003	Журнал Euromoney назвав «Аваль» найкращим банком України. Банк розмістив власний випуск облігацій на суму 80 млн грн.	2016	Статутний капітал банку збільшено до понад 6,15 млрд грн. Банк отримав рекордний прибуток у розмірі 3,82 млрд грн за підсумками року.
2004	Статутний капітал банку досяг рекордної суми – 1 млрд грн. ЄБРР визнав «Аваль» одним із найбільших і динамічних банків у ЦСЄ.		
2005	93,5% акцій банку придбано групою Райффайзен Інтернаціональ.		
2006	АППБ «Аваль» перейменовано на ВАТ «Райффайзен Банк Аваль». Журнал Euromoney визнав банк «Найкращим банком в Україні», ЄБРР – «Найактивнішим банком у сфері торгового фінансування в Україні» в рамках програми сприяння торгівлі «TFP».		

Рейтинги

Рейтинги, присвоєні Райффайзен Банку Аваль агентством Moody's

Довгострокові депозити в іноземній валюті	Са
Прогноз	негативний
Короткострокові депозити в іноземній валюті	NP
Довгострокові депозити в національній валюті	Саа2
Рейтинг фінансової стабільності	E
Прогноз	стабільний
Рейтинг за національною шкалою	B2.ua

Рейтинги, присвоєні Райффайзен Банку Аваль РА «Стандарт-Рейтинг»

Довгостроковий кредитний рейтинг за національною шкалою	uaAAA
Прогноз	стабільний
Короткостроковий кредитний рейтинг за національною шкалою	uaK1
Прогноз	стабільний
Рейтинг депозитів за національною шкалою	ua.1

Звіт із корпоративного управління

Загальні збори акціонерів; склад, відповідальність, функції Спостережної ради, Правління банку, виконавчих комітетів

Райффайзен Банк Аваль – публічне акціонерне товариство, органами управління якого є:

- вищий орган управління – **Загальні збори акціонерів** банку (надалі – **Збори**);
- виконавчий орган – **Правління банку** (надалі – **Правління**).

До компетенції **Зборів** як вищого органу управління належить вирішення всіх питань діяльності банку.

Для формування прозорості та ефективної моделі корпоративного управління банку, збалансування інтересів акціонерів, його посадових осіб, працівників, ділових партнерів і суспільства в цілому Збори прийняли і затвердили **«Принципи корпоративного управління»**

Публічного акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль» (Протокол №ЗБ-56 від 27.04.2016р.).

Основними принципами, якими керується банк щодо корпоративного управління, є:

- забезпечення захисту прав та законних інтересів акціонерів;
- виважене, сумлінне та ефективне виконання своїх функцій **Спостережною радою та Правлінням**;
- лояльність та відповідальність посадових осіб, недопущення конфлікту інтересів;
- прозорість інформаційної політики;
- забезпечення управління ризиками та контролю за фінансово-господарською діяльністю;
- усвідомлення соціальної ролі банку та відповідальності за працівників.

Для представлення інтересів акціонерів, захисту їхніх прав, регулювання діяльності виконавчого органу (Правління) і контролю за його діяльністю вищий орган управління банку – **Збори** (Протокол №ЗБ-56 від 27.04.2016р.) обрали **Спостережну раду** в такому складі:

1. Голова Спостережної ради – **Карл Севельда (Karl Sevelda)**;
 2. Заступник голови Спостережної ради – **Пітер Леннк (Peter Lennkh)**;
 3. Член Спостережної ради – **Герберт Степіч (Herbert Stepic)**;
 4. Член Спостережної ради – **Курт Гайгер (Kurt Geiger)**;
 5. Член Спостережної ради – **Курт Брукнер (Kurt Bruckner)**;
 6. Член Спостережної ради – **Андреа Морару (Andreea Moraru)**;
- до складу Спостережної ради також обрано два незалежних члени:
7. Член Спостережної ради – **Павло Шеремета**;
 8. Член Спостережної ради – **Анна Дерев'янку**.

Органом, що здійснює контроль за діяльністю Правління банку, є Спостережна рада банку (надалі – **Спостережна рада**).

До виключної компетенції **Спостережної ради** належать такі функції:

- з питань стратегії діяльності банку:
 - затвердження стратегії розвитку банку відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Загальними зборами;
 - затвердження бюджету банку, в тому числі бюджету служби внутрішнього аудиту, та бізнес-плану розвитку банку;
 - затвердження плану відновлення діяльності банку;
 - визначення джерел капіталізації та іншого фінансування банку;
 - визначення кредитної політики банку;
 - визначення ймовірності визнання банку неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, в тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;
- щодо внутрішніх контролів та управління ризиками:
 - визначення і затвердження стратегії, політики та процедури управління ризиками, а також переліку ризиків, їхніх граничних розмірів;
 - забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю банку та контролю за її ефективністю;
 - контроль за ефективністю функціонування системи управління ризиками;
 - затвердження Положення про Кредитний комітет банку, Положення про Комітет із проблемних кредитів, а також обрання та відкликання членів зазначених комітетів;
 - вжиття заходів щодо запобігання виникненню конфлікту інтересів у банку, сприяння їх врегулюванню;

- контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку, службою внутрішнього аудиту та аудиторською фірмою, за результатами проведення зовнішнього аудиту;
 - щодо контролю за діяльністю Правління:
 - призначення Голови та інших членів Правління та припинення їхніх повноважень; затвердження умов цивільно-правових, трудових договорів (контрактів), що укладаються з Головою та іншими членами Правління, встановлення розміру їхньої винагороди, в тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;
 - здійснення контролю за діяльністю Правління, внесення пропозицій щодо її вдосконалення; прийняття рішення про відсторонення Голови або члена Правління від здійснення повноважень та обрання особи, яка у зв'язку з цим тимчасово здійснюватиме повноваження Голови або члена Правління;
 - попереднє погодження рішень Правління з окремих питань, перелік яких визначений Спостережною радою;
 - з питань аудиту:
 - визначення порядку роботи та планів служби внутрішнього аудиту і контроль за її діяльністю;
 - призначення головного аудитора банку та припинення його повноважень; затвердження умов цивільно-правових або трудових договорів (контрактів), що укладаються з працівниками служби внутрішнього аудиту, встановлення розміру їхньої винагороди, в тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;
 - визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту та затвердження умов договору, що укладається з нею, встановлення розміру оплати послуг; розгляд висновку аудиторської фірми та підготовка рекомендацій Загальним зборам для прийняття рішення щодо нього;
 - з питань прозорості діяльності та розкриття інформації:
 - забезпечення своєчасного надання (опублікування) банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства України;
 - затвердження порядку здійснення операцій з пов'язаними з банком особами;
 - повідомлення Національного банку України про конфлікти інтересів, що виникають у банку;
 - підтримання дієвих стосунків із Національним банком України;
 - з питань корпоративного характеру:
 - прийняття рішення про скликання чергових та позачергових Загальних зборів, підготовка порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до порядку денного (крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів), визначення дати складання переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів та мають право на участь у Загальних зборах, призначення голови Загальних зборів, підготовка пропозицій щодо питань, які виносяться на Загальні збори, повідомлення про проведення Загальних зборів відповідно до законодавства України;
 - обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, передбачених законодавством України;
 - визначення дати складання переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строки виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного пунктом 9.3 Статуту банку;
 - надсилання у випадках, передбачених законодавством України, пропозицій акціонерам про придбання належних їм акцій;
 - прийняття рішення про продаж раніше викуплених банком акцій,

— прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної та/або клірингової установи та затвердження умов договору, що укладається з нею, встановлення розміру оплати її послуг;

— прийняття рішень щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб за участю банку (в тому числі дочірніх підприємств) та участі в них, створення відокремлених підрозділів банку, затвердження їхніх статутів і положень; прийняття рішень про участь банку у створенні об'єднань суб'єктів господарювання, а також про участь банку в групах (крім прийняття рішень про участь банку в неприбуткових об'єднаннях, установах та організаціях, що належить до компетенції Правління згідно з пп. «з» п. 6.5.1 Статуту);

- інші контрольні функції:
 - визначення організаційної структури банку, в тому числі служби внутрішнього аудиту;
 - затвердження внутрішніх положень, що регламентують діяльність структурних підрозділів банку;
 - визначення загальних принципів та умов оплати праці в банку, його філіях (дирекціях), відділеннях та представництвах;
 - прийняття рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, становить від 10 до 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності банку, та правочинів, щодо яких є зацікавленість, у випадках, передбачених законодавством України;
 - прийняття рішення про розміщення банком цінних паперів (крім акцій) та про викуп розміщених банком цінних паперів (крім акцій), якщо це передбачено проспектом емісії таких цінних паперів;
 - прийняття рішення про залучення та обрання оцінювача майна банку для здійснення оцінки ринкової вартості майна (в тому числі акцій банку) та затвердження умов договору, що укладається з ним та встановлює розмір оплати його послуг; затвердження ринкової вартості майна (в тому числі акцій банку) у випадках, передбачених законодавством України.

Спостережна рада має право передавати виконання інших своїх повноважень **Правлінню** або членам Правління банку, про що оформлюється відповідне рішення.

Спостережна рада здійснює також інші повноваження, передані їй **Зборами**, або віднесені до її компетенції Статутом, Положенням про Спостережну раду банку та/або законодавством України.

Спостережна рада розглядає питання, винесені на її розгляд Головою та її членами, Правлінням та Національним банком України.

Спостережна рада має право перевірки бухгалтерських даних та виконання будь-яких управлінських функцій банку, перевірки документів та звітів банку з питань управління, ведення документації щодо діяльності банку. **Спостережна рада** перевіряє щорічну фінансову звітність, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку та щорічний звіт **Правління**, та подає свої пропозиції щодо цього на розгляд **Зборів**.

Члени **Правління** забезпечують членам **Спостережної ради** доступ до інформації, необхідної для виконання її функцій.

Спостережна рада утворює постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для вивчення і підготовки питань, що належать до компетенції **Спостережної ради**. Їхні завдання, повноваження та порядок роботи визначаються **Спостережною радою** на підставі затвердженого нею положення про відповідний комітет. У банку утворено комітети з питань аудиту та з питань інформаційної політики.

Правління банку (зліва направо): Володимир Лавренчук, Наталія Гуріна, Роберт Коссмманн, Оксана Шевченко, Герхард Бьош

Виконавчим органом банку є **Правління**, яке здійснює поточне управління діяльністю банку, формування фондів, необхідних для його статутної діяльності, та несе відповідальність за ефективність його роботи згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом, рішеннями **Зборів** і **Спостережної ради**, а також Положенням про **Правління**, що затверджується **Спостережною радою** банку.

Правління банку складається із не менш ніж трьох членів, які призначаються на термін до п'яти років із можливістю дострокового відкликання (припинення повноважень). У межах своєї компетенції **Правління** діє від імені банку та є підзвітним **Зборам**.

Правління банку очолює Голова – **Володимир Лавренчук**.

Станом на 1 січня 2017 року до складу **Правління** входили:

- перший заступник голови Правління – **Герхард Бьош**;
- заступник голови Правління – **Роберт Коссмманн**;
- заступник голови Правління – **Наталія Гуріна**;
- заступник голови Правління – **Оксана Шевченко**.

Головний бухгалтер банку – **Людмила Макаренко**.

До компетенції **Правління** належать такі функції:

- а) поточне управління діяльністю банку шляхом визначення правил, умов та порядку ведення фінансово-господарської діяльності банку, проведення банківських та інших операцій,

ведення бухгалтерського обліку та звітності в банку, а також шляхом вчинення інших юридично значимих дій, спрямованих на досягнення статутних завдань та реалізацію статутних напрямів діяльності банку;

б) затвердження внутрішніх документів банку (правил, процедур, порядків, положень, стандартів, типових договорів тощо), крім тих, які відповідно до Статуту та внутрішніх документів банку підлягають затвердженню Зборами або Спостережною радою;

в) забезпечення підготовки проектів бюджету банку, стратегії та бізнес-плану розвитку банку для затвердження Спостережною радою, а також реалізація стратегії та бізнес-плану розвитку банку;

г) визначення форми та встановлення порядку моніторингу діяльності банку;

г) реалізація стратегії та політики управління ризиками, затверджених Спостережною радою, забезпечення впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю та моніторингу ризиків;

д) формування організаційної структури банку, визначеної Спостережною радою;

е) розробка положень, що регламентують діяльність структурних і відокремлених підрозділів банку згідно із стратегією розвитку банку;

е) здійснення заходів щодо організації проведення Зборів відповідно до рішень Спостережної ради та в порядку, передбаченому Статутом банку, Регламентом Загальних зборів акціонерів банку, а також законодавством України (крім випадків проведення Загальних зборів акціонерами);

ж) керівництво діяльністю відокремлених підрозділів, призначення та звільнення їхніх керівників, встановлення вимог та нормативів щодо діяльності відокремлених підрозділів;

з) прийняття рішень про участь у неприбуткових об'єднаннях, установах та організаціях;

и) реалізація кадрової політики банку, включаючи підбір, підготовку та використання кадрів, формування кадрового резерву, затвердження штатного розпису та розмірів оплати праці працівників банку у відповідності до принципів, затверджених Спостережною радою; визначення чисельності працівників структурних підрозділів банку;

і) укладення колективного договору з трудовим колективом банку;

ї) в межах лімітів, затверджених Спостережною радою, використання та розпорядження рухомим і нерухомим майном, коштами, цінними паперами та іншими матеріальними і нематеріальними активами банку, включаючи їх придбання, відчуження, передачу в заставу або інше обтяження;

й) визначення й реалізація політики банку у сфері банківської таємниці, фінансового моніторингу та в інших сферах, що підлягають спеціальному нормативному регулюванню відповідно до законодавства України;

к) розгляд матеріалів перевірок, висновків та рекомендацій аудиторської фірми та служби внутрішнього аудиту банку, прийняття рішень за результатами таких перевірок;

л) забезпечення безпеки інформаційних систем банку та систем, що застосовуються для зберігання активів клієнтів;

м) інформування Спостережної ради про показники діяльності банку, виявлені порушення законодавства, внутрішніх положень банку та про будь-яке погіршення фінансового стану банку або про загрозу такого погіршення, про рівень ризиків, що виникають у ході діяльності банку;

н) вирішення інших питань діяльності банку, пов'язаних з управлінням його поточною діяльністю, крім питань, що належать до виключної компетенції Зборів та Спостережної ради.

Окремі повноваження Правління здійснюються Кредитним комітетом, Комітетом з проблемних кредитів та іншими комітетами банку в межах та порядку, визначених Спостережною радою при затвердженні Положення про Кредитний комітет банку, Положення про Комітет з проблемних кредитів та положень про відповідні комітети банку.

У банку створено **службу внутрішнього аудиту**, яка є складовою системи внутрішнього контролю банку та здійснює перевірки діяльності банку (його структурних підрозділів) та дочірніх компаній банку.

Службу внутрішнього аудиту банку очолює головний аудитор банку, який призначається на посаду на підставі рішення Спостережної ради за погодженням із Національним банком України та звільняється з посади за рішенням Спостережної ради. Рішення про звільнення головного аудитора банку не з його ініціативи в обов'язковому порядку погоджується з Національним банком України.

Служба внутрішнього аудиту виконує такі функції:

- перевіряє наявність та оцінює ефективність роботи систем управління ризиками, відповідність цих систем видам та обсягам здійснюваних банком операцій, а також внутрішнього контролю банку;
- перевіряє процес оцінки достатності капіталу з урахуванням ризиків банку;
- здійснює моніторинг дотримання керівниками та працівниками банку вимог законодавства України і внутрішніх положень банку, затверджених Спостережною радою;
- оцінює інформаційно-технічне забезпечення управління та проведення операцій;
- перевіряє правильність ведення і достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- перевіряє фінансово-господарську діяльність банку;
- перевіряє відповідність кваліфікаційним вимогам та виконання професійних обов'язків працівниками банку;
- аналізує інформацію про діяльність банку, професійну діяльність її працівників, виявляє та перевіряє випадки перевищення повноважень посадовими особами банку і конфліктів інтересів у банку;
- перевіряє достовірність та вчасність надання інформації органам державної влади та управління, які в межах своєї компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку;
- за результатами проведених перевірок готує та подає на розгляд Спостережній раді звіти і пропозиції щодо усунення виявлених порушень;
- проводить оцінку видів діяльності банку, виконання яких забезпечується шляхом залучення юридичних та фізичних осіб на договірній основі (аутсорсинг);
- здійснює інші функції, пов'язані з наглядом за діяльністю банку.

Служба внутрішнього аудиту підпорядковується Спостережній раді та звітує перед нею про проведenu роботу не рідше, ніж один раз на рік.

Служба внутрішнього аудиту діє на підставі положення, затвердженого Спостережною радою.

З метою реалізації визначених Спостережною радою стратегії та політики управління ризиками, а також ефективного виконання окремих управлінських функцій та повноважень, у банку створено постійно діючі комітети, зокрема: — **Кредитний комітет, Комітет з проблемних кредитів**, що діють на підставі відповідних положень, які затверджуються Спостережною радою; — **Тарифний комітет, Комітет з питань управління активами та пасивами**, що створюються та діють у порядку, визначеному Правлінням.

Спостережна рада, Правління можуть створювати інші комітети для виконання окремих функцій у межах компетенції відповідного органу, визначених Статутом, рішеннями **Зборів, Спостережної ради** та законодавством України.

Реалізація визначених **Спостережною радою** стратегії та політики управління ризиками здійснюється шляхом створення комплексної та адекватної системи управління ризиками в банку. Для забезпечення впровадження в банку затвердженої політики управління ризиками **Спостережна Рада** визначає члена **Правління** – головного ризик-менеджера банку.

Частка керівництва в акціях

Станом на 31.12.2016 р. членам Правління належало 24 000 (двадцять чотири тисячі) штук простих іменних акцій банку.

Статутний капітал. Акціонери

Станом на 31 грудня 2016 року зареєстрований статутний капітал банку становив 6 154 516 258 гривень.

Райффайзен Банк Аваль – публічне акціонерне товариство, акціонерами якого станом на 31 грудня 2016 року були 338 юридичних та 109 699 фізичних осіб. Юридичним особам – акціонерам банку належить 99,64% статутного капіталу, фізичним – 0,36%.

За час свого існування банк зареєстрував випуски:

- простих іменних акцій обсягом 61 495 162 580 штук;
- привілейованих акцій обсягом 50 000 000 штук, номінальною вартістю 0,10 грн кожна, з яких сформовано статутний капітал банку.

Райффайзен Банк Аваль має статус банку з іноземним капіталом і входить до іноземної банківської групи Райффайзен в Україні, що визнано рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 10 червня 2016 року №296.

Істотні учасники банку

Власниками істотної участі в банку є:

- провідна австрійська публічна фінансова установа **Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ**, яка станом на 31 грудня 2016р. володіла 68,27% статутного капіталу банку. Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ має письмовий дозвіл Національного банку України від 14.10.2005р. № 377 на істотну участь;
- **Європейський банк реконструкції та розвитку** (міжнародна фінансова організація, створена у відповідності до Угоди про заснування Європейського банку реконструкції та розвитку, підписаної у м.Париж, Франція, 29.05.1990 р.; Україна приєдналася до зазначеної Угоди на підставі Указу Президента України від 14.07.1992р. №379/92 «Про членство України в Європейському банку реконструкції та розвитку») володіє 30% статутного капіталу банку.

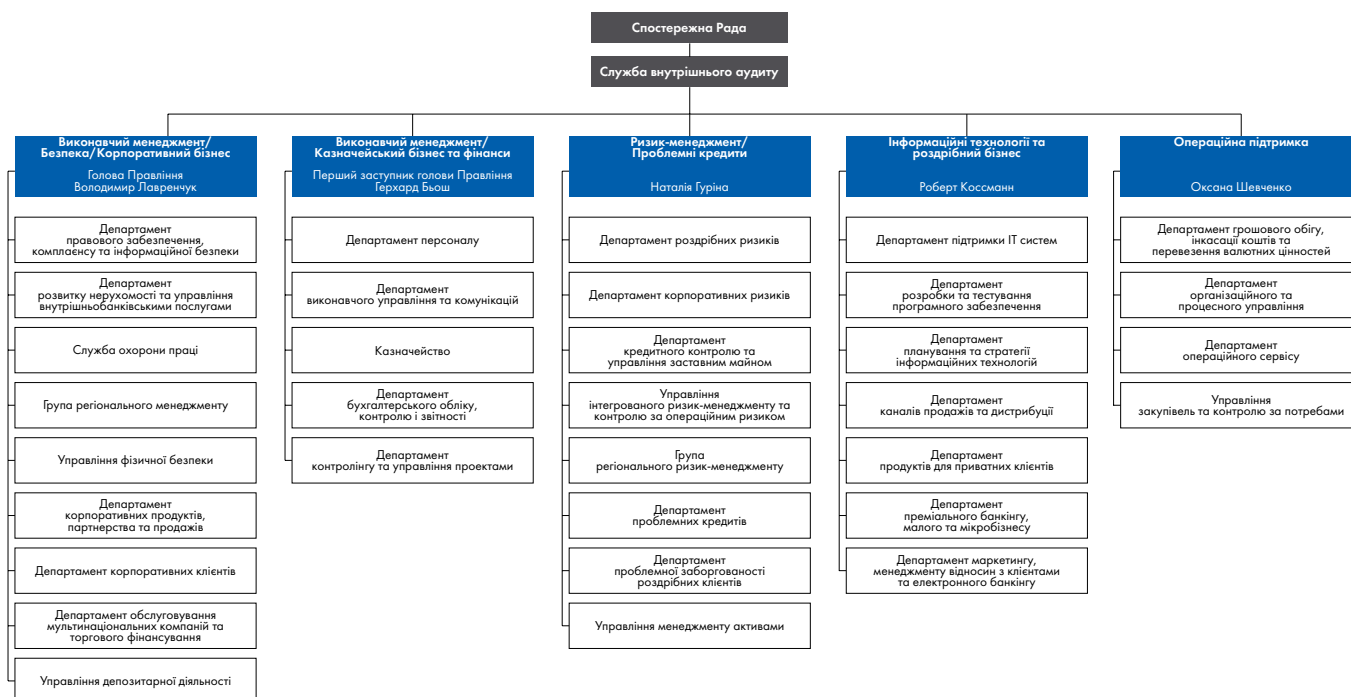
Іноземні інвестори (компанії і країни) та їхня частка в статутному капіталі

Провідні іноземні фінансові установи інвестували власні кошти та кошти своїх клієнтів в акції Райффайзен Банку Аваль, а саме:

- ДРГН Лімітед (DRGN Limited), Кіпр – 0,37%;
- Бродхарст Інвестментс Лімітед (Broadhurst Investments Limited), Кіпр – 0,24%;
- UIFL (Cyprus) Limited, Кіпр – 0,19%;
- Стейт Стріт Банк енд Трест Компані (State Street Bank and Trust Company), США – 0,07%;
- Приватбанка а.с. (Privatbanka, a.s.), Словачька Республіка – 0,05%;
- UniCredit Bank Austria AG, Австрія – 0,02% та інші.

Загальна частка іноземного капіталу в статутному капіталі банку станом на 31 грудня 2016 року становила 99,36%.

Організаційна структура*

* Організаційна структура Центрального офісу АТ «Райффайзен Банк Аваль» станом на 31 грудня 2016 року

Нагороди та відзнаки

Успішний для банку рік приніс низку загальноукраїнських і міжнародних нагород та відзнак.

Одним із таких підтверджень успіху фінустанови стало те, що Райффайзен Банк Аваль було названо «Найкращим банком в Україні» у рейтингу Europe Banking Awards 2016 міжнародного фінансового журналу EMEA Finance.

Райффайзен Банк Аваль посів також I місце у рейтингу «ТОП-20 найнадійніших банків України 2016 року», підготовленому журналом «Новое время» та інвестиційною компанією Dragon Capital.

Упродовж звітного року Райффайзен Банк Аваль очолював рейтинг надійності великих та найбільших банків України, який щоквартально складав журнал «Гроші».

Райффайзен Банк Аваль, як і рік тому, ввійшов до групи банків із найвищим рівнем життєздатності (група А) та став найнадійнішим українським банком із першої десятки фінансових установ за розміром активів у рамках щорічного проекту «Рейтинг життєздатності банків – 2016» видання «Forbes Україна».

За підсумками фінансового рейтингу газети «Бізнес», Райффайзен Банк Аваль став переможцем у номінаціях «Кращий продукт для корпоративних клієнтів», «Кращий продукт для аграріїв», «Кращий кредитний продукт» та «Кращий депозитний продукт».

Європейський банк реконструкції та розвитку вкотре відзначив Райффайзен Банк Аваль як найактивніший банк-емітент в Україні за програмою сприяння розвитку торгівлі (TFP).

Британський журнал Global Investor підготував у 2016 році міжнародний рейтинг банківських установ у категорії «Депозитарна діяльність», у якому Райффайзен Банк Аваль посів I місце серед інших українських банків-субдепозитаріїв (без зважування за активами).

Райффайзен Банк Аваль другий рік поспіль став переможцем у номінації «Краща фінансова установа АПК» у межах Всеукраїнського конкурсу «Агробренд-2016», що проводиться Асоціацією «Український клуб аграрного бізнесу» та ТОВ «Київський міжнародний контрактний ярмарок».

Банк став кращим і в низці номінацій рейтингу «50 провідних банків України 2016», складеного компанією «Фінансовий клуб». Зокрема, Райффайзен Банк Аваль було названо серед банків-лідерів у номінаціях «Овердрафти», «Кредити малому та середньому бізнесу», «Зарплатні проекти», «Обслуговування юридичних осіб», «Обслуговування фізичних осіб у відділеннях», «Private banking», «Інкасація коштів», а також за кількістю відділень та активних платіжних карток. Голову правління банку Володимира Лавренчука було названо серед переможців у номінації «Кращий топ-менеджер банку», а фінансового директора банку Олега Сороку – в номінації «Кращий фінансовий директор банку».

Володимир Лавренчук став також лауреатом премії «Люди нового часу – 2016» журналу «Новое время» та в черговий раз посів I місце в номінації «Банкір року» в межах рейтингу «Фінансовий Оскар» газети «Бізнес».

Роль у сталому розвитку суспільства

Райффайзен Банк Аваль неухильно дотримується принципів соціально відповідального ведення бізнесу. Це й націленість на співпрацю з місцевими громадами в регіонах присутності, й увага до питань збереження довкілля, охорони здоров'я та безпеки працівників, і дотримання прав людини. Сталий розвиток передбачає також прозорий бізнес, сповідування принципу добросовісної конкуренції та корпоративної етики, високу якість продуктів та послуг, відповідальне управління інфраструктурою та логістикою тощо.

Райффайзен Банк Аваль протягом останніх трьох років готує щорічні звіти з питань сталого розвитку як частину загального звіту, який випускає материнська компанія Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ згідно з вимогами Глобальної ініціативи зі звітності (Global Reporting Initiative) в масштабах своєї банківської мережі в Центральній та Східній Європі.

У 2016 році Райффайзен Банк Аваль, як і завжди, демонстрував відповідальне прозоре ведення бізнесу, а також реалізовував численні благодійні та спонсорські проекти, програму підвищення фінансової грамотності молоді, ініціативи корпоративного волонтерства.

Прозоре ведення бізнесу

У своїй діяльності банк керується чинним законодавством України, повною мірою виконуючи свої зобов'язання перед акціонерами, клієнтами, партнерами, персоналом та забезпечуючи прозору й публічну фінансову діяльність та звітність, своєчасну сплату всіх податків і офіційну заробітну платню своїм працівникам.

Ділові відносини та бізнес-етика у Райффайзен Банку Аваль регламентуються «Кодексом поведінки працівників», а також «Інструкціями з етичного маркетингу в Групі Райффайзен Центральбанк АГ».

Внутрішні нормативні документи банку передбачають усі можливі заходи протидії корупції та запобігання фінансовим зловживанням. Служба комплаєнсу, створена за стандартами європейського бізнесу, забезпечує впровадження та контроль цих заходів.

Для підвищення ефективності систем управління та контролю у Райффайзен Банку Аваль функціонує служба внутрішнього аудиту.

У банку діє також система прозорих закупівель на основі тендерів.

Банк пропонує своїм клієнтам якісні продукти та послуги, постійно досліджуючи клієнтські запити, аналізуючи зауваження та оперативно реагуючи на скарги. Якісний сервіс банку включає надання найсучасніших послуг за передовими технологіями, прозорість умов обслуговування, наявність програм лояльності, широкий спектр продуктів і послуг, їх постійне вдосконалення.

Соціально відповідальний роботодавець

Райффайзен Банк Аваль створює комфортні умови праці для персоналу, що відповідають вимогам безпеки й гігієни.

У банку діє грейдінгова система оплати праці, яка забезпечує прозорість кар'єрних перспектив

для кожного працівника.

Соціальний захист персоналу гарантується Колективним договором. Контроль за виконанням положень Колективного договору здійснюється на рівні Правління банку та Центральної ради профспілки банку. У банку діє система добровільного медичного страхування, а також система страхування від нещасних випадків.

Банк здійснює системні інвестиції у навчання та розвиток персоналу й активно використовує власний кадровий резерв для заповнення управлінських посад. Із цією метою в банку діє «Програма лідерства», спрямована на потенційних менеджерів. Вона дає можливість учасникам отримати нові знання і досвід, а також співпрацювати один із одним та з топ-менеджментом, ділитися досвідом, впроваджувати командні проекти соціальної спрямованості.

У Райффайзен Банку Аваль проводяться періодичні опитування персоналу стосовно задоволеності роботою та якістю внутрішнього обслуговування, а також дослідження рівня залучення, лояльності й ефективності персоналу чи питань адаптації новачків у компанії. Працівники також мають змогу брати участь у різноманітних тренінгах, організованих Фінансовою академією банку (ФАРБА) і спрямованих на підвищення професійного рівня, менеджерських знань і навичок, покращення командної роботи тощо.

Згідно з вимогами ст.2-1 «Кодексу законів про працю України», у банку діє принцип рівності прав і можливостей усіх працівників та відсутня будь-яка дискримінація: за расовою, політичною, релігійною чи іншими ознаками, а також гендерна дискримінація; немає місця обмеженню прав залежно від віку, стану здоров'я, місця проживання, членства у профспілці тощо.

Спонсорство

У 2016 році, як і в попередні роки, Райффайзен Банк Аваль підтримав низку важливих культурно-мистецьких, освітніх, спортивних проектів та бізнес-подій.

Серед спонсорських проектів Райффайзен Банку Аваль у бізнес-сфері – підтримка серії тренінгів для українських аграріїв у рамках фінансових форумів «Простір фінансових можливостей», організованих у співпраці з компанією Syngenta Україна, а також партнерство з компанією Bayer та Міжнародною фінансовою корпорацією в рамках навчального проекту сприяння розвитку малого та корпоративного бізнесу «Байер Агрофінанси».

Опікуючись розвитком малого та середнього бізнесу в Україні, Райффайзен Банк Аваль підтримав проведення 21-23 вересня V щорічної міжнародної банківської конференції CIS SME Banking Conference 2016, присвяченої питанням розвитку та фінансової підтримки МСБ у країнах СНД.

Банк також активно підтримує значимі для України мистецькі проекти. Протягом 17 років він виступає титульним спонсором Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка.

Як дочірня установа австрійської компанії, Райффайзен Банк Аваль упр'яте надав спонсорську підтримку проекту «Тиждень австрійського кіно в Україні», який відбувся у Києві, Дніпрі, Чернівцях, Одесі, Харкові 14-20 квітня 2016 року.

Підтримав банк і вітчизняне кіномистецтво, вчетверте виступивши спонсором фестивалю молодого

українського кіно «Відкрита ніч», який пройшов у Києві 25-26 червня 2016 року.

Серед вагомих регіональних спонсорських проектів – підтримка в якості офіційного партнера VIII арт-фестивалю молодіжних проектів NonStopMedia в Харкові, який відвідали понад 10 тис. містян. Програма фестивалю включала проведення численних шоу, майстер-класів, виставок та концертів для відвідувачів.

Райффайзен Банк Аваль у звітному році підтримав і кілька цікавих спортивних проектів, спрямованих на популяризацію спорту й здорового способу життя серед українців.

Приміром, банк надав спонсорську підтримку змагань із гірськолижного спорту, організованих Українським гірськолижним клубом для ветеранів цього виду спорту, дітей та інших шанувальників зимового дозвілля на лижах.

Банк виступив також спонсором веломарафону «Київська сотка», який відбувся у столиці 4 вересня 2016 року. В цих аматорських змаганнях взяли участь 837 велосипедистів.

У звітному році банк надав підтримку ще багатьом іншим спонсорським проектам, спрямованим на сприяння розвитку культури, мистецтва, літератури, освіти, спорту.

Благодійність

Активну корпоративну благодійну та меценатську діяльність Райффайзен Банку Аваль у 2016 році відзначено особливою нагородою – «Знаком соціальної відповідальності» в рамках унікального для України проекту Social Responsibility Mark (SRM), ініційованого групою бізнесменів та підприємців з усіх куточків країни та різних сфер бізнесу, які дотримуються європейського вектору розвитку.

У звітному році банк підтримав чимало благодійних проектів та ініціював низку добродійних акцій. Приміром, Райффайзен Банк Аваль у рамках міжнародної волонтерської ініціативи «Відродження патріотів» («Patriot revival») надав вагому благодійну допомогу Всеукраїнському благодійному фонду «Соборність» для придбання ультразвукового десектора Sonosca 400, що успішно використовується у світовій практиці ультразвукової хірургії та дозволяє ефективніше допомагати пораненим військовим.

Банк надав фінансування Міжнародному благодійному фонду «Педіатри проти раку» на лікування тяжкохворих дітей, а також Фонду допомоги онкохворим дітям «Краб» на придбання спеціального вартісного обладнання для відділення хіміотерапії дитячої онкогематології НДСЛ «Охматдит».

У 2016 році банк надав фінансову підтримку Благодійному фонду «Карітас Краматорськ» на реалізацію проекту відновлення соціально важливих об'єктів Донецького регіону.

Райффайзен Банк Аваль підтримав також низку благодійних проектів для дітей із синдромом Дауна, ініційованих Всеукраїнською благодійною організацією «Даун Синдром», а саме: турніри з боулінгу, міні-футболу та пейнтболу за участю таких дітей, їхніх батьків, а також команд від банку.

Благодійний фонд «Мир і порядок» отримав вагому благодійну допомогу від банку на проведення музично-літературного фестивалю «Дорога на Схід» у трьох містах Луганщини – Новопскові,

Сватовому та Старобільську. Ініціатором та натхненником події став письменник Сергій Жадан. Загалом участь у фестивалі взяли майже 30 музикантів і письменників із Харкова та Києва. Під час фестивалю відбувалися літературні читання в місцевих бібліотеках та навчальних закладах, концерти у військових частинах, надання допомоги місцевим лікарням, передача книжок до бібліотек. До речі, банк також надав фінансову підтримку для видання книги Сергія Жадана «Життя Марії».

Уже протягом восьми років банк продовжує надавати благодійну допомогу вихованцям Бабанської спеціальної школи-інтернату для дітей-сиріт та дітей із неблагополучних сімей в Уманському районі Черкаської області. У 2016 році в закладі було проведено 3 благодійні акції за участю працівників Центрального офісу банку, а також розвиваючі майстер-класи для вихованців школи від волонтерів банку. Крім того, було закуплено й передано школі-інтернату чимало корисних речей і подарунків дітям.

Райффайзен Банк Аваль також взяв участь у партнерському творчому проєкті Міжнародної організації Red Noses Clowndoctors International, спрямованому на підтримку соціально незахищених дітей та молоді в Україні. Проєкт тривав протягом 1-16 вересня 2016 року і включав проведення розважальних та комунікаційних заходів у низці дитячих закладів для дітей-сиріт та дітей з обмеженими можливостями в різних містах та селищах Західної України з метою розвитку творчих здібностей дітей та надання їм психологічної підтримки.

Харківська обласна дирекція Райффайзен Банку Аваль, у свою чергу, підтримала благодійний тур дитячими закладами для дітей-сиріт у Харківському регіоні, організований Благодійним фондом Г. Степіча в ЦСЕ (H.Stepic CEE Charity). Зокрема, було проведено благодійні акції в Богодухівському дитячому будинку-інтернаті, де мешкають і виховуються діти з обмеженими фізичними можливостями, а також у Дитячому центрі «Відрадне» в Харкові та дитячому будинку в смт. Високий Харківської області.

Банк у звітному році виділив благодійну фінансову допомогу на підтримку проведення церемонії нагородження переможців міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова 2016» через Благодійний фонд «Мистецька скарбниця».

Традиційно сприяючи розвитку освіти в Україні, банк надав благодійну допомогу Українському католицькому університету у вигляді виплати стипендії одному з кращих студентів та Київській школі економіки – на підтримку дослідницької і викладацької діяльності одного з викладачів школи.

А Херсонська міська федерація футболу отримала від Райффайзен Банку Аваль допомогу на проведення спортивно-культурних заходів до Дня міста.

Окрім того, благодійною допомогою банку на реалізацію різноманітних соціально значимих проєктів скористалися і такі благодійні фонди, як «Фундація гуртом», «Союз Чорнобиль України», «Наш мир», «Світанок ІФ», а також Міжнародний благодійний фонд Святої Марії, Об'єднання територіальних громад, Білоцерківська МО Товариства Червоного Хреста України, Громадська організація «Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності» тощо.

Райффайзен Банк Аваль, як і в попередні роки, надавав матеріальну допомогу у вигляді транспортних засобів, комп'ютерної та офісної техніки, що були в користуванні. Серед отримувачів такої допомоги – «Карітас Спес Бердянськ», БО «Фонд допомоги онкохворим дітям «Краб», БФ «Славик Фоундейш Юкрейн», БФ «Сподіваюсь і вірю», Володарська загальноосвітня санаторна

школа-інтернат та відділ освіти Володарської держадміністрації (Київська обл.), Тиврівська центральна районна лікарня (Вінницька обл.), Фастівська центральна районна лікарня та Фастівський центр первинної медико-санітарної допомоги (Київська обл.), Семенівська районна державна лікарня ветмедицини (Чернігівська обл.), Варвинська центральна районна лікарня (Чернігівська обл.), Городнянська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат (Чернігівська обл.), БО «Благодійний фонд «Добро і надія», ГО «Запорізький міський конгрес інвалідів», Український гірськолижний клуб.

Обласні дирекції Райффайзен Банку Аваль також традиційно активно підтримували дитячі будинки, дитячі медичні заклади та будинки для інвалідів у регіонах своєї присутності.

Корпоративне волонтерство

Команді Райффайзен Банку Аваль властива висока волонтерська активність, передусім спрямована на допомогу хворим дітям та дітям-сиротам.

Приміром, працівники Центрального офісу Райффайзен Банку Аваль масово взяли участь у донорській акції «Крапля надії», спрямованій на порятунок людей із важкими недугами. Акція відбулася 19, 22 і 23 лютого у співпраці з Київським міським центром крові безпосередньо в київських офісах банку. До «Краплі надії» долучилися 110 волонтерів, вдалося зібрати 47 літрів крові, яку використано для порятунку важкохворих людей, передусім – дітей.

У березні 2016 року в банку було започатковано безстрокову акцію на підтримку дітей з онкологічними захворюваннями «Допоможитим, хто цього потребує» у співпраці зі Всеукраїнським благодійним фондом «Запорука». У рамках акції працівники банку щомісячно переказують благодійні внески на спеціальний рахунок у ВБФ «Запорука». Ці кошти спрямовуються цільовим призначенням на закупівлю ліків для хворих на рак дітей із малозабезпечених родин, які проходять лікування в спеціалізованих медичних закладах України. Станом на початок грудня 2016 року працівники банку вже переказали на ці цілі близько 100 тис. грн. Акція триває.

Працівники ЦО Райффайзен Банку Аваль долучилися також до флешмобу LOTS OF SOCKS, який 21 березня традиційно провела Всеукраїнська благодійна організація «Даун Синдром» у рамках Всесвітнього дня людини із синдромом Дауна. До того ж, волонтери банку у складі корпоративних команд охоче взяли участь у кількох благодійних спортивних турнірах для «сонячних» дітей, започаткованих цією організацією.

І, як і в усі попередні роки, волонтери із Центрального офісу та регіональних підрозділів банку активно долучалися до поїздок у дитячі будинки та школи-інтернати, де проводили цікаві майстер-класи, спортивні змагання та розважальні заходи для дітей.

Фінансова грамотність

У Райффайзен Банку Аваль уже 2 роки діє проект фінансової грамотності для дітей та молоді України. Фахівці банку на регулярній основі проводять для цієї аудиторії безкоштовні тренінг-семінари «Кошти з розумом для юних дорослих». Метою проекту є підвищення обізнаності школярів та студентів щодо фінансових продуктів та послуг. У 2016 році було організовано й проведено 10 таких тренінгів, які охопили близько 200 учасників.

Екологічна відповідальність

У Райффайзен Банку Аваль культивується екологічно свідоме поведінка серед працівників та клієнтів: економне споживання природних ресурсів, електроенергії, відповідальне ставлення до утилізації відходів тощо. Приміром, у банку використовують енергозберігаючі лампи, двосторонній друк; економлять воду, електроенергію; намагаються скоротити кількість відряджень із використанням автомобілів зі шкідливими викидами та користуватися екологічно безпечними видами транспорту. А клієнтам пропонують задля збереження природних ресурсів намагатися обходитися без роздрукування квитанцій при користуванні банкоматами. В банку започатковано також ініціативу збору відпрацьованих гальванічних елементів для їх подальшої утилізації.

Райффайзен Банк Аваль працює як відповідальний бізнес, який здійснює суттєві інвестиції у соціальне та економічне зростання України та покращує життя людей в регіонах своєї присутності. Слоган банку «Разом змінимо країну. Європейський банк поруч» чітко відображає соціальний вектор його діяльності.

Участь у професійних організаціях

У 2016 році Райффайзен Банк Аваль продовжував брати активну участь у роботі різних професійних об'єднань, асоціацій та організацій, а також співпрацювати з міжнародними фінансовими інститутами, зокрема з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC).

Райффайзен Банк Аваль є членом таких організацій:

- Незалежна асоціація банків України;
- Форум провідних міжнародних фінансових установ;
- Асоціація «Фондове Партнерство»;
- ПрАТ «Українська міжбанківська валютна біржа»;
- Національний депозитарій України;
- ПрАТ «Всеукраїнський депозитарій цінних паперів»;
- Українська міжбанківська асоціація членів платіжних систем «ЕМА»;
- Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу»;
- Перше всеукраїнське бюро кредитних історій;
- Українська асоціація управління проектами «УКРНЕТ»;
- Асоціація «Українські Фондові Торговці»;
- Співтовариство всесвітніх інтербанківських фінансових телекомунікацій (SWIFT);
- Європейська Бізнес Асоціація;
- Американська торговельна палата в Україні;
- Міжнародна факторингова асоціація International Factors Group (IFG);
- ПАТ «ФБ «Перспектива»;
- ПАТ «Фондова біржа ПФТС»;
- Асоціація «Українська спілка учасників платіжного ринку»;
- Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв.

Згідно з вимогами чинного законодавства України, банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, заснованого в 1998 році з метою захисту інтересів вкладників.

Ринкове середовище

Макроекономічні показники	26
Банківський сектор України в 2016 році	29

Ринкове середовище

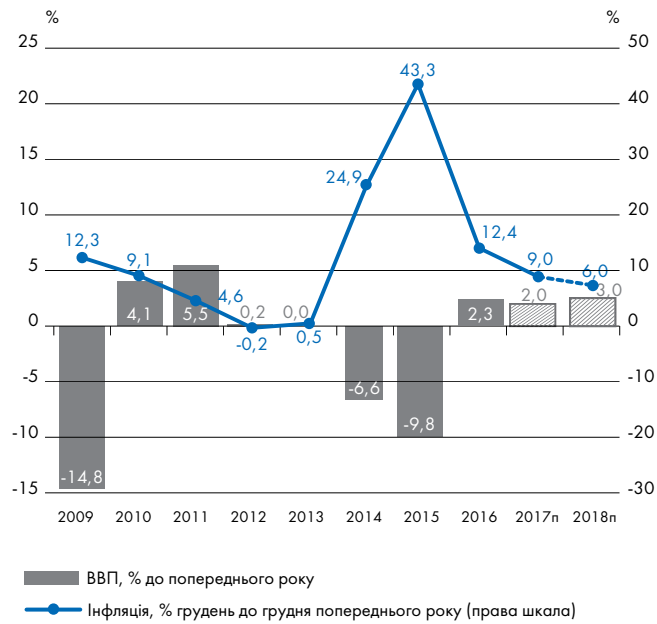
Макроекономічні показники*

Після 16-відсоткового падіння у 2014-2015рр. українська економіка стабілізувалася у 2016 році, з'явилися ознаки помірного відновлення. У 1 кварталі 2016р. економіка продемонструвала зростання на 0,1% у річному вимірі, яке прискорилося до 4,7% у 4 кварталі. Згідно з розрахунками Raiffeisen RESEARCH, ВВП України збільшився на 2,2% у 2016р. і тим самим перевищив ринкові очікування щодо зростання на 1-2%. Серед секторів економіки сільське господарство було основним двигуном економічного відновлення завдяки рекордно високому врожаю у 2016 році. Відновлення ділової активності також знайшло своє відображення в істотному покращенні динаміки будівництва (+13,1% у річному вимірі) та в зростанні торгівлі через збільшення реальної заробітної плати.

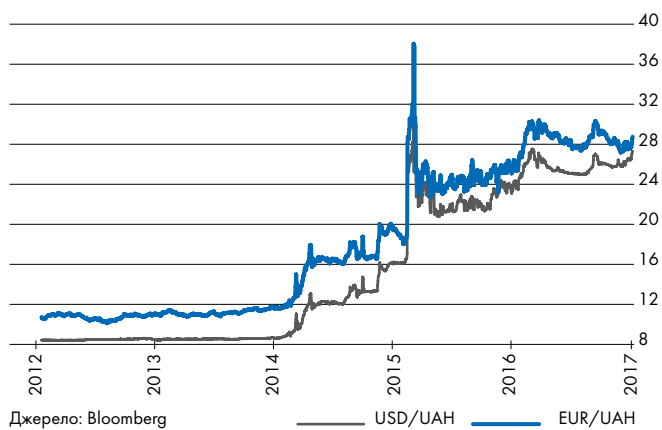
Промислове виробництво зросло на 2,4% за рік після 13-відсоткового падіння у 2015 році. Визначні результати сільського господарства обумовили зростання в обробній промисловості на 3,5% у 2016р. На тлі відносної тиші в окупованому Донбасі видобуток вугілля збільшився на 4,8% порівняно з минулим роком, що, у свою чергу, призвело до зростання виробництва коксу на 8,1% у річному вимірі. Разом із відновленням загальної ділової активності в енергетичному секторі було зафіксовано зростання на 2,6% у звітному році. Тим часом, незважаючи на гарні результати вугледобувної промисловості, видобування металевих руд і нафтогазова промисловість перебували все ще у стані рецесії (-2,6% та -2,1% у річному вимірі, відповідно), що призвело до скорочення гірничодобувної промисловості в цілому на 0,3% у 2016р.

Річна інфляція минулого року відповідала цільовому показнику НБУ (12% +/-3 п.п.) завдяки потужному ефекту бази порівняння, низці шоків пропозиції на продовольчому ринку і відносно стабільній ситуації на валютному ринку. Темпи зростання ІСЦ на кінець періоду сповільнилися до 12,4% у річному обрахунку (з 43,3% у 2015р.). Середній темп зростання ІСЦ становив 13,9% у річному вимірі. Рекордно високий урожай минулого року, а також взаємні торговельні обмеження з Росією і деякими іншими партнерами сприяли значному сповільненню темпів зростання цін на продукти харчування – з 41,5% у 2015р.

Зростання ВВП та інфляція

Обмінний курс

* Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)

до 3,3% у 2016 році. З іншого боку, ціни на алкоголь і тютюнові вироби зросли на 22,5%, що було спричинено підвищенням акцизів, тоді як триваюче коригування тарифів призвело до підвищення комунальних платежів на 47,2% і зростання ІСЦ на 5,5п.п. (на кінець періоду).

Окремі макроекономічні та фінансові показники

	2012р.	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.
ВВП, млрд грн	1 404,7	1 465,2	1 568,9	1 988,5	2 383,2
ВВП, млрд дол. США	173,8	179,7	132,0	90,6	93,3
ВВП, річна зміна, %	0,2	0	(6,6)	(9,8)	2,3
Промислове виробництво, річна зміна, %	(0,7)	(4,3)	(10,1)	(13,0)	2,8
Приватне споживання, річна зміна, %	8,4	6,9	(8,3)	(20,7)	1,8
Інвестиції, річна зміна, %	5,0	(8,4)	(24,0)	(9,2)	20,1
ІСЦ, середньорічний, %	0,6	(0,3)	12,1	48,7	13,9
ІСЦ, річна зміна, %	(0,2)	0,5	24,9	43,3	12,4
ІЦВ, річна зміна, %	0,3	1,7	31,8	25,4	35,7
Реальний наявний дохід, річна зміна, %	14,4	8,2	(6,5)	(20,2)	9,0
Безробіття, %	8,2	7,8	9,7	9,5	9,7
Бюджетний дефіцит, % ВВП	(3,8)	(4,4)	(4,9)	(2,3)	(2,9)
Державний борг, % ВВП	37,1	40,7	52,9	72,3	76,1

Джерело: Державний комітет статистики, Національний банк України, Міністерство фінансів, Raiffeisen RESEARCH

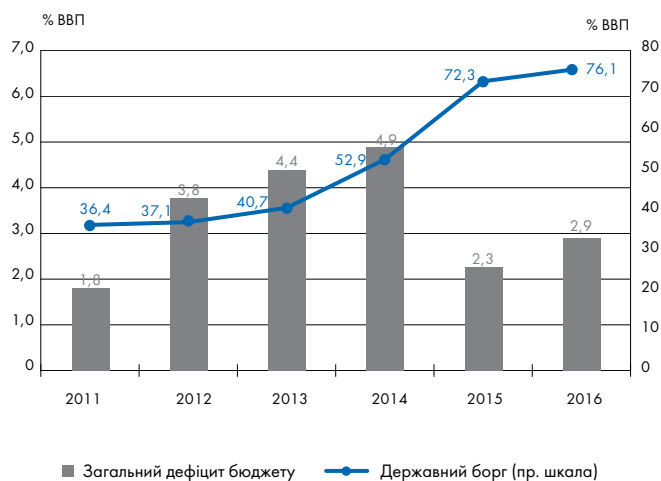
Дефіцит поточного рахунку України збільшився до 3,4 млрд дол. США у 2016р. із майже збалансованої позиції (дефіцит – 0,2 млрд дол. США) попереднього року через зниження торгівлі з Росією, несприятливу динаміку світових цін і швидке відновлення внутрішнього попиту.

Із 1 січня 2016р. угода про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ЄС) набула сили. Торгівля з ЄС покращилася несуттєво в 2016р. – оборот виріс менш ніж на 3 п.п., до 34,6% від загального. Однак торговельні відносини з Росією погіршилися. Частка експорту товарів до Росії (колись основним торговельним партнером України) скоротилася до 9,3% із 11,9% у 2015р., а частка імпорту знизилася до 12,7% із 19,1%.

Загалом, товарний експорт скоротився на 5,2% у 2016р. У розрізі секторів тільки експорт товарів сільського господарства збільшився на 5,4% завдяки високому врожаю. Що стосується інших категорій, то експорт машин і устаткування скоротився на 17,8% через скорочення торгівлі з Росією, історично найбільшим ринком збуту продукції українського машинобудування. Крім того, експорт хімічної продукції знизився на 24,8%.

Після падіння на 32,6% у 2015р. імпорт товарів продемонстрував зростання

Фінансові показники

на 3,8% у річному вимірі в 2016р. Найкращий результат було відзначено в галузі імпорту машин – приріст на 37,9%. Така динаміка пов'язана з покращенням внутрішнього інвестиційного попиту й добробуту населення. Імпорт продукції хімічної промисловості зріс на 13,4%. З іншого боку, імпорт мінеральних продуктів скоротився на 27,9% на тлі зниження закупівлі газу.

Попри зростання дефіциту поточного рахунку, сукупний платіжний баланс було зведено з надлишком 1,4 млрд дол. США, оскільки профіцит фінансового рахунку продемонстрував восьмикратне збільшення до 4,6 млрд дол. США у 2016р. Конвертація боргу перед материнськими банками у статутний капітал своїх іноземних дочірніх компаній призвела до притоку ПІІ у розмірі 3,4 млрд дол. США. Водночас банки скоротили свої зобов'язання майже на 2 млрд дол. США. Зменшення обсягів іноземної валюти поза банками прискорилося до 4,7 млрд дол. США проти 1,8 млрд дол. США у 2015р.

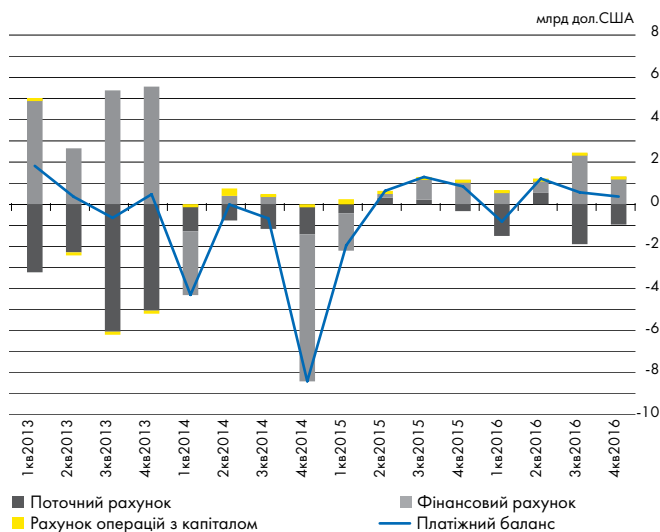
Загалом економічні результати у 2016р. певною мірою перевершили відносно низькі ринкові очікування. Проте ще рано робити висновки про стійке економічне відновлення. Конфлікт на сході України й повільне проведення структурних реформ продовжать стримувати зростання ВВП у 2017р. Однак поліпшення інфляційних очікувань і зростання доходів, швидше за все, будуть підтримувати споживання, тим самим забезпечивши економічне зростання на рівні 2-3% у 2017р.

Окремі показники платіжного балансу та монетарні показники

	2012р.	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.
Сальдо рахунку поточних операцій, % ВВП	(8,2)	(9,2)	(3,5)	(0,2)	(4,1)
Торговий баланс товарів, млрд дол. США	(21,9)	(22,1)	(7,1)	(3,5)	(7,0)
Прямі іноземні інвестиції, млрд дол. США	7,2	4,1	0,3	0,3	3,3
Зовнішній борг, % ВВП	77,5	79,1	95,7	131,1	121,7
Грошова база, річна зміна, %	6,4	20,3	8,5	0,8	13,6
Грошова маса, річна зміна, %	12,8	17,6	5,3	3,9	10,9
USD/UAH, на кінець періоду	8,05	8,24	15,82	24,03	27,10
USD/UAH, середньорічний	8,08	8,16	12,02	21,95	25,55
EUR/UAH, середньорічний	10,39	10,83	15,89	24,33	28,27
Валові міжнародні резерви, млрд дол. США	24,6	20,4	7,5	13,3	15,5

Джерело: Національний банк України, Raiffeisen RESEARCH

Платіжний баланс

Джерело: Національний банк України

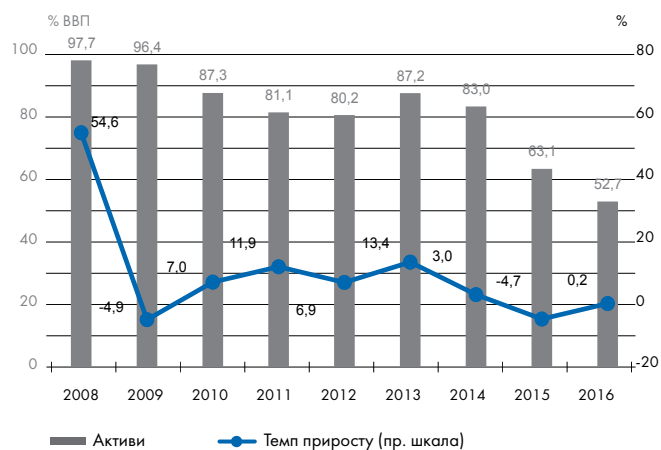
Банківський сектор України в 2016 році

2016 рік позначився стабілізацією та триваючим процесом очищення банківського сектору Національним банком України, а також поступовим послабленням монетарної політики та націоналізацією найбільшого банку країни (Приватбанку). На тлі стабілізації економіки темпи зростання депозитів прискорилися з 5,9% у 2015 році до 10,8% у 2016 році (в річному вимірі). Зокрема, корпоративні депозити зростали набагато швидше, ніж депозити населення – відповідно, на 14,6% за рік проти 7,9% за рік. У розрізі валют динаміка в роздрібному сегменті була різноспрямованою – депозити в гривні зросли на 4,9% у річному обчисленні через відновлення довіри до банківської системи та зростання доходів населення, тоді як обсяги депозитів в іноземній валюті продовжували скорочуватися, хоча й зі значним уповільненням (на 2,4% у 2016р. після скорочення на 36,2% у 2015р. – у річному вимірі). Відновлення ділової активності сприяло зростанню депозитів у корпоративному сегменті на 12,3% у гривні порівняно з попереднім роком та на 4,8% – у доларах США.

Що стосується активів, то збільшення загального кредитного портфеля банків на 1,7% протягом 2016 року було обумовлено помірним відновленням корпоративного кредитування (на 3,7% у річному вимірі). Після масштабної реструктуризації заборгованостей кредити юридичних осіб у гривні зросли на 21,6%, а в іноземній валюті скоротилися на 20,7%. Тим часом, обсяг запозичень фізичних осіб продовжував скорочуватися, що не дивно з огляду на високі процентні ставки і консервативно обережну кредитну політику банків. Отож, роздрібні кредити в гривні знизилися аж на 19,1% порівняно з попереднім роком. Співвідношення кредитів до депозитів знизилося до 126,8% зі 138,1%, що свідчить про зростання ліквідності банківського сектору.

На фінансові результати банківського сектору значно вплинула націоналізація Приватбанку наприкінці грудня 2016р. Банк має значну частку кредитів, виданих пов'язаним особам, а також забезпечення низької якості, що призвело до значних витрат на формування резервів (145 млрд грн). У результаті, загальний обсяг відрахувань до резервів, сформований українськими банками, склав 201 млрд

Активи банків

Кредити та депозити банків

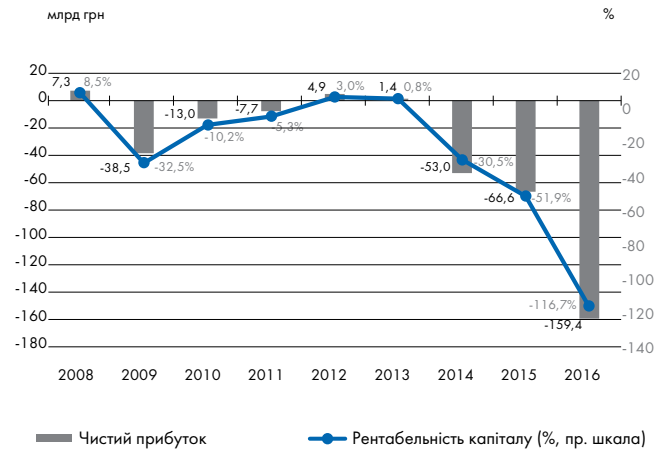
грн. Відповідно, збитки банківського сектору збільшилися – із 67 млрд грн у 2015р. до 159 млрд грн у 2016р. Проте, якщо не брати до уваги «ефект Приватбанку», то ситуація виглядає не так драматично – збитки становлять 25 млрд грн. Варто також зазначити, що основні збитки (крім Приватбанку) понесли банки з російським капіталом, чії кредитні портфелі значно постраждали через конфлікт на Донбасі. В цілому, рентабельність капіталу банківської системи погіршилася: від мінус 51,9% до мінус 116,7%, однак для деяких банків (які завершили резервування ще у 2015р.) 2016 рік став вельми успішним і прибутковим, а їхній показник рентабельності капіталу був значно вищим за 20%.

Слабкі банки продовжили полишати ринок у 2016 році. Загальна кількість діючих у країні банків скоротилася зі 117 на початок 2016 року до 96 станом на 1 січня 2017 року. Таким чином, протягом 2014-2016рр. кількість банків зменшилася майже вдвічі, тоді як концентрація помітно зросла – частка 10 найбільших банків у сукупних активах становила 72% у 2016р. проти 51% у 2013р.

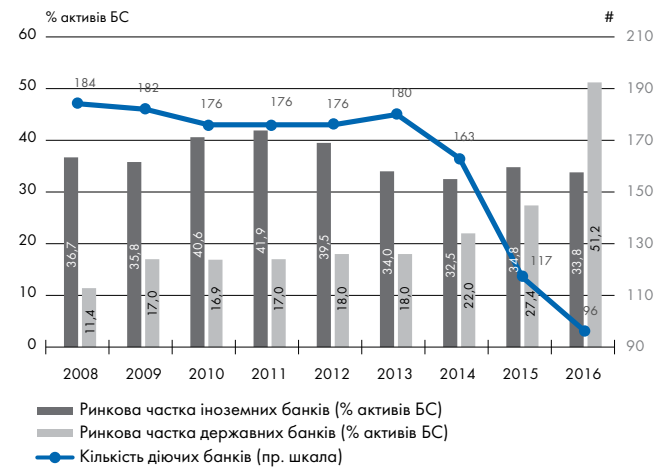
Із точки зору структури власності, націоналізація Приватбанку збільшила частку держави майже до 51% від загальної суми активів. Тим часом, позиція іноземних банків практично не змінилася порівняно з попереднім роком – їхня частка в загальному обсязі активів становила 34,1% проти 34,8% у 2015р.

Стосовно перспектив розвитку галузі у 2017 році аналітики очікують збереження притоку депозитів і у корпоративному, і в роздрібному сегментах. Значного поживлення кредитування не очікується, однак попит на корпоративні кредити, швидше за все, посилиться на тлі економічної стабілізації. Водночас споживче кредитування буде млявим, із незначним відновленням темпів у другій половині року завдяки зниженню ставок. Враховуючи те, що процес відрахування до

Показники прибутковості

Ринкове середовище

резервів майже завершено, банківський сектор може показати позитивний фінансовий результат у 2017р., однак за умови відсутності будь-яких істотних економічних чи політичних потрясінь. Слабкі банки продовжать вихід із ринку, не виключені також і об'єднання банків.

Показники банківського сектору

	2012р.	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.
Кількість діючих банків	176	180	163	117	96
Кількість банків із іноземним капіталом	53	49	51	41	38
Частка іноземного капіталу в капіталі банків, %	39,5	34,0	32,5	43,3	46,4
Активи, млрд грн	1 127,2	1 278,1	1 316,9	1 254,4	1 256,3
Активи, % ВВП	80,2	87,2	83,0	63,1	52,7
Активи, річний приріст, %	6,9	13,4	3,0	(4,7)	0,2
Депозити, % ВВП	40,4	45,6	42,3	35,7	33,1
Кредити, % ВВП	57,6	61,8	64,3	49,4	41,9
Кредити/депозити, %	143,0	135,0	151,0	138,0	127,0
Капітал, млрд грн	169,3	192,6	148,0	103,7	123,8
Адекватність регулятивного капіталу (H ²)	18,06	18,26	15,60	12,3	12,7
Рентабельність активів, %	0,45	0,12	(4,07)	(5,46)	(12,60)
Рентабельність капіталу, %	3,03	0,81	(30,46)	(51,91)	(116,74)

Джерело: Національний банк України, Raiffeisen RESEARCH

Діяльність банку

Основні результати	33
Управління ризиками	34
Мережа відділень	40
Персонал. Навчання та розвиток	41
Операційна діяльність та ІТ	42
Послуги корпоративним клієнтам	44
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу	46
Послуги приватним особам	49
Послуги казначейства	56
Послуги фінансовим установам	56

Діяльність банку

Основні результати*

Станом на кінець 2016 року чисті активи банку сягали 56 млрд грн. Зростання розміру чистих активів на 4,8 млрд грн за рік обумовлено такими чинниками: оптимізація структури активів; заміщення низькодоходних активів (у тому числі в іноземній валюті) на високодоходні в національній валюті, зокрема, інвестування в депозитні сертифікати НБУ; робота з проблемною заборгованістю.

Розмір кредитного портфеля на кінець 2016 року становив 53,6 млрд грн. За рік відбулося скорочення обсягу портфеля на 1,7 млрд грн за рахунок проведення ефективної роботи щодо зменшення частки старих проблемних кредитів в іноземній валюті. Водночас обсяг портфеля працюючих кредитів у національній валюті протягом 2016 року зріс на 4 млрд грн. Його зростання відбулося переважно за рахунок кредитів, наданих корпоративним клієнтам.

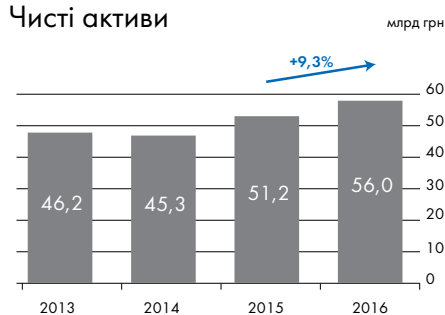
У 2016 році спостерігалось зростання ресурсної бази за рахунок коштів клієнтів. На кінець звітного періоду обсяг коштів, залучених у клієнтів – фізичних та юридичних осіб, становив 44,4 млрд грн. Зростання обсягу коштів на 11% у річному вимірі обумовлено переважно приростом залишків на рахунках роздрібного бізнесу, що свідчить про високий рівень довіри клієнтів до банку.

Розмір балансового капіталу банку на звітну дату становив 10,1 млрд грн. Протягом 2016 року він зріс на 3,8 млрд грн завдяки прибутковій діяльності за 2016 рік. Рівень адекватності капіталу на кінець року становив 26,82% (при встановленому НБУ нормативному значенні на рівні 10%), що підтверджує високий ступінь фінансової стійкості банку.

У 2016 році банк продемонстрував найкращий фінансовий результат у банківській системі України – чистий прибуток після оподаткування досяг 3,8 млрд грн. Покращення результату діяльності відбулося здебільшого за рахунок скорочення витрат на резерви під зменшення корисності кредитів.

* Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)

Чисті активи

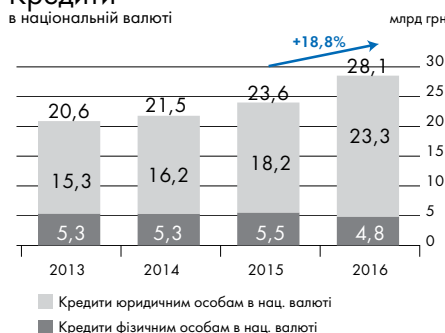
Кредити клієнтам, вкл. резерв під зменшення корисності кредитів

Кредити клієнтам

Кредити в національній валюті

Депозити клієнтів

Управління ризиками

Основні ризики в діяльності банку; заходи щодо зменшення ризиків, захисту своєї діяльності та розширення спектру послуг і ринків збуту

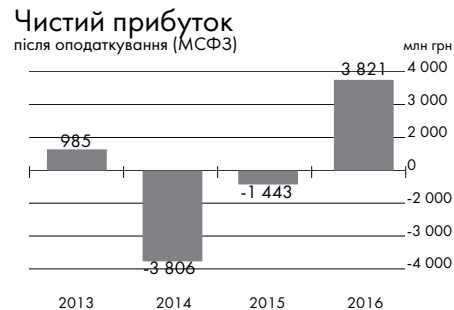
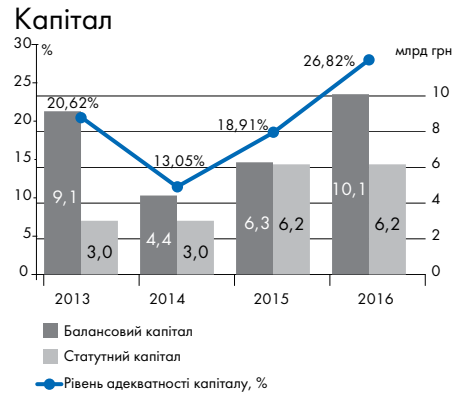
Банківській діяльності притаманні ризики, якими управляють шляхом неперервного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для забезпечення мінімізації ризиків та прибутковості банку. Процеси управління ризиками в банку щорічно перевіряються службою внутрішнього аудиту, яка перевіряє як достатність процедур, так і їх дотримання банком.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Національним банком України та групою Райффайзен Банк Інтернаціональ.

На діяльність банку можуть вплинути такі ризики:

- кредитний ризик, пов'язаний з неповерненням або несвоєчасним поверненням кредитів клієнтами. Цей тип ризику мінімізується за рахунок диверсифікованої клієнтської бази, системи ліквідних застав, створення резервів та підтримки адекватного рівня власного капіталу;
- ризик ліквідності, пов'язаний із витратами на отримання ліквідних ресурсів. Мінімізація ризику ліквідності забезпечується за рахунок підтримки рівня ліквідності, узгодження термінів активів та пасивів тощо;
- ризик негативних змін відсоткових ставок грошово-кредитного ринку;
- нестабільність законодавства, у т.ч. зміна податкової політики;
- погіршення загальної економічної ситуації в Україні;
- можливі зміни в кредитно-фінансовій політиці держави;
- форс-мажорні обставини.

Кредитний ризик – це ризик понесення банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який він готовий взяти на себе стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом контролю ризиків, пов'язаних із такими лімітами. Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення. Відповідно до своєї політики, банк здійснює присвоєння рейтингів у рамках власного кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються у відповідності до методики присвоєння рейтингів банку – рейтингові моделі для нероздрібних клієнтів та скорингові моделі для роздрібних клієнтів. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються, оновлюються та проходять валідацію. Окрім рейтингування, для нероздрібного сегменту розроблено систему раннього попередження, на

основі якої регулярно переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус дає змогу групувати позичальників за чотирма групами ризиків, залежно від чого впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними.

У роздрібному сегменті використовується також система раннього попередження на основі розроблених скорингових моделей, що для позичальників, які не мають прострочень, визначає ступінь ризику погіршення платіжної дисципліни та дає можливість банку вчасно відреагувати та попередити прострочення платежів.

Банк активно використовує заставу для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає банку можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення банку щодо надання кредиту не приймається лише на підставі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення про надання кредиту супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфеля банку.

Банк вживає низку заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту підрозділи кредитних ризиків у межах визначених функцій несуть відповідальність за управління кожним кредитом та кредитним портфелем в цілому, що включає постійний аналіз якості кредитів на продуктовому рівні, контроль фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, визначених кредитними договорами, а також надання рекомендацій щодо подальшої співпраці з клієнтом. Такий контроль забезпечує виявлення на ранніх стадіях ознак того, що у позичальника виникли фінансові труднощі з погашенням кредиту, що дозволяє максимізувати вплив коригувальних дій банку та знизити можливі збитки.

Кредитні ризики, в свою чергу, включають:

- ризик контрагента (ризик дефолту);
- ризик країни.

Ризик контрагента стосується негативних наслідків, пов'язаних із дефолтом або погіршенням кредитоспроможності контрагента з кредитних операцій. У даному випадку кредитування не розглядається у вузькому значенні (кредити, облігації тощо), а охоплює також операції і продукти, стосовно яких виникає заборгованість контрагента перед банком (наприклад, купівля дебіторської заборгованості, торгіві операції). Ризик контрагента тісно пов'язаний із іншими, більш конкретними, видами ризику, такими як: ризик концентрації (через значну заборгованість, концентрацію в певному секторі економіки чи концентрацію дочірніх чи афілійованих компаній), ризик розміщення та ризик розрахунків (ризик того, що розрахунки за угодами будуть відбуватися не так, як очікувалося).

Ризик дефолту – це ризик того, що контрагент не зможе виконати фінансові зобов'язання, зазначені в угоді, через його дефолт.

Ризик дефолту проявляється як відсутність платежу або примусова відстрочка погоджених у контракті платежів контрагента. Економічні втрати у разі дефолту залежать від декількох факторів, таких як: вид продукту, наявні гарантії, вартість забезпечення і черговість права стягнення заборгованості за рахунок застави.

Ризик країни – це ризик того, що контрагент не зможе виконувати свої зобов'язання перед нерезидентами через політичні чи економічні події в країні його перебування.

Ризик країни покриває усі ризики, пов'язані з міжнародним кредитуванням та прямими іноземними інвестиціями. Він включає не тільки політичний ризик, пов'язаний з міжнародними операціями, але й ризики, пов'язані з погіршенням економічної ситуації в країні (економічний ризик).

Ризик ліквідності – це ризик того, що банк буде неспроможним виконати свої зобов'язання в належні строки у звичайних або непередбачуваних умовах. Ризик ліквідності може виникнути через незаплановані зміни або скорочення джерел фінансування, а також через нездатність розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на спроможність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їхньої вартості.

Для оцінки ризику ліквідності банк застосовує різноманітні методи та підходи, керуючись вимогами Національного банку України та досвідом групи Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, на щоденній основі формується звіт про невідповідність між активами та пасивами за строками погашення та досліджуються відповідні розриви за часовими проміжками. Оскільки такий звіт не відображає повною мірою реальні надходження та відтік грошових потоків, банк додатково відслідковує поведінку продуктів без заздалегідь визначеного строку погашення (поточні рахунки клієнтів, кореспондентські рахунки банків), а також строкових продуктів, для яких можлива пролонгація з метою визначення впливу на ліквідність. Банк досліджує також різноманітні стресові сценарії, що можуть вплинути на ліквідність, виокремлюючи сценарії фінансової кризи та репутаційної кризи банку. Окрім цього, банк досліджує додаткові джерела ліквідності, які можна використовувати в екстрених ситуаціях, відносячи до таких джерел, у тому числі, облігації внутрішнього державного боргу України.

Банк встановлює ліміти на кумулятивні розриви ліквідності окремо для кожного часового проміжку.

Ліквідна позиція банку презентується на кожному засіданні комітету управління активами та пасивами банку.

Райффайзен Банк Аваль дотримується нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України. Для покращення контролю за нормативами ліквідності банк встановив внутрішні нормативи ліквідності. У разі необхідності, банк здійснює стрес-тестування значень показників ліквідності та досліджує можливий вплив зміни тих чи інших внутрішніх та зовнішніх факторів.

Ринковий ризик – це ризик для надходжень та капіталу банку, що виникає через несприятливі коливання ринкових чинників (таких як валютні курси, ринкові процентні ставки, котирування цінних паперів тощо). Банк використовує різноманітні підходи для оцінки ринкового ризику із застосуванням принципів, методик та моделей, впроваджених у материнській компанії Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, це метод аналізу чутливості, що застосовується для оцінки процентного ризику в портфелях банку, моніторинг відкритих позицій та метод оцінки ймовірних втрат Value at Risk, а також моніторинг накопичених збитків за операціями в торговому портфелі банку та операціями з валютою. Банк оцінює ринковий ризик окремо для торгового та неторгового (банківського) портфелів. Банк контролює рівень прийнятного ринкового ризику за відкритими позиціями, встановлюючи відповідні ліміти. Ліміти встановлюються за поданням банку та погодженням Комітету з ринкових ризиків (МАСО) у Райффайзен Банк Інтернаціональ. На кожному засіданні Комітету з управління активами та пасивами банку (далі – КУАП) презентується звіт про поточну позицію щодо ринкового ризику та його складових, використання відповідних лімітів, дослідження впливу ринкових факторів.

Ринковий ризик, у свою чергу, включає: відсотковий (процентний) ризик; валютний ризик; цінові ризики.

Відсотковий ризик виникає внаслідок можливих несприятливих змін процентних ставок, зміни часової структури процентних ставок та форми кривої дохідності і може впливати на майбутні грошові потоки, справедливу вартість фінансових інструментів та, як наслідок, на прибутковість та капітал банку.

Для оцінки відсоткового ризику в портфелях банку використовується метод аналізу чутливості – при цьому проводиться вимірювання чутливості до паралельного зсуву кривих дохідності за валютами на один базисний пункт. Банк додатково оцінює також вплив коливань ринкових ставок на свій процентний дохід.

Банк встановив ліміти на чутливість вартості портфелів до зміни ставок дохідності окремо за валютами. Окрім того, встановлено ліміт на загальну чутливість до коливання процентних ставок, а також проводиться контроль накопичених процентних прибутків/збитків банку.

Валютний ризик – це ризик, що виникає внаслідок можливих несприятливих коливань валютних курсів та цін на банківські метали та має потенційний вплив на надходження та капітал банку. Банк щоденно здійснює моніторинг та аналіз відкритих позицій за валютами та банківськими металами. Крім цього, для запобігання надмірних втрат внаслідок переоцінки відкритої валютної позиції банку на щоденній основі здійснюється контроль накопичених прибутків/збитків банку за операціями з валютою. Проводиться також стрес-тестування та розраховуються потенційні втрати внаслідок несприятливих та екстремальних коливань валютних курсів. Для управління відкритою валютною позицією банк встановив відповідні ліміти: як для кожної валюти окремо, так і для загальної відкритої валютної позиції. Банком додатково встановлено обмеження на накопичені прибутки та збитки за валютними операціями та внаслідок переоцінки відкритої валютної позиції.

Операційний ризик: управління операційним ризиком включає в себе процес ідентифікації, вимірювання, аналізу та моніторингу схильності до ризику, що виникає внаслідок неадекватних або недосконалих внутрішніх процесів, дій персоналу, систем, або в результаті впливу зовнішніх подій.

Банком впроваджено централізовану-децентралізовану систему управління та контролю за операційним ризиком. Процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі структурні рівні: від органів управління до рівня, на якому безпосередньо приймається або генерується ризик.

Задля ефективного управління операційним ризиком банк застосовує принципи, інструменти та методи з управління операційним ризиком, впроваджені у групі Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, проведення щорічної оцінки ризику, сценарний аналіз, визначення та моніторинг індикаторів раннього попередження операційного ризику, встановлення мінімальних стандартів збору даних про події операційного ризику, ініціювання впровадження заходів з управління операційним ризиком та періодичний моніторинг стану їх виконання, а також звітування з питань управління операційним ризиком Спостережній раді та Комітету з управління операційними ризиками.

З метою пом'якшення операційного ризику банк застосовує резервування капіталу під операційний ризик. Капітал під операційний ризик розраховується відповідно до стандартизованого підходу. Для відшкодування можливих втрат внаслідок реалізації операційного ризику банком укладено договори страхування ризиків, пов'язаних із його господарською та операційною діяльністю.

Система оцінки та управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей у сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. При цьому банк має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та їх контроль.

Правління банку відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей у сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та здійснення політики управління ризиками групи Райффайзен Банк Інтернаціональ у банку. Регулярні звіти про управління ризиками та постійний аналіз ризиків забезпечують належну основу для прийняття членами Правління рішень щодо доречності процедур у процесі виявлення, визначення та мінімізації ризиків.

Кредитний комітет та Комітет із проблемних кредитів несуть загальну відповідальність за впровадження принципів управління ризиками та лімітів на прийняття рішень. Ці комітети відповідають за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснюють управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків, а також відповідають за затвердження індивідуальних лімітів на прийняття рішень у межах, встановлених Спостережною радою банку. Кредитний комітет приймає рішення щодо надання кредитів. Обов'язковим членом Кредитного комітету є представник вертикалі ризиків.

Комітет з управління активами та пасивами несе відповідальність за досягнення цілей ліквідності та їхній контроль, а також за розробку стратегії банку та її впровадження.

Банк створив підрозділи управління ризиками, які працюють незалежно від інших напрямків діяльності та несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних із управлінням ризиками для забезпечення незалежного процесу контролю.

Казначейство відповідає за управління активами та зобов'язаннями банку, а також за загальну фінансову структуру, за ризики фінансування та ліквідності банку.

Процеси управління ризиками в банку щорічно перевіряються *службою внутрішнього аудиту*, яка перевіряє як достатність процедур, так і їх дотримання банком.

Уникнення надмірної концентрації ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон. Концентрація виникає у разі, якщо декілька контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, чи мають схожі економічні характеристики, що обумовлюють їхню здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних чи інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків внутрішні процедури й політика банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфеля. Весь процес управління кредитами здійснюється згідно з чинною кредитною політикою.

Цілями управління портфелем є оптимізація ступеня ризику різних комбінацій портфелів і встановлення нормативів та узагальнених цілей для бізнес-лінії.

Управління портфелем переважно включає:

- визначення стратегії формування портфеля відповідно до рівня ризику, закладеного під час планування бюджету;
- встановлення показників якості портфеля, які мають відповідати даній стратегії, та їхній подальший контроль;
- ініціювання нових критеріїв формування портфеля та розробка стратегій стосовно вже сформованого портфеля для досягнення поставлених цілей щодо його якості, а також, контроль впровадження та впливу прийнятих рішень.

Ключові характеристики системи управління ризиками

Система управління кредитними ризиками банку базується на забезпеченні надійного та безперервного процесу виявлення, оцінки, контролю та моніторингу кредитного ризику як на індивідуальній, так і на портфельній основі.

Ключовими характеристиками системи управління ризиками є:

1) *формування чітких критеріїв кредитування з метою зменшення кредитних ризиків.* Спостережною радою банку встановлюється чітка стратегія управління ризиками;

2) *встановлення нормативів та лімітів.* Із метою контролю та управління кредитним ризиком встановлено ліміти на суму ризику, який банк готовий взяти на себе стосовно окремих контрагентів, пов'язаних із ними осіб та груп пов'язаних осіб, які сумісно та суттєво поєднують різні види ризиків у банківській та комерційній діяльності. Контроль ризиків, пов'язаних із такими лімітами, здійснюється на постійній основі;

3) *оцінка кредитного ризику.* Одним із основних способів оцінки кредитного ризику є аналіз платоспроможності та кредитоспроможності кожного потенційного позичальника на основі методу фінансових коефіцієнтів, затверджених нормативними документами банку. Оцінка кредитного ризику здійснюється у банку як на індивідуальній, так і на портфельній основі за допомогою аналізу кількісних та якісних показників. Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення;

4) *контроль кредитного ризику.* Для зменшення кредитних ризиків банк встановлює обмеження і доводить їх до виконавців за допомогою політик, положень, стандартів та процедур, які визначають обов'язки і повноваження працівників. Ці контрольні обмеження є дієвими інструментами управління, які уточнюються в разі зміни умов або рівня прийнятності кредитного ризику. Кредитні політики розробляються для кожного бізнес-сегменту клієнтів банку з урахуванням географічної та галузевої концентрації цільового ринку кредитування та їхньої економічної специфіки. На основі вимог затверджених кредитних політик у банку розроблено стандарти банківських кредитних продуктів для клієнтів кожного бізнес-сегменту. Шляхом делегування відповідних повноважень своїм колегіальним органам банк визначає послідовність процесу надання дозволів на відхилення від затверджених обмежень або зміни обмежень ризику, якщо вони є обґрунтованими;

5) *моніторинг кредитного ризику.* Банк здійснює моніторинг кредитного ризику для забезпечення своєчасного відстеження його рівня та винятків із тих чи інших правил. Звіти про моніторинг якості кредитного портфеля в розрізі всіх сегментів є регулярними, своєчасними, точними та інформативними. Вони надаються відповідним колегіальним органам та посадовим особам для життя необхідних заходів. Відповідно до своєї політики, банк здійснює присвоєння рейтингів у

рамках свого кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються у відповідності до методики присвоєння рейтингів банку. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються й оновлюються. Окрім рейтингу, розроблено системи раннього попередження, на основі яких регулярно визначається ступінь ризику погіршення платоспроможності позичальників та переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус надає можливість групування нероздрібних позичальників у чотири групи ризиків, залежно від яких впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними. Стосовно роздрібних позичальників при підвищенні ступеня ризику відповідно до визначених стратегій вживаються заходи для попередження погіршення якості обслуговування кредитів.

Мережа відділень

Мережа відділень Райффайзен Банку Аваль станом на кінець 2016 року залишалася досить розгалуженою та нараховувала 498 діючих відділень, розташованих в усіх обласних та майже всіх районних центрах України.

Відділення банку є повнофункціональними, надають повний перелік банківських послуг усім групам клієнтів: приватним особам, клієнтам мікробізнесу, малого і корпоративного бізнесу. Для обслуговування клієнтів преміального сегменту у 23-ох відділеннях великих міст спеціально облаштовано преміальні зони, в яких 52 преміум-менеджери забезпечують індивідуальний підхід до кожного клієнта.

Загальна кількість працівників у відділеннях банку становить 3285 осіб, які складають професійну команду, націлену на надання клієнтам сервісу європейського рівня.

Одним із ключових напрямків роботи роздрібного бізнесу на сьогодні є мікро- та малий бізнес – якісне обслуговування юридичних осіб із забезпеченням повного спектру послуг кваліфікованими менеджерами банку: від надання консультацій до видачі кредитів для розвитку й розширення бізнесу.

Завдяки здійсненню планомірних заходів із оптимізації витрат відділень, впровадженню універсальних модулів працівників та збільшенню обсягів комісійних доходів, було забезпечено ефективність мережі відділень: у 2016 році валовий дохід мережі зріс на 12% порівняно з 2015 роком, у тому числі – за рахунок зростання комісійного результату на 13,5%.

Як завжди, банк націлений підтримувати ефективність мережі відділень та банкоматів на високому рівні та забезпечувати збільшення її доходності.

Мережа самообслуговування банку на кінець 2016 року включала:

- 2382 банкомати з функцією видачі готівки;
- 411 інформаційних кіосків та 372 банкомати cash in/cash out у центрах самообслуговування.

У мережі банкоматів постійно розширюється спектр зручних послуг для клієнтів, зокрема введено нову послугу – переказ коштів із картки на картку будь-якого банку. Клієнтам також доступні інші послуги, в тому числі перегляд балансу, виписка з карткового рахунку, зміна пін-коду, підключення смс-банкінгу, активація Інтернет-банкінгу, послуги 3D Secure, виписка щодо заробітної плати, онлайн-платежі на користь третіх осіб, оплата послуг мобільного зв'язку, поповнення картки готівкою в депозитних банкоматах тощо.

Крім збільшення переліку додаткових сервісів для клієнтів банку в АТМ та ЦСО, одним із пріоритетів у 2016 році було розширення можливостей отримання банківських послуг не лише у відділеннях, а й за допомогою Інтернет-банкінгу.

Оскільки банк має на меті якнайширше залучення клієнтів до користування сучасними банківськими сервісами в онлайн-режимі, важливим завданням для працівників відділень у 2017р. та протягом наступних років буде активне ознайомлення клієнтів із наявними онлайн-сервісами та можливостями і привілеями користування ними.

Персонал. Навчання та розвиток

Політика з управління персоналом Райффайзен Банку Аваль у 2016 році будувалась із огляду на завдання банку, в тому числі з удосконалення нової операційної моделі на регіональному рівні та існуючих процесів, а також оптимізації витрат банку.

У звітному році увагу фокусували на питаннях впровадження новітніх підходів до управління бізнесом, аналізу та вдосконалення існуючих процесів із орієнтацією на ефективність комунікації, оптимізації чисельності та якості менеджменту банку.

Станом на 31 грудня 2016 року в Райффайзен Банку Аваль працювало 8 073 осіб, включаючи персонал дочірньої компанії.

Політика управління персоналом Райффайзен Банку Аваль, як і в попередні роки, спрямована на забезпечення необхідної кваліфікації працівників усіх рівнів.

У звітному році більше уваги було приділено:

- розвитку працівників керівного складу;
- навчанню працівників відділень;
- оптимізації чисельності персоналу;
- впровадженню системного підходу до навчання для новопризначених керівників банку;
- розвитку дистанційного навчання.

На базі відділу навчання та розвитку персоналу працює навчальний центр, який надає можливість кожному працівнику банку отримувати знання, що відповідають потребам бізнесу та індивідуальному розвитку. Всі підходи й програми з навчання та розвитку персоналу розробляються і впроваджуються у відповідності до стандартів Райффайзен Банк Інтернаціональ.

Пріоритетним напрямком у навчанні працівників залишаються тренінги та розвиваючі заходи. Новим трендом 2016 року стали бізнес-ігри, кількість яких збільшується. Тренінговий каталог на сьогодні включає 33 навчальних програми за різними тематиками. Пост-тренінговий супровід впроваджено за всіма програмами; він проводиться у форматі вебінарів. Саме така форма навчання стає дедалі популярнішою: 90% заходів із функціонального навчання проводиться за допомогою цього інструменту.

Протягом останніх трьох років у банку успішно діє програма розвитку лідерських якостей для керівників середньої ланки. Серед навчальних програм актуальною й ефективною є піврічна модульна програма «Ситуаційне керівництво».

З метою підвищення рівня знань нових працівників відділень впроваджено інтерактивні вебінари «Стандарти якості обслуговування для менеджерів РІ» та «Стандарти якості обслуговування в касі».

На внутрішньому порталі з навчання та розвитку функціонує розділ «Адаптація для менеджерів малого та мікробізнесу». Цей ресурс не тільки дає змогу зробити період адаптації на новій посаді максимально ефективним і комфортним, а й допомагає працівникам вирішувати поставлені перед ними завдання з мінімальними витратами часу.

Кожному працівнику надається можливість отримати знання за допомогою дистанційного навчання. Так, протягом року працівники банку пройшли 111015 електронних курсів та склали 58312 тестів.

Серед найбільш нетипових із реалізованих у минулому році проектів є програма «Обмін знаннями» між працівниками Райффайзен Банку Аваль. У рамках цього проекту 291 працівник банку мав можливість поділитися знаннями, досвідом та напрацюваннями з колегами.

Інший соціальний проект, у якому на волонтерських засадах задіяні активні працівники нашого банку, – тренінги із фінансової грамотності «Кошти з розумом для юних дорослих». У 2016 році ними було охоплено близько 200 підлітків віком від 12 до 18 років.

Загалом, більш ніж 3000 працівників банку взяли участь у внутрішніх та зовнішніх навчальних та розвиваючих заходах.

До процесу управління виконанням роботи (узгодження річних цілей з їх подальшою оцінкою) було залучено 760 працівників – керівників та експертів банку. Кожен учасник процесу склав та узгодив зі своїм керівником індивідуальний план розвитку ключових компетенцій.

Суттєві ресурси банк продовжує спрямовувати на заходи з об'єктивної оцінки компетенцій персоналу. Окрім існуючого інструменту оцінки методом 360 градусів, на базі навчального центру Райффайзен Банку Аваль продовжує діяти внутрішній центр оцінки та розвитку. Як результат, 21 працівник взяв участь у цьому розвиваючому заході. У проведенні оцінки 360 градусів та центрах оцінки та розвитку взяли участь 200 працівників.

Важливим проектом у 2016 році став проект із перегляду та впровадження оновлених Місії, Візії та Цінностей банку.

Операційна діяльність та ІТ

У 2016 році відбулися зміни в організаційній структурі банку. Було створено вертикаль операційної підтримки, до складу якої наразі входять 4 підрозділи: департамент операційного сервісу, департамент інкасації, грошового обігу та перевезення валютних цінностей, департамент організаційного та процесного управління та управління закупівель та контролю за потребами.

Вертикаль операційної підтримки у 2016 році впровадила низку ініціатив, які суттєво вплинули на ефективність процесів. Зокрема, було завершено впровадження централізованого управління документами, об'єднано управління централізованого кеш-менеджменту та управління інкасації коштів та перевезення валютних цінностей в один департамент та розпочато проект підвищення ефективності процесів інкасації та касового менеджменту. Департаментом організаційного

та процесного управління було здійснено трансформацію процесів кредитування малого та корпоративного бізнесу, що зменшило час на прийняття рішення та на зарахування кредитних коштів.

З метою підвищення ефективності та забезпечення безперервності бізнес-процесів у 2017 році планується запуск Операційного центру у м.Житомирі.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку операційної вертикалі є діджиталізація, що має на меті пришвидшення процесів та зниження впливу людського фактору для забезпечення високого рівня якості обслуговування клієнтів.

У 2016 році IT-підрозділи банку фокусували свою діяльність на високо пріоритетних напрямках актуальної стратегії IT – впровадженні інноваційних інформаційних технологій, сучасного обладнання та програмного забезпечення, а також на спрощенні IT-ландшафту та оптимізації використання наявних IT-ресурсів.

Група проектів BIG5, ініційованих у банку, мають на меті перехід до нової операційної моделі з одним МФО банку і централізованою головною книгою, виведення з експлуатації застарілих IT-систем та програмного забезпечення, подальшу діджиталізацію бізнес-процесів для забезпечення конкурентоздатності на ринку банківських послуг. Усі заплановані проекти розпочато в 2016 році. Крім того, було визначено стратегічного вендора для реалізації головної книги на основі АБС B2-CS.

У сфері IT-інфраструктури у звітному році було успішно виконано очистку бази даних АБС Bankmaster, встановлено оновлену версію системи Contact Center, виконано міграцію Netscape Messaging Server Mail System на нову платформу на основі рішення Open Source. Було досягнуто консолідації витрат на IT за рахунок подальшої оптимізації IT-витрат та затвердженого плану інвестицій в IT-інфраструктуру на наступні три роки.

Задля підвищення ефективності процесу розробки програмного забезпечення було впроваджено методологію Agile (Scrum). Перехід на дворівневу організаційну структуру IT дозволив покращити внутрішні комунікації та скоротити час прийняття рішень. За два роки чисельність персоналу у сфері IT було скорочено майже на 30% без істотного впливу на якість IT-послуг.

У співпраці з усіма залученими підрозділами банку було успішно завершено створення та запуск в експлуатацію електронного архіву клієнтських справ, який виключає необхідність друку та зберігання паперових носіїв. Турбуючись про екологію, у банку суттєво зменшили кількість друкованих матеріалів за рахунок втілення відповідної нової політики. Зокрема, впроваджено новий paperless-PIN процес для активації платіжних карток, що не передбачає застарілий процес друку конвертів із PIN-кодом.

У звітному році особливу увагу в банку приділяли розвитку захисту інформаційних технологій, якість яких визначає рівень безпечних та доступних сервісів для клієнтів та співробітників банку. Успішно завершено централізацію захисту інформації в транзакційних процесах системи електронних платежів НБУ. В 2016 році у банку пройшло успішне тестування процедури відновлення критичних систем в аварійних ситуаціях. У 2016 році підрозділ інформаційної безпеки та безперервності бізнесу Райффайзен Банку Аваль було визнано кращим серед установ, що входять до мережі Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ.

Послуги корпоративним клієнтам

Команда корпоративного бізнесу Райффайзен Банку Аваль, базуючись на високоякісній експертизі, довірі, професійності, досвіді як українського ринку, так і Групи Райффайзен, продовжує із року в рік надавати банківські послуги великим та середнім компаніям, фінансовим інститутам, а також транснаціональним корпораціям країн Європи та світу.

Обираючи партнера для daily business, підприємства, що працюють на ринку України, все частіше обирають Райффайзен Банк Аваль. Підтвердженням цьому є показники: тільки в 2016 році на обслуговування було залучено близько 1 500 нових клієнтів без урахування клієнтів державного сектору. Успіх засвідчують також численні нагороди, які отримав корпоративний бізнес у 2016 році.

Як результат, валовий дохід (gross income) корпоративного бізнесу в 2016 році становив 2 613,8 млн грн, що на 6% більше порівняно з 2015 роком та складає 36% усього валового доходу банку. Комісійний результат (net commission result) у порівнянні з попереднім роком зріс на 23% і становить 608,7 млн грн.

Обсяг кредитування в рамках партнерських програм банку за 2016 рік зріс на 951 млн грн порівняно з 2015 роком (+147%) і становить 1,6 млрд грн. У 2016 році обсяг проавальованих векселів банку зріс на 18% у порівнянні з попереднім роком і склав 1,51 млрд грн.

За результатами дослідження ринку банківських послуг для корпоративних клієнтів у 2016 році, проведеного компанією з маркетингових та соціальних досліджень в Україні GfK Ukraine, було засвідчено, що Райффайзен Банк Аваль залишається одним із безперечних лідерів у сегменті корпоративного бізнесу практично за всіма показниками. Банк обслуговує 35% усіх підприємств ринку, при цьому 14% клієнтів – фінансових установ вважають Райффайзен Банк Аваль своїм основним банком. Райффайзен Банк Аваль – банк номер один для оформлення кредиту (22,8% від усіх підприємств, що мають плани оформити кредит), цей показник збільшився на 11 п.п. у порівнянні з 2015 р.

Райффайзен Банк Аваль залишається беззаперечним лідером у фінансуванні та поточній підтримці аграрного сектору, сфери оптової торгівлі продуктами харчування та харчової промисловості.

Протягом 2016 року корпоративний бізнес Райффайзен Банку Аваль провів низку бізнес-зустрічей зі своїми клієнтами та партнерами. Освітні бізнес-сніданки було спрямовано на ті компанії, які займаються експортно-імпортною діяльністю, а також безпосередньо на власників бізнесу, зацікавлених впроваджувати проекти з енергоефективності.

У партнерстві з Європейською Бізнес Асоціацією в Одесі було проведено перший бізнес-сніданок на тему: «Торгове фінансування, нові можливості для вашого бізнесу». Серед учасників були представники провідних компаній Південного регіону, які здійснюють активну зовнішньоекономічну діяльність. У рамках заходу було презентовано кейси про можливості мінімізації ризиків, пов'язаних із невиконанням партнерами договірних зобов'язань, та про диверсифікацію джерел фінансування бізнесу, а також переваги та ефективність торгового фінансування.

Не менш цікавими були бізнес-сніданки в Дніпрі та Одесі, присвячені актуальній темі

«Енергоефективні проекти та рішення від Райффайзен Банку Аваль». Під час заходу клієнти дізналися про програму фінансування проектів із підвищення енергоефективності бізнесу, а також заслухали доповідь представника компанії – партнера Райффайзен Банку Аваль, присвячену перевагам енергоаудиту.

При партнерстві торгового відділу Посольства Австрії в Україні у Львові відбулася ще одна бізнес-зустріч для корпоративних клієнтів на тему: «Економічна ситуація та прогнози на 2017 рік, тенденції у банківській сфері». Перед присутніми виступили керівники банку та експерти, які поділилися власним баченням економічної ситуації в Україні, тенденцій у банківській сфері та перспектив зростання економіки у 2017 році.

Райффайзен Банк Аваль протягом 2016 року активно підтримував аграрний сектор та брав активну участь у різноманітних заходах, конференціях, круглих столах, бізнес-сніданках та спеціалізованих форумах, організованих представниками українського ринку та партнерами. Представники корпоративного бізнесу брали участь в Agri Invest форумі, Dealer's Day від корпорації AGCO, конференції представників садівничої і переробної галузей України, AGROPORT East Kharkiv 2016 та Дні поля на Тернопільщині. Подібні заходи не лише сприяють популяризації нових фінансових інструментів та продуктів, а й збільшують довіру, підкреслюють довгостроковість намірів співпраці.

Саме завдяки якісній підтримці агробізнесу України протягом багатьох років, Райффайзен Банк Аваль третій рік поспіль став переможцем у номінації «Краща фінансова установа АПК» у межах Всеукраїнського конкурсу «Агробренд-2017/2016». Організаторами церемонії виступили Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» та ТОВ «Київський міжнародний контрактний ярмарок».

Райффайзен Банк Аваль надає своїм корпоративним клієнтам максимально повний перелік банківських послуг, починаючи з різноманітних програм та продуктів фінансування розвитку бізнесу, ефективного розміщення тимчасово вільних коштів, обслуговування корпоративних карток і зарплатних карткових проектів, інкасації та закінчуючи високотехнологічними сучасними банківськими послугами з управління грошовими потоками системних підприємств.

Унікальний багаторічний досвід роботи банку на українському ринку в поєднанні з можливістю вивчати та впроваджувати кращу міжнародну практику Групи Райффайзен зумовили появу та розвиток саме таких послуг, які відповідають сучасним потребам як українських компаній, так і транснаціональних корпорацій.

Основні послуги корпоративного бізнесу

1. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ:

- відкриття та ведення поточних рахунків;
- централізований контроль платежів;
- корпоративне бюджетування;
- корпоративний автоклієнт;
- грошові перекази;
- карткові програми;
- вихідні міжнародні платежі;
- консолідована виписка за структурними підрозділами компанії;
- послуги з інкасації;
- прийом платежів та торгівельної виручки в касах банку;

- прийом платежів у банківських терміналах самообслуговування;
- виписки SWIFT у форматі MT940, MT942;
- вхідні міжнародні платежі;
- розподіл ресурсів компанії між її структурними підрозділами в автоматичному режимі (cash-pooling);
- консолідація залишків системних клієнтів (zero-balancing);
- конверсійні операції.

2 ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ (капітальні інвестиції, заміна основних засобів, фінансування оборотного капіталу):

- інвестиційне кредитування;
- фінансування проєктів;
- фінансування оборотного капіталу;
- кредити сільськогосподарським підприємствам;
- факторинг із частковим та повним регресом, без регресу;
- корпоративні овердрафти (юридичним особам);
- овердрафти з диференційованими процентними ставками;
- торгове фінансування та документарні операції (включаючи банківські гарантії, імпортні акредитиви, резервні акредитиви, документарне інкасо, вексельні розрахунки);
- організація та участь у проєктах надання синдікованих кредитів;
- довгострокове фінансування, гарантоване іноземними кредитними агентствами.

3. ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ:

- депозити з виплатою процентів у строки погашення;
- депозити з виплатою процентів щомісяця;
- депозити з можливістю поповнення;
- депозити з можливістю повного чи часткового зняття коштів до строку погашення;
- розміщення тимчасово вільних коштів на короткі терміни (три та більше днів).

Інструменти торгового фінансування – гарантії, акредитиви, вексельні схеми розрахунків, факторинг, структуроване фінансування тощо – були й залишаються для Райффайзен Банку Аваль тим напрямком бізнесу, в який постійно інвестуються знання, досвід та фінансові ресурси.

Райффайзен Банк Аваль – один із небагатьох банків в Україні, який зберіг суттєві ліміти першокласних європейських та світових банків в іноземній валюті для підтвердження документарних та гарантійних операцій для клієнтів Райффайзен Банку Аваль – і імпортерів, і експортерів.

Банк і надалі орієнтується на задоволення потреб експортерів та імпортерів в якісних банківських послугах. Окрім послуг торгового фінансування комплексу Cash Management, такі компанії можуть розраховувати на ефективну підтримку потреб бізнесу і з боку казначейства банку, адже за обсягами операцій із купівлі-продажу валюти Райффайзен Банк Аваль є одним із лідерів банківського ринку України.

Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу

2016 рік продемонстрував, що Райффайзен Банк Аваль готовий приймати гнучкі рішення

стосовно своїх бізнес-клієнтів із сегменту малого та мікробізнесу та йти їм назустріч. Завдяки вмінню відповідних підрозділів швидко реагувати на зміни, банку вдалося зберегти партнерські відносини з багатьма невеликими підприємствами та приватними підприємцями.

Загальний обсяг кредитних коштів, наданих банком сегменту МСБ, становив на кінець 2016 року понад 2,8 млрд грн – це майже 9000 нових кредитних угод.

У звітному році Райффайзен Банк Аваль видав близько 2550 нових «Кредитних карток для підприємців», загальна кількість кредитних карток станом на 31 грудня 2016 року досягла 25 тис. шт. Загальний портфель кредитів за кредитними картками для підприємців станом на кінець звітного року становив 270 млн грн.

Протягом 2016 року спостерігалася позитивна динаміка щодо залучення на обслуговування нових клієнтів у рамках пакетів послуг. Порівняно з 2015 роком кількість нових користувачів пакетного обслуговування збільшилася на 12% завдяки всеукраїнській медіа-кампанії «Спробуйте з нами».

Райффайзен Банк Аваль у кінці 2016 року запропонував клієнтам малого та мікробізнесу новий унікальний для вітчизняного фінансового ринку продукт – «Інвестиційний кредит без забезпечення». Ключові переваги нового продукту для клієнтів – можливість отримати кошти на придбання нової чи вживаної техніки та обладнання, компенсувати інвестиційні витрати – як нещодавно здійснені, так і заплановані на майбутнє.

У звітному році банк продовжував розширювати спектр нефінансових послуг. Було проведено 50 семінарів у рамках проекту «Академія бізнесу». Семінари відвідали близько 700 бізнес-клієнтів банку в найбільших містах України. Під час навчальних сесій розглядалися питання ефективного фінансового управління підприємством.

Інтернет-клуб клієнтів Райффайзен Банку Аваль «Мій бізнес» поповнився новими публікаціями з корисною інформацією про зміни в законодавстві та податковому обліку, особливості виходу на міжнародні ринки, ІТ-розробки для малого бізнесу, цікаві бізнес-кейси. Для клієнтів з'явилася можливість залишити відгук та оцінити якість обслуговування на сайті Інтернет-клубу. Протягом 2016 року клієнтам банку було надіслано 14 бізнес-дайджестів та підготовлено й розповсюджено безкоштовний журнал для бізнес-клієнтів «Мій бізнес».

Перелік основних послуг для клієнтів малого та мікробізнесу

- **ПОТОЧНИЙ РАХУНОК ІЗ ПАКЕТОМ ПОСЛУГ**

Райффайзен Банк Аваль пропонує представникам малого бізнесу пакети послуг із обслуговування поточного рахунку, які мають необхідні сервіси та послуги, що задовольняють потреби бізнесу.

- **ПАКЕТ ПОСЛУГ «ПІДПРИЄМЕЦЬ»**

Створено для клієнтів, яким для здійснення діяльності не потрібно отримувати широкий спектр послуг, а достатньо використовувати платіжну картку.

- **ПАКЕТ ПОСЛУГ «ЕЛЕКТРОННИЙ»**

Створено для клієнтів, які цінують свій час та прагнуть мати актуальну інформацію щодо стану рахунку за допомогою системи дистанційного обслуговування «Клієнт-Банк».

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «МАКСИМАЛЬНІ РІШЕННЯ»

Створено для клієнтів, які здійснюють багато фінансових операцій, активно використовують поточний рахунок і потребують максимального комплексного банківського сервісу.

- СИСТЕМА «КЛІЄНТ-БАНК»

Система дистанційного банківського обслуговування поточних рахунків, яка дозволяє, не виходячи з офісу, керувати всіма поточними рахунками, відкритими в банку (за винятком карткових).

- КАРТКА ІДЕНТИФІКАЦІЇ

Можливість отримувати максимум інформації щодо банківських послуг, не відвідуючи відділення банку, а зробивши лише один телефонний дзвінок до Інформаційного центру за єдиним номером 0 800 50 50 45.

- SMS (E-MAIL) ІНФОРМУВАННЯ

Можливість отримувати інформацію про стан рахунків, підключених до системи «Клієнт-Банк», у вигляді sms-повідомлень або повідомлень на електронну пошту.

- ПОСЛУГА «ЗАРПЛАТНИЙ ПРОЕКТ»

Зарплатний проект передбачає виплату зарплат, премій і компенсацій, витрат на відрядження та інших нарахувань для співробітників на карткові рахунки в Райффайзен Банку Аваль.

- РЕГУЛЯРНИЙ БІЗНЕС-ПЛАТІЖ

Сучасний та зручний сервіс автоматичних платежів за дорученням клієнта.

- ДЕПОЗИТНІ ПРОГРАМИ:

- «Лідер»

Вклад надає можливість самостійного визначення схеми отримання відсотків – щомісяця або в кінці терміну дії вкладу. Існує можливість поповнення вкладу.

- «Капітал»

Вклад передбачає капіталізацію відсотків – щомісяця відсотки додаються до суми депозиту, збільшуючи суму депозиту та прибуток від нього. Виплата відсотків – у кінці дії депозитного вкладу.

- «Депозитна лінія»

Вклад надає можливість користування коштами за депозитом необмежену кількість разів – до рівня незнижувального залишку, без попередження банку.

- «Партнер»

Депозит може використовуватись у якості забезпечення за активними операціями кредитування, проведення документарних операцій (гарантії та акредитиви) та операціями з цінними паперами (авальювання векселів).

- АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ:

Кредитна картка для підприємців – картка для фінансування повсякденних витрат підприємця.

Переваги:

- кредит для підприємців без застави та поручителів;

- пільговий період на розрахунки в торговельній мережі та мережі Інтернет, що дозволяє користуватися кредитними грошима, не сплачуючи відсотки (у разі своєчасного повернення коштів);

- фіксована відсоткова ставка на всі 2 роки дії кредитного ліміту;

- можливість переказу коштів через банкомати та центри самообслуговування партнерам та

контрагентам, що дозволяє значно заощадити час.

- **ФІНАНСУВАННЯ ПОПОВНЕННЯ ОБІГОВИХ КОШТІВ**

Овердрафт, невідновлювальна кредитна лінія.

- **ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ**

Кредити на придбання автотранспорту, обладнання тощо.

- **ПРОГРАМИ КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ АГРАРІЇВ:**

- *Агрокредит*

Відновлювальна кредитна лінія для клієнтів малого та мікробізнесу. Кредит на поповнення обігових коштів.

- *Інвестиційний агрокредит*

Кредит на придбання сільськогосподарської техніки та обладнання.

- *Партнерські програми для аграріїв*

Спеціальна пропозиція від партнерів банку.

- **ДОКУМЕНТАРНІ ОПЕРАЦІЇ:**

- *Безвідкличний покритий акредитив у гривні*

- *Імпортний (непокритий) акредитив (надається в іноземній валюті) клієнтам, які займаються ЗЕД*

- *Гарантія виконання*

- *Гарантія платежу*

Спосіб забезпечення виконання клієнтом платіжних зобов'язань за своїми контрактами/ договорами.

- *Тендерна гарантія*

Надається банком клієнту для участі в тендерних торгах.

- *Туристична гарантія*

Надається суб'єктам туристичної діяльності.

- *Простий або переводний вексель (авалювання векселя)*

Надається позичальниками сегменту малого та мікробізнесу в якості гарантування оплати поставок на умовах відстроченого платежу.

Послуги приватним особам

В обслуговуванні фізичних осіб Райффайзен Банк Аваль у 2016 році ставив за мету вдосконалення послуг і пропозицій продуктів.

Депозити

Банк залишається одним із лідерів за обсягом залучених коштів фізичних осіб, який перевищує 17 млрд грн.

Клієнти банку можуть розмістити заощадження на рахунках до запитання та депозитних рахунках. Останні мають низку додаткових переваг для вкладника, таких як:

- виплата відсотків наприкінці терміну чи щомісяця або капіталізація відсотків;

- можливість поповнення готівковим або безготівковим шляхом (у т.ч. через Інтернет-банкінг для приватних осіб – систему «Райффайзен Онлайн», через банківські термінали самообслуговування або за допомогою послуги постійного доручення на поповнення вкладу

без відвідування відділення);

- поповнення або часткове зняття коштів протягом пільгового періоду (7 днів після пролонгації вкладу) без розірвання договору;
- вклад на вимогу з підвищеною процентною ставкою та вільним доступом до депозиту без обмежень та втрати відсотків у відділенні або через систему «Райффайзен Онлайн»;
- вклади зі щомісячною зростаючою відсотковою ставкою;
- депозити з підвищеною процентною ставкою для власників пакетів банківських послуг;
- послуга «SMS-інформування за операціями по вкладному рахунку» для зручного контролю руху коштів по строковому депозиту або вкладу «Універсальний».

Вкладники Райффайзен Банку Аваль можуть дізнатися про стан свого рахунку, зателефонувавши до Інформаційного центру з використанням картки ідентифікації клієнта або скориставшись системою «Райффайзен Онлайн».

Депозитний вклад можна розмістити в національній та іноземній валюті (доларах США) до запитання або терміном на 1, 2, 3, 6 та 12 місяців. Ставки за строковими депозитними договорами не змінюються протягом усього терміну їхньої дії.

Кредит готівкою

З огляду на поступову зміну макроекономічного середовища в країні, 2016 рік позначився послабленням ризик-критеріїв при кредитуванні фізичних осіб. Упродовж року основними позичальниками були зарплатні та пенсійні клієнти банку, проте у грудні 2016 року відділення почали прийом кредитних заявок від населення.

У 2016 році банк щомісяця проводив кампанії «Кредит готівкою для найкращих клієнтів банку» та оновлював пропозиції для існуючих клієнтів (перехресні продажі).

Протягом звітного року розроблялися та впроваджувалися промо-кампанії:

- акція «Кредит за півціни»: знижка 50% від стандартної ставки в перший місяць користування кредитом;
- акція «1% за місяць»: 1% у перший місяць користування кредитом;
- акція «-25% до 25-ї річниці незалежності України»: мінус 25% від стандартної ставки в перший місяць користування кредитом;
- спеціальна пропозиція для преміальних клієнтів банку.

Загалом, протягом 2016 року було надано понад 27 тис. кредитів готівкою на загальну суму 457 млн грн.

У рамках кредитування фізичних осіб упродовж звітного року було впроваджено низку ініціатив, спрямованих на автоматизацію та оптимізацію процесів прийняття рішення та надання кредитів населенню.

Іпотека

Продукти іпотечного кредитування у 2016 році надавалися зарплатним клієнтам, преміум-клієнтам та співробітникам банку за програмами: «Житло в кредит на вторинному ринку» та «Кредит під заставу нерухомості».

Кредитні картки

У 2016 році під час продажу продукту «Кредитна картка» увагу зосереджували на підвищенні рівня активного використання картки для щоденних розрахунків. Водночас за рахунок активних продажів кількість кредитних карток, виданих у 2016 році, сягнула понад 72 тис. штук. У тому числі було видано близько 11 тис. штук кредитних карток Fishka – міжнародних платіжних карток MasterCard FISHKA, що об'єднують банківську платіжну картку з кредитною лінією та картку лояльності FISHKA. FISHKA – це довгострокова програма для покупців, які бажають отримувати винагороди за те, що вони залишаються постійними клієнтами Райффайзен Банку Аваль та партнерів програми.

У звітному році продовжився активний продаж продукту для преміальних клієнтів «Кредитна картка World» із бонусною програмою MasterCard Rewards. Розраховуючись такою картою, клієнт накопичує бали на бонусний рахунок, які він може обміняти на цікаві подарунки.

У 2016 році новим та вже існуючим клієнтам – держателям кредитних карток Райффайзен Банк Аваль активно пропонував участь у програмах лояльності, серед яких: повернення коштів за розрахунки кредитною картою, безкоштовне зняття готівки в мережі банкоматів банку, знижена відсоткова ставка за користування кредитними коштами поза межами пільгового періоду. В акції взяли участь близько 112,3 тис. власників кредитних карток.

Із середини 2016 року новим клієнтам, які отримали кредитні картки «Прозора» чи Fishka, Райффайзен Банк Аваль пропонував узяти участь в акції «Будь на зв'язку з кредитною картою MasterCard». В акції взяли участь 36 724 клієнти, які є держателями кредитної картки. Переможці отримували поповнення рахунку мобільного телефону на суму 50 грн.

Пакети послуг та платіжні картки

У 2016 році Райффайзен Банк Аваль досяг значних результатів у розвитку карткових продуктів для фізичних осіб. Банк займає лідируючі позиції в обслуговуванні карткових рахунків. Обсяг активних рахунків становить понад 2,3 млн, а ринкова частка активних платіжних карток банку складає 7%.

Протягом звітного року Райффайзен Банк Аваль:

- активно впроваджував та підтримував інноваційну технологію безконтактних розрахунків Visa payWave та MasterCard®PayPass™, яка дозволяє сплачувати покупки в один дотик. На кінець року Райффайзен Банк Аваль емітував понад 850 тис. карток із новітньою технологією безконтактних платежів. Частка платіжних карток банку з технологію безконтактних розрахунків на ринку платіжних карток України становить 65%;
- розвивав участь у мультипартнерській програмі винагород FISHKA, яка дозволяє отримувати бали за розрахунки картою у торговельних точках України та за кордоном. Із платіжною картою Visa FISHKA chip payWave клієнт отримує більше балів у точках продажів партнерів програми: в мережі АЗК «ОККО», магазинах «Фуршет», мережі магазинів «АЛЛО», у ресторанах A la minute, Hot safe, інтернет-магазинах «Шипшина» та Bagland, у страховій компанії «Універсальна». На кінець року банком емітовано вже близько 500 тис. ко-бренд карток Visa FISHKA chip payWave. Для нових держателів платіжних карток Visa FISHKA в банку на постійній основі діє промо-кампанія з активації картки: нарахування подвійних балів FISHKA за розрахунок картою протягом перших двох місяців із дати оформлення картки;
- запропонував безкоштовне обслуговування рахунків зарплатним клієнтам банку, власникам пакету послуг «Оптимальний плюс» із картою Visa Gold chip payWave. Для

цього впродовж місяця клієнту достатньо здійснити лише 10 платежів картою на будь-яку суму в торговельній мережі, Інтернеті або в системі «Райффайзен Онлайн»;

— розпочав кампанію для отримувачів пенсій або соціальної допомоги «Приведи друга», за умовами якої власники пенсійних карток мають змогу отримати грошову винагороду, запросивши друзів відкрити пенсійну картку на умовах пакету «Пенсійний Оптимальний». Із травня 2015 року грошові винагороди отримали більш ніж 6 тис. пенсіонерів;

— починаючи із серпня 2015 року, Райффайзен Банк Аваль обслуговує платіжні картки Національної системи масових електронних платежів (НСМЕП) через мережу власних банкоматів. НСМЕП – це внутрішньодержавна банківська багатомітентна платіжна система масових платежів, у якій розрахунки за товари та послуги, одержання готівки та інші операції здійснюються з використанням спеціальних платіжних засобів за технологією, розробленою Національним банком України. Скориставшись банкоматами Райффайзен Банку Аваль, клієнти можуть будь-коли легко отримати готівку за допомогою платіжної картки НСМЕП, емітованої будь-яким банком – учасником цієї системи.

Райффайзен Банк Аваль має одну з найбільших банкоматних мереж в Україні. За даними НБУ, станом на 1 жовтня 2016 року банк посідав друге місце за кількістю АТМ (2887 одиниць).

Райффайзен Банк Аваль є учасником НСМЕП із квітня 2014 року.

Інтернет-банкінг

У 2016 році банк продовжив активно залучати клієнтів до користування Інтернет-банкінгом для приватних осіб – системи «Райффайзен Онлайн» та активно розпочав залучення клієнтів до користування мобільним додатком «Райффайзен Онлайн».

Наприкінці звітнього року кількість клієнтів, що користуються Інтернет-банкінгом, становила 380 тис. користувачів.

Кількість користувачів мобільного додатку «Райффайзен Онлайн» на кінець року досягла близько 57 тис.

У 2015 році було впроваджено мобільний додаток для Android, а на початку 2016-го – для iOS. Протягом звітнього року було також розроблено декілька нових функцій, а саме: переказ коштів на картку будь-якого банку України за номером картки та поповнення рахунку мобільного телефону.

Клієнти банку, які користуються «Райффайзен Онлайн», мають змогу:

- без комісії здійснювати платежі на користь третіх осіб;
- поповнювати депозити;
- погашати кредитну заборгованість;
- перераховувати кошти на картку третьої особи за номером картки (між картками Райффайзен Банку Аваль та на картку будь-якого банку України через мобільний додаток);
- блокувати та розблокувати* платіжні картки;
- поповнювати рахунок мобільного телефону;
- переглядати актуальний баланс та заблоковані суми по карткових рахунках тощо.

«Райффайзен Онлайн» надає клієнтам більше можливостей здійснювати контроль за власними фінансами та свободу вибору режиму обслуговування в банку.

* Функція розблокування платіжних карток доступна лише з мобільного додатку

Платежі

У звітному році банк продовжував розширювати мережу компаній-партнерів у сфері здійснення платежів через центри самообслуговування (ЦСО).

Центр самообслуговування – це міні-відділення зі встановленими банківськими терміналами самообслуговування, які дають змогу клієнтам – держателям платіжних карток Visa або MasterCard, емітованих Райффайзен Банком Аваль, самостійно здійснювати широкий спектр банківських операцій, не звертаючись до працівників відділень, а саме: поповнювати депозити, погашати кредити, сплачувати рахунки, здійснювати перекази з картки на картку, виконувати миттєві платежі, вносити готівку на рахунок тощо.

Грошові перекази

Велику увагу роздрібний бізнес приділяє розвитку послуг грошових переказів та програм лояльності для постійних клієнтів банку. У 2016 році банк продовжував залучати нових клієнтів до Програми лояльності для користувачів послуг термінових грошових переказів та нових клієнтів, які користуються переказами від юридичних осіб на користь фізичних осіб через систему грошових переказів «Аваль-Експрес», зокрема для виплати допомоги від благодійних фондів.

Перелік послуг для приватних клієнтів

- **ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ**
 - депозити з виплатою відсотків у кінці строку;
 - депозити зі щомісячною виплатою або капіталізацією відсотків;
 - депозити з можливістю поповнення вкладу;
 - депозити з можливістю повного та часткового дострокового зняття коштів;
 - депозити зі щомісячно зростаючою відсотковою ставкою;
 - депозити з підвищеною процентною ставкою для власників пакетів банківських послуг;
 - вклад на вимогу з підвищеною процентною ставкою, щомісячною капіталізацією відсотків та вільним доступом до депозиту в будь-який час без обмежень та втрати відсотків.
- **ПОТОЧНІ РАХУНКИ**
 - поточні рахунки для фізичних осіб (не карткові);
 - поточний рахунок «Інвестиційний» для фізичних осіб – нерезидентів (інвесторів).
- **КАРТКОВІ ПРОДУКТИ**
 - карткові рахунки на умовах пакету «Оптимальний» та «Преміальний» для приватних та зарплатних клієнтів;
 - пакет послуг для приватних клієнтів, карткові рахунки яких відкрито в доларах США або євро;
 - карткові рахунки на умовах пакету «Оптимальний легкий» для зарплатних клієнтів;
 - карткові рахунки на умовах пакету «Пенсійний базовий», «Пенсійний легкий», «Пенсійний оптимальний» для клієнтів, які отримують пенсію/соціальну допомогу;
 - Програма лояльності FISHKA – мультипартнерська програма, яка об'єднує лідерів ринку: мережу Райффайзен Банку Аваль, АЗК «ОККО», мережу супермаркетів «Фуршет», магазини

цифрової техніки «АЛЛО», страхову компанію «Універсальна», а також Інтернет-магазини «ШипШина», Bagland, ресторани A la minute та Hot cafe;

— Програма лояльності SmartSky для держателів карток Visa Premium.

- **КРЕДИТИ**

- кредит готівкою для найкращих клієнтів;
- кредит готівкою в рамках перехресних продажів;
- кредит готівкою для пенсійних клієнтів;
- кредит готівкою для заможних клієнтів;
- кредит готівкою без страховки.

- **ІПОТЕЧНЕ КРЕДИТУВАННЯ**

- житло в кредит на вторинному ринку;
- кредит під заставу нерухомості.

- **ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ БАНКОМАТИ**

За допомогою послуги Dynamic Currency Conversion (DCC) у мережі банкоматів банку для фізичних осіб-нерезидентів, яка дозволяє клієнтам – власникам карток, емітованих іноземними банками, зручно та точно контролювати зняття своїх коштів через мережу банкоматів. DCC – це послуга з конвертації валюти країни банку-екваєра, де знаходиться АТМ, у валюту, визначену банком-емітентом, яка підлягає перерахуванню при користуванні послугою DCC.

Через банкомати можна також здійснювати онлайн-платежі та активувати додаткові послуги. Вже сьогодні банкомат «уміє» не лише видавати готівку, а й миттєво сплачувати клієнтські рахунки.

«Миттєвий платіж» – це зарахування оплати клієнтом послуг компаній у онлайн-режимі.

Загальновідомим прикладом миттєвих платежів є оплата мобільного зв'язку, коли клієнт сплачує за зв'язок і одразу може телефонувати зі свого мобільного телефону.

За допомогою мережі банкоматів клієнти мають змогу миттєво сплачувати за:

- мобільний зв'язок, телефонію;
- Інтернет;
- супутникове та кабельне телебачення;
- послуги дистриб'юторів;
- розважальні сайти.

Інші послуги банкоматів:

- видача готівки;
- поповнення рахунку;
- перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
- грошові перекази із картки на картку будь-якого банку;
- платежі;
- зміна PIN-коду;
- підключення послуги «М-банкінг»;
- активація доступу до системи «Райффайзен Онлайн» в активному режимі;
- активація сервісів «М-банкінг», 3D Secure.

- **ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ ТЕРМІНАЛИ САМООБСЛУГОВУВАННЯ**

- перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
 - поповнення картки будь-якого банку;
 - грошові перекази із картки на картку будь-якого банку;
 - погашення кредитів та виписка про стан кредитного рахунку;
 - поповнення депозитів та виписка про стан депозитного рахунку;
 - грошові перекази та платежі на будь-який рахунок;
 - підключення до послуги автоматичної оплати рахунків.
- **ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК**
 - «Мобільний банкінг» – цілодобовий контроль за рухом коштів за допомогою sms-повідомлень;
 - Інтернет-банкінг «Райффайзен Онлайн»;
 - платіжні картки Visa та MasterCard до рахунку на ім'я довіреної особи;
 - встановлення індивідуальних лімітів по картках;
 - участь у мультипартнерській Програмі лояльності FISHKA або ексклюзивній Програмі лояльності SmartSky;
 - виписка на e-mail та детальна виписка в «Райффайзен Онлайн»;
 - консьерж-сервіс;
 - поповнення депозитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - погашення кредитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - платежі компаніям із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - переказ із картки на картку будь-якого банку;
 - зміна PIN-коду;
 - страховий поліс на час подорожі за кордон;
 - цілодобова інформаційна підтримка держателів платіжних карток Інформаційним центром банку.
 - **ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ**
 - грошові перекази через систему Western Union (у межах України, за кордон та з-за кордону);
 - грошові перекази між фізичними особами в межах України за допомогою системи «Аваль-Експрес»;
 - грошові перекази через систему Unistream (за кордон та з-за кордону);
 - грошові перекази із США та Канади через систему грошових переказів Meest;
 - грошові перекази від юридичних осіб на користь фізичних осіб через систему «Аваль-Експрес»;
 - термінові грошові перекази між картковими рахунками через банкомати або банківські термінали самообслуговування;
 - переказ коштів із поточного рахунку на рахунок будь-якого одержувача, в тому числі по системі SWIFT;
 - переказ коштів через термінали самообслуговування та каси банку на рахунок будь-якого отримувача коштів.
 - **ОПЕРАЦІЇ З ДОРОГОЦІННИМИ МЕТАЛАМИ**
 - продаж колекційних та подарункових монет від провідних монетних дворів світу;
 - продаж мірних та подарункових зливків дорогоцінних металів від визнаних виробників.
 - **ОРЕНДА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ДЕПОЗИТНИХ СЕЙФІВ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ**

Райффайзен Банк Аваль пропонує в оренду індивідуальні депозитні сейфи, що знаходяться у депозитному залі під цілодобовою охороною й електронним спостереженням. Доступ орендаря чи його довіреної особи до сейфа забезпечується індивідуальним словом-паролем, двома ключами від сейфа та індивідуальною картою.

Послуги казначейства

Казначейство банку традиційно надає найрізноманітніші послуги внутрішнім і зовнішнім клієнтам та є активним учасником усіх сегментів українського фінансового ринку. Бездоганна репутація банку як надійного партнера допомагає працювати максимально ефективно в сучасних нестабільних умовах міжбанківського валютного ринку та можливих непередбачуваних змін у законодавстві та нормативно-правових актах Національного банку.

Як високопрофесійний оператор міжбанківського ринку, казначейство має партнерські стосунки з широким колом українських та іноземних банків, що дозволяє Райффайзен Банку Аваль утримувати стабільно високі обороти на грошовому та конверсійному ринках. Водночас уся робота казначейства здійснюється з чітким дотриманням діючих лімітів на контрагентів, на види та обсяги операцій.

Використання сучасних торгових та інформаційно-аналітичних систем дозволяє спеціалістам казначейства своєчасно реагувати на поточну ринкову ситуацію та приймати швидкі ефективні рішення.

Одним із основних напрямків роботи казначейства є ефективне управління ліквідністю банку. Внаслідок безперервного моніторингу та прогнозування поточної, короткострокової та довгострокової платіжних позицій банку, фахівцям казначейства протягом звітного року вдавалося досягати оптимального балансу між ризиком, прибутком і ліквідністю банку, підтримувати запас ліквідності, необхідний для захисту від можливих несприятливих змін макроекономічної кон'юнктури, та дотримуватися встановлених НБУ нормативів ліквідності та норм обов'язкового резервування.

Банк продовжує займати лідируючі позиції за обсягами ввезеної на український ринок готівкової валюти для забезпечення власних потреб та потреб міжбанківського валютного ринку.

Завдяки статусу первинного дилера Міністерства фінансів України Райффайзен Банк Аваль зберігає активну позицію на ринку державних боргових цінних паперів.

Райффайзен Банк Аваль є членом різноманітних асоціацій та комітетів із питань банківської діяльності, бере участь у регулярних зустрічах із керівниками НБУ в складі групи найбільших банків українського фінансового ринку.

Послуги фінансовим установам

Станом на 31 грудня 2016 року кореспондентська мережа Райффайзен Банку Аваль налічувала 123 рахунки лоро, відкриті для 44 банків – як резидентів, так і нерезидентів, та 48 рахунків ностро, відкритих у 17 успішних банках світу. Банк продовжує багаторічну плідну співпрацю з провідними фінансовими установами світу, зокрема з Raiffeisen Bank International AG, Deutsche Bank AG, Deutsche Bank Trust Company Americas, Bank of New York Mellon, Commerzbank AG, UBS AG тощо у сфері здійснення міжнародних розрахунків та торгового фінансування. Завдяки тривалим діловим стосункам зі своїми банками-кореспондентами Райффайзен Банк Аваль має змогу надавати своїм клієнтам високоякісні розрахункові послуги та забезпечувати оперативне вирішення фінансових питань у будь-якій точці світу.

У 2016 році банк продовжив здійснювану протягом останніх років роботу над скороченням мережі своїх лоро-кореспондентів задля уникнення так званого «nested correspondent banking», тобто здійснення розрахунків для клієнтів лоро-банків, яке змушує Райффайзен Банк Аваль покладатися на якість ідентифікації клієнтів лоро-банками. Банк також надалі працюватиме над доведенням своїх стандартів прозорості та відкритості до найвищих стандартів світового банківського середовища. Лоро-кореспондентами Райффайзен Банку Аваль залишаються банки з бездоганною репутацією та довготривалими відкритими відносинами з партнерами та клієнтами.

Для забезпечення ефективної діяльності та розвитку своїх клієнтів Райффайзен Банк Аваль продовжує активну співпрацю з провідними міжнародними фінансовими організаціями – Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР), Міжнародною фінансовою корпорацією (МФК), Європейським інвестиційним банком (ЄІБ). Зокрема, завдяки співпраці з МФК та компанією Waueg у банку на початку 2016 року було впроваджено програму фінансування «Вексель під 1%», яка надає унікальні умови авалювання векселів для сільгосп підприємств та фермерів – усього лише під 1%. Також Райффайзен Банк Аваль разом із ЄБРР здійснювали підготовку приєднання до програми фінансування енергоефективності IQ energy. Участь банку в цій програмі надасть можливість позичальникам – фізичним особам отримати компенсацію в розмірі 15-20% від суми їхніх інвестицій у підвищення енергоефективності своїх осель.

Які протягом кількох попередніх років, Райффайзен Банк Аваль залишається одним із найактивніших учасників спеціалізованих програм торгового фінансування ЄБРР та МФК у Східній Європі.

Набутий досвід плідної співпраці Райффайзен Банку Аваль із міжнародними фінансовими організаціями та провідними банківськими інституціями є основою для подальшої успішної реалізації запланованих нових цільових програм розвитку, спрямованих на підтримання експортного потенціалу клієнтів, їхньої активної участі у міжнародній торгівлі, а також на сприяння зростанню клієнтів із різних сегментів клієнтської бази банку.

Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ

Звіт незалежних аудиторів (аудиторський висновок)	59
Консолідований звіт про фінансовий стан	61
Консолідований звіт про прибутки та збитки	62
Консолідований звіт про сукупний дохід	63
Консолідований звіт про зміни в капіталі	64
Консолідований звіт про рух грошових коштів	65
Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ	66

ПрАТ "КПМГ Аудит"
вул. Московська, 32/2, 17-ий поверх
01010 Київ,
Україна
Телефон +380 (44) 490 5507
Факс +380 (44) 490 5508
E-mail info@kpmg.ua

Звіт незалежних аудиторів

Правлінню

АТ «Райффайзен Банк Аваль»

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності АТ «Райффайзен Банк Аваль» та його дочірніх підприємств (далі – «Група»), що додається, яка включає консолідований звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2016 р. та консолідовані звіти про прибутки та збитки, про сукупний дохід, про зміни в капіталі і про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2016 р., та примітки, які включають стислий виклад важливих аспектів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Відповідальність управлінського персоналу за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї консолідованої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудиторів

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї консолідованої фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Національних стандартів аудиту України, затверджених рішенням Аудиторської палати України № 320/1 від 29 грудня 2015 р. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що консолідована фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у консолідованій фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання консолідованої фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають

ПрАТ "КПМГ Аудит" компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі незалежних фірм KPMG, що входить до асоціації KPMG International Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Сертифікат № 2357 від 28 січня 2004, видавниця Аудиторської палати України.

АТ «Райффайзен Банк Аваль»

Звіт незалежних аудиторів

Сторінка 2

обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятності облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання консолідованої фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, консолідована фінансова звітність представляє достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Групи на 31 грудня 2016 р., його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пархоменко Ганна Валеріана

Сертифікований аудитор

Сертифікат аудитора банків № 0085 від 29 жовтня 2009 р.

Заступник Директора ПрАТ «КМПГ Аудит»

19 квітня 2017 р.

Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
(в тисячах грн)

Консолідований звіт про фінансовий стан

	Примітки	2016р.	2015р.
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	10 292 755	12 580 391
Торгові цінні папери	9	808 776	225 198
Заборгованість кредитних установ	10	10 168 968	6 386 059
Кредити клієнтам	11	27 923 626	26 372 838
Активи, призначені для продажу	12	55 275	729
Інвестиційні цінні папери:	13		
– за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку		3 380 399	2 995 995
– наявні для продажу		1 172	1 172
Інвестиційна нерухомість	14	160 627	243 180
Основні засоби	15	1 972 930	2 137 287
Нематеріальні активи	16	387 256	429 603
Поточні активи з податку на прибуток		385 153	220 262
Відстрочені активи з податку на прибуток	17	743 261	1 108 431
Інші активи	19	1 084 439	872 080
Всього активи		57 364 637	53 573 225
Зобов'язання			
Заборгованість перед кредитними установами	20	3 295 105	5 634 999
Заборгованість перед клієнтами	21	44 103 262	39 879 899
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		9	2 301
Субординований борг	23	–	2 101 210
Резерви	18	53 418	25 872
Інші зобов'язання	19	892 168	609 055
Всього зобов'язання		48 343 962	48 253 336
Капітал			
Статутний капітал	24	6 154 516	6 154 516
Додатково сплачений капітал		3 033 097	3 033 110
Резерви переоцінки	24	937 165	999 552
Резервні та інші фонди		318 739	318 739
Непокритий збиток		(1 246 779)	(5 045 420)
Всього капітал, що належить акціонерам Банку		9 196 738	5 460 497
Частка неконтролюючих акціонерів		(176 063)	(140 608)
Всього капітал		9 020 675	5 319 889
Всього капітал і зобов'язання		57 364 637	53 573 225

Від імені Правління Банку підписано та надано дозвіл на публікацію

Володимир Лавренюк

Голова Правління

19 квітня 2017 р.

Людмила Макаренко

Головний бухгалтер

Примітки на стор. 66-140 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ

Консолідований звіт про прибутки та збитки

	Примітки	2016р.	2015р.
Процентні доходи			
Кредити клієнтам		5 159 406	5 440 901
Заборгованість кредитних установ		1 127 146	678 188
Цінні папери		425 174	370 724
		6 711 726	6 489 813
Процентні витрати			
Заборгованість перед клієнтами		(1 495 127)	(1 455 871)
Заборгованість перед кредитними установами		(276 332)	(361 792)
Субординований борг		(99 290)	(570 131)
Заборгованість перед Національним банком України		(984)	(742)
		(1 871 733)	(2 388 536)
Чисті процентні доходи		4 839 993	4 101 277
Резерв під зменшення корисності кредитів	7, 10, 11	28 515	(5 139 109)
Чисті процентні доходи/(витрати) після резерву під зменшення корисності кредитів		4 868 508	(1 037 832)
Комісійні доходи		2 934 552	2 389 397
Комісійні витрати		(1 037 828)	(673 294)
Чисті комісійні доходи	26	1 896 724	1 716 103
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами:			
– торгові операції		351 478	488 910
– курсові різниці		(221 894)	(2 399 557)
Чисті прибутки від операцій з цінними паперами:			
– торгові цінні папери		58 926	37 669
– інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку		396 557	1 987 265
Переоцінка інвестиційної нерухомості	14	–	38 957
Інші доходи	27	211 561	204 881
Непроцентні доходи		796 628	358 125
Витрати на персонал	28	(1 537 178)	(1 343 431)
Знос і амортизація	15, 16	(330 828)	(340 522)
Інші адміністративні та операційні витрати	28	(1 510 245)	(1 378 929)
(Зменшення)/відновлення корисності інших активів та резерви	18	(63 332)	9 393
Переоцінка інвестиційної нерухомості	14	(33 754)	–
Непроцентні витрати		(3 475 337)	(3 053 489)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		4 086 523	(2 017 093)
(Витрати)/дохід з податку на прибуток	17	(369 098)	183 827
Прибуток/(збиток) за рік		3 717 425	(1 833 266)
Припадає на:			
– акціонерів Банку		3 752 880	(1 781 446)
– частку неконтролюючих акціонерів		(35 455)	(51 820)
		3 717 425	(1 833 266)
Прибуток на акцію			
Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн)	24	0,0610	(0,0552)

Примітки на стор. 66-140 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ

Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
(в тисячах грн)

Консолідований звіт про сукупний дохід

	Примітки	2016р.	2015р.
Прибуток/(збиток) за рік		3 717 425	(1 833 266)
Інший сукупний дохід			
Статті, які не будуть перенесені до прибутків або збитків:			
Переоцінка будівель	24	(3 332)	225 252
Зменшення корисності будівель	15, 24	(16 943)	(45 008)
Податок на прибуток від переоцінки та зменшення корисності будівель	17, 24	3 649	(33 257)
Всього статті, які не будуть перенесені до прибутків або збитків		(16 626)	146 987
Інший сукупний (збиток)/дохід за рік за вирахуванням податків		(16 626)	146 987
Всього сукупний дохід/(збиток) за рік		3 700 799	(1 686 279)
Припадає на:			
– акціонерів Банку		3 736 254	(1 634 459)
– частку неконтролюючих акціонерів		(35 455)	(51 820)
		3 700 799	(1 686 279)

Примітки на стор. 66-140 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ

Консолідований звіт про зміни в капіталі

	Відноситься до акціонерів Банку						Всього	Частка неконтролюючих акціонерів	Всього капітал
	Примітки	Статутний капітал	Додатково сплачений капітал	Резерви переоцінки	Резервні та інші фонди	(Непокритий збиток)/ нерозподілений прибуток			
1 січня 2015р.		3 002 775	3 033 375	894 446	318 739	(3 305 855)	3 943 480	(88 788)	3 854 692
Всього сукупний збиток за рік		-	-	146 987	-	(1 781 446)	(1 634 459)	(51 820)	(1 686 279)
Амортизація резерву переоцінки	24	-	-	(22 387)	-	22 387	-	-	-
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	24	-	-	(5 776)	-	5 776	-	-	-
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	24	-	-	(13 718)	-	13 718	-	-	-
Операції з акціонерами, відображені в капіталі:									
Збільшення акціонерного капіталу	24	3 151 741	-	-	-	-	3 151 741	-	3 151 741
Витрати, пов'язані із збільшенням акціонерного капіталу		-	(265)	-	-	-	(265)	-	(265)
31 грудня 2015р.		6 154 516	3 033 110	999 552	318 739	(5 045 420)	5 460 497	(140 608)	5 319 889
Всього сукупний дохід за рік		-	-	(16 626)	-	3 752 880	3 736 254	(35 455)	3 700 799
Амортизація резерву переоцінки	24	-	-	(24 672)	-	24 672	-	-	-
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	24	-	-	(18 644)	-	18 644	-	-	-
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	24	-	-	(2 445)	-	2 445	-	-	-
Витрати, пов'язані із збільшенням акціонерного капіталу		-	(13)	-	-	-	(13)	-	(13)
31 грудня 2016р.		6 154 516	3 033 097	937 165	318 739	(1 246 779)	9 196 738	(176 063)	9 020 675

Примітки на стор. 66-140 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ

Консолідована фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
(в тисячах грн)

Консолідований звіт про рух грошових коштів

	Примітки	2016р.	2015р.
Рух грошових коштів у процесі операційної діяльності			
Процентні доходи, що отримані		7 039 151	6 163 329
Процентні витрати, що сплачені		(1 840 276)	(2 512 771)
Комісійні доходи, що отримані		2 942 938	2 408 870
Комісійні витрати, що сплачені		(1 037 828)	(673 294)
Результат операцій з торговими цінними паперами		14 911	26 834
Результат операцій з інвестиційними цінними паперами за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку		53 357	1 570 279
Результат операцій з іноземною валютою		351 478	488 910
Інші отримані операційні доходи		159 217	172 019
Виплати на утримання персоналу, сплачені		(1 431 249)	(1 370 510)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(1 374 333)	(1 329 691)
Податок на прибуток, (сплачений)/отриманий		(168 431)	1 831
Рух грошових коштів у процесі операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		4 708 935	4 945 806
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів:</i>			
Торгові цінні папери		(507 270)	(4 710)
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку		(779)	1 865 135
Кошти в інших банках		(3 724 319)	(6 256 208)
Кредити та заборгованість клієнтів		(941 638)	5 631 863
Інші активи		(250 695)	410 198
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань:</i>			
Короткострокові кошти банків		(122 028)	125 054
Кошти клієнтів		2 987 862	5 736 030
Інші зобов'язання		76 553	23 846
Чисті грошові кошти від операційної діяльності		2 226 621	12 477 014
Рух грошових коштів у процесі інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів у портфелі Банку на продаж		(2 700 000)	–
Надходження від реалізації цінних паперів у портфелі Банку на продаж		2 700 000	–
Надходження від погашення цінних паперів у портфелі Банку до погашення		–	240 411
Придбання інвестиційної нерухомості		(1 095)	(61 841)
Надходження від реалізації інвестиційної нерухомості		43 324	16 609
Надходження від реалізації активів на продаж		72 975	19 925
Придбання основних засобів		(184 649)	(157 930)
Надходження від реалізації основних засобів		6 702	19 168
Придбання нематеріальних активів		(70 628)	(83 392)
Дивіденди, що отримані		–	6
Чисті грошові кошти використані у інвестиційної діяльності		(133 371)	(7 044)
Рух грошових коштів у процесі фінансової діяльності			
Емісія простих акцій		(13)	3 151 476
Погашення субординованого боргу		(2 351 013)	(4 802 508)
Повернення довгострокової заборгованості перед кредитними установами		(2 798 249)	(6 997 387)
Дивіденди сплачені		(19)	(288)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(5 149 294)	(8 648 707)
Вплив курсових різниць на грошові кошти та їх еквіваленти		768 408	2 080 200
Чиста зміна грошових коштів та їх еквівалентів		(2 287 636)	5 901 463
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	12 580 391	6 678 928
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	10 292 755	12 580 391

Примітки на стор. 66-140 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ

1. Основна діяльність

Акціонерний комерційний банк «Аваль» (далі – «Райффайзен Банк Аваль») був зареєстрований 27 березня 1992 року Національним банком України (далі – «НБУ») як акціонерне товариство відкритого типу згідно із законодавством України. У квітні 1994 року Банк був перереєстрований як Акціонерний Поштово-Пенсійний Банк «Аваль». У 2006 році Банк був перереєстрований як Відкрите акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» та у 2009 році - у форму Публічного акціонерного товариства у зв'язку зі змінами в українському законодавстві. Банк здійснює свою діяльність на підставі Загальної банківської ліцензії №10 від 5 жовтня 2011 року (видана НБУ) та згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України «Про банки і банківську діяльність» та інші нормативні акти Національного банку України.

Райффайзен Банк Аваль приймає вклади від фізичних, юридичних осіб та бюджетних установ, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, здійснює операції з обміну іноземних валют, розрахунково-касового обслуговування та надає інші банківські послуги своїм клієнтам.

Починаючи з 1999 року Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд забезпечує покриття зобов'язань Банку перед його вкладниками-фізичними особами на суму до 200 тис грн. на кожного вкладника у випадку банкрутства або відкликання банківської ліцензії НБУ.

Центральний офіс Банку знаходиться у місті Київ. Станом на 31 грудня 2016 року Банк має 5 філій та 496 безбалансових відділень по всій Україні (2015р.: 5 філій, 576 безбалансових відділень).

Юридична адреса АТ «Райффайзен Банк Аваль»: вул. Лєскова, 9, м.Київ, Україна.

Материнським банком та власником контрольного пакету акцій АТ «Райффайзен Банк Аваль» є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія.

«Райффайзен-Ляндесбанкен-Холдінг ГмБХ», Австрія (Raiffeisen-Landesbanken-Holding GmbH) здійснює контроль прямого власника – материнського банку «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (далі – «RBI AG»), тобто «Райффайзен-Ляндесбанкен-Холдінг ГмБХ» є найвищою контролюючою стороною Банку.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років структура акціонерів Банку, виходячи з кількості акцій, що знаходяться в обігу, складала:

Акціонери	2016р., %	2015р., %
«Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ»	68,27	68,28
ЄБРР	30,00	30,00
Інші юридичні особи	1,37	1,38
Фізичні особи	0,36	0,34
Всього	100,00	100,00

Станом на 31 грудня 2016 року персонал Банку, що обіймає ключові керівні посади, контролював 24 000 акцій (0,00%) Банку (2015р.: 24 000 акцій (0,00%)).

2. Операційне середовище Банку

Продовження військового конфлікту на Донбасі, різка девальвація гривні та прискорення інфляції були основними чинниками які спричинили падіння економіки у 2015 році. З другої половини 2015 року ситуація почала стабілізуватися. Внаслідок співпраці з Міжнародним Валютним Фондом (далі – «МВФ») та іншими іноземними кредиторами Україні вдалося збільшити золотовалютні резерви НБУ і провести реструктуризацію державного боргу, в результаті чого суверенні кредитні рейтинги зросли до передкризового рівня 2013 року. У 2015 році в Україні почався процес реформування, що було основною умовою співпраці з МВФ.

В 2016 році економіка нарешті продемонструвала помірне відновлення. Макроекономічне середовище було сприятливим для фінансового сектору протягом останнього року. Відновилося зростання ВВП. Інфляція контрольована та перебуває в межах цільового орієнтиру, визначеного НБУ. Враховуючи усі ці фактори, Національний банк України почав поступове послаблення монетарної політики, включаючи зниження облікової ставки до 14% і часткову лібералізацію валютного ринку.

Ще одним позитивним фактором було відновлення співпраці з МВФ у вересні. Станом на кінець грудня 2016 року золотовалютні резерви НБУ досягли рівня 15,5 млрд дол. США, тоді як на початку року вони були на рівні 13,3 млрд дол. США.

Протягом 2016 року більшість банків здійснили докапіталізацію. Головною подією року для банківського сектору стала націоналізація найбільшого комерційного банку країни. Відразу після націоналізації держава значно збільшила капітал банку шляхом випуску облігацій.

Ключовими ризиками залишаються можливість ескалації конфлікту на Донбасі, низький темп структурних реформ, повільні темпи зростання економік торговельних партнерів та затримка у співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Керівництво вважає, що вживає належні заходи для підтримки стабільної діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, хоча подальша нестабільність ситуації у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок керівництва.

3. Основа складання консолідованої фінансової звітності

Загальна інформація

Ця консолідована фінансова звітність була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ»), вимог Національного банку України щодо складання

фінансової звітності українських банків.

Ця консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу первісної вартості, за винятком торгових цінних паперів, інвестиційних цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, що оцінюються за справедливою вартістю, похідних фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, інвестиційної нерухомості та будівель, що відображаються за переоціненою вартістю.

Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Банку та його дочірніх підприємств за роки, що закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років (далі разом – «Банк»). Перелік консолідованих дочірніх підприємств подано у Примітці 4.

4. Основні положення облікової політики

Далі наведено основні принципи облікової політики, що були застосовані під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувалися послідовно до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу у іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- грошовими коштами;
- інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Банку;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банку та який є непохідним інструментом, за який Банк зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банку.

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Банку;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банку, та який є непохідним інструментом, за який Банк зобов'язаний або може бути зобов'язаний надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим

чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банку.

Фінансові активи

Первісне визнання

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, та фінансові активи, наявні для продажу.

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Банк бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку

Фінансові активи, що класифікуються як торгові та за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, відносять до категорії «фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку». Фінансові активи класифікуються як торгові, якщо їх придбали з метою продажу у найближчому майбутньому. Банк відносить фінансові активи до категорії за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, якщо:

- вони є частиною групи фінансових активів, фінансових зобов'язань або обох категорій, управління якими та оцінка результатів здійснюються на основі справедливої вартості відповідно до документально оформленої стратегії управління ризиками або інвестування;
- таке визнання усуває або суттєво зменшує облікову невідповідність, яка виникла б за протилежної ситуації;
- фінансовий актив містить вбудований похідний інструмент, що суттєво модифікує грошові потоки, що в іншому випадку вимагалися б за контрактом.

Прибутки чи збитки від фінансових активів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Інвестиції, утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення класифікуються як утримувані до погашення у випадку, якщо Банк має намір та змогу утримувати їх до погашення. Інвестиції, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного терміну, не включаються до цієї категорії. Після первісного визнання інвестиції, утримувані до

погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи та витрати відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки, якщо інвестиція знецінюється, а також у процесі амортизації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як торгові цінні папери або інвестиційні цінні папери, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки. Прибутки та збитки відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки при припиненні визнання або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, а також у процесі амортизації.

У консолідованому звіті про прибутки та збитки доходи від продажу кредитів розкриті як «Непроцентні доходи», збитки від продажу кредитів, за якими не визнано зменшення корисності на індивідуальній основі, розкриті як «Непроцентні витрати».

Фінансові активи, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до жодної з трьох вищезазначених категорій. Після первісного визнання фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, при цьому прибутки чи збитки відображаються як окремий компонент у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або зменшення корисності інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі іншого сукупного доходу, включається до консолідованого звіту про прибутки та збитки. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективної ставки, відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Принципи оцінки за справедливою вартістю

Справедлива вартість – це ціна, яка буде отримана при продажі активу чи сплачена при передачі зобов'язання при здійсненні звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки на основному ринку, або за його відсутності, на найбільш вигідному ринку, на який у Банка є доступ на цю дату. Справедлива вартість зобов'язання відображає ризик неплатоспроможності.

Якщо можливо, Банк оцінює справедливу вартість інструменту використовуючи котирування для такого інструменту на активному ринку. Ринок вважається активним, якщо операції для активів та зобов'язань здійснюються з належною частотою та об'єм забезпечує інформацію щодо цін на безперервній основі.

Якщо немає котирувань на активному ринку, Банк застосовує методи оцінки, які максимально використовують релевантні доступні вхідні дані, та мінімізує використання недоступних даних. Вибраний метод оцінки включає всі фактори, які б учасники ринку взяли до уваги при визначенні фактичної ціни продажу даного інструменту.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструменту на дату початкового визнання є, за нормальних умов, ціна транзакції, тобто справедлива вартість винагороди наданої або отриманої. Якщо Банк встановлює, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від ціни транзакції та справедлива вартість не підтверджується ані котируванням на активному

ринку для подібних активів чи зобов'язань, ані базується на методі оцінки, що використовує лише дані з доступних ринків, фінансовий інструмент при первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, та коригується для відстрочення різниці між справедливою вартістю та ціною транзакції. Надалі, така різниця визнається у прибутках або збитках на відповідній основі протягом життя інструменту, але не пізніше, ніж коли оцінка повністю підтверджена доступними ринковими даними або закриттям операції.

Якщо для активу або зобов'язання, оцінених за справедливою вартістю, є ціна покупки (котирування на покупку) та ціна продажу (котирування на продаж), Банк оцінює активи та довгу позицію по ціні покупки, а зобов'язання та коротку позицію по ціні продажу.

Банк визнає переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості на кінець звітного періоду, протягом якого зміна мала місце.

Банк використовує наступну ієрархічну структуру методів оцінки для визначення справедливої вартості, що відображає суттєвість вхідних даних використаних для оцінки:

- Рівень 1: вхідні дані, а саме котирування на активному ринку (нескориговані);
- Рівень 2: вхідні дані інші, ніж котирування, включені в Рівень 1, які доступні прямо (як ціна) або опосередковано (похідні від цін). Дана категорія включає інструменти, які оцінюються використовуючи: котирування на активному ринку для подібних інструментів; котирування для ідентичних та подібних інструментів на ринках, які вважаються менш активними; або інші методи оцінки, коли всі суттєві вхідні дані прямо чи опосередковано доступні на ринку;
- Рівень 3: вхідні дані недоступні на ринку. До даної категорії відносяться всі інструменти, для яких метод оцінки включає вхідні дані, які не базуються на доступних даних та недоступні вхідні дані мають суттєвий вплив на оцінку інструменту. Дана категорія включає інструменти, що оцінюються на основі котирувань для подібних інструментів, коли вимагається використання суттєвих коригувань або припущень, щоб відобразити різницю між інструментами.

Згортання

Згортання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо у консолідованому звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згортання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Зменшення корисності фінансових активів

Банк визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів або групи фінансових активів, на кожну звітну дату. Вважається, що відбувається зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів тоді й тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності у результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу («випадок виникнення збитків»), і такий випадок (або випадки) виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу чи групи фінансових активів, які можуть бути достовірно визначені. Про зменшення корисності можуть свідчити об'єктивні ознаки того, що позичальник чи група позичальників зазнають суттєвих фінансових труднощів, порушують зобов'язання зі сплати процентів чи основної суми боргу, ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, а також, коли за результатами огляду ринку отримані дані свідчать про

помірковане зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни в економічних умовах, що корелюють зі збитками по активах.

Заборгованість кредитних установ та кредити клієнтам

Спочатку Банк визначає, чи існують об'єктивні індивідуальні ознаки зменшення корисності заборгованості кредитних установ та кредитів клієнтам, що обліковуються за амортизованою вартістю, окремо для кожного фінансового активу, який окремо є суттєвим, або сукупно для фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об'єктивні ознаки зменшення корисності розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, що оцінюються індивідуально на предмет зменшення корисності, і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від зменшення корисності, не повинні оцінюватись на предмет зменшення корисності на сукупній основі. За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності фінансових активів сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за вирахуванням майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені). Балансова вартість активу знижується за рахунок використання рахунку резерву на зменшення корисності, і сума збитку від зменшення корисності відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Процентні доходи продовжують нараховуватись на зменшену балансову вартість активу на основі первісної ефективної процентної ставки. Кредити списуються за рахунок резерву, якщо вже немає реальної перспективи відшкодування у найближчому часі, а все забезпечення було реалізовано чи передано Банку. Якщо у наступному році сума очікуваного збитку від зменшення корисності зростає або знижується й таке збільшення чи зниження може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності зростає чи зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо списання пізніше відновлюється, то відповідна сума відновлення відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо кредит надано під плаваючу процентну ставку, то ставкою дисконтування для визначення збитків від зменшення корисності буде поточна ефективна процентна ставка. Обчислення поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті реалізації забезпечення за вирахуванням витрат на одержання та реалізацію забезпечення, незалежно від ймовірності реалізації забезпечення.

З метою сукупної оцінки зменшення корисності фінансові активи розподіляються на групи на основі внутрішньої системи кредитних рейтингів Банку, з урахуванням характеристик кредитного ризику, таких як вид активу, галузь економіки, географічне розташування, вид забезпечення, своєчасність платежів та інші відповідні фактори.

Майбутні грошові потоки за групою фінансових активів, які оцінюються на предмет зменшення корисності на сукупній основі, визначаються виходячи з історичної інформації щодо збитків за активами, характеристики кредитного ризику яких аналогічні характеристикам активів Банку. Історична інформація щодо збитків попередніх періодів коригується на основі поточної ситуації, що спостерігається на ринку з метою відображення впливу існуючих умов, що не мали впливу на ті роки, за які наявна історична інформація щодо збитків, та усунення впливу умов у попередніх періодах, які не існують на даний момент. Оцінки змін у майбутніх грошових потоках

відображають та відповідають змінам у відповідній спостережуваній ринковій інформації за кожен рік (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі чи інших факторах, що свідчать про понесені збитки та їх розмір). Методи та припущення, використані для оцінки майбутніх грошових потоків, аналізуються регулярно з метою зменшення будь-яких розбіжностей між оціночним збитком та фактичними результатами.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення

Банк оцінює на індивідуальній основі, чи існують ознаки зменшення корисності за інвестиціями, утримуваними до погашення. У випадку наявності ознак, що були понесені збитки від зменшення корисності, сума цих збитків визначається як різниця між балансовою вартістю активу та поточною вартістю очікуваних грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується, а сума збитку відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Якщо у наступному році сума оцінених збитків від знецінення зменшується внаслідок події, яка сталася після того, як були визнані збитки від знецінення, тоді раніше визнані суми збитків сторнуються у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожну звітну дату Банк визначає наявність об'єктивних ознак зменшення корисності інвестиції або групи інвестицій, наявних для продажу.

Що стосується інвестицій у дольові інструменти, класифікованих як наявні для продажу, об'єктивні ознаки зменшення корисності включають суттєве або тривале зменшення справедливої вартості інвестиції нижче її первісної вартості. У разі наявності ознак зменшення корисності накопичені збитки, що визначаються як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням збитків від зменшення корисності цієї інвестиції, визнаних раніше у консолідованому звіті про прибутки та збитки, виключаються зі складу іншого сукупного доходу і визнаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Збитки від зменшення корисності інвестицій у дольові інструменти не сторнуються у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Збільшення їх справедливої вартості після зменшення корисності визнається у складі іншого сукупного доходу.

Що стосується боргових інструментів, класифікованих як наявні для продажу, зменшення корисності оцінюється на підставі аналогічних критеріїв, що й для фінансових активів, відображених за амортизованою собівартістю. Майбутні процентні доходи нараховуються на основі зниженої балансової вартості з використанням процентної ставки, що застосовувалась для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від зменшення корисності. Процентні доходи відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Якщо у наступному році справедлива вартість боргового інструменту збільшується, і таке збільшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності у консолідованому звіті про прибутки та збитки, збиток від зменшення корисності сторнується у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Реструктуризовані кредити

Банк намагається, по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, переглядати умови кредитів, наприклад, продовжувати строки погашення та погоджує нові умови кредитування.

Облік подібної реструктуризації проводиться наступним чином:

- якщо змінюється валюта кредиту, то визнання старого кредиту припиняється, а натомість визнається новий кредит;
- якщо реструктуризація не обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то Банк використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань, описаного нижче;
- якщо реструктуризація обумовлена фінансовими труднощами позичальника та кредит визнано таким, що втратив корисність після реструктуризації, то Банк визнає різницю між теперішньою вартістю грошових потоків згідно з новими умовами договору, дисконтованих з використанням первинної ефективної ставки, та балансовою вартістю до реструктуризації, у складі відрахування до резервів під зменшення корисності у звітному періоді. Якщо кредит не є знеціненим у результаті реструктуризації, то Банк використовує підхід, аналогічний до підходу щодо фінансових зобов'язань, описаного нижче.

Після перегляду умов кредитування, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконатись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів. Такі кредити продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності на індивідуальній чи сукупній основі, а їх відновлювальна вартість розраховується з використанням первісної або поточної ефективної процентної ставки за кредитом.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу чи групи подібних фінансових активів (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберіг права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної угоди»;
- якщо Банк передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передав контроль над цим активом.

Якщо Банк передав свої права на отримання грошових потоків від активу і при цьому не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, а також не передав контроль над активом, такий актив продовжує відображатись в обліку в межах подальшої участі Банку у цьому активі. Подальша участь Банку в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за меншим із значень: за первісною балансовою вартістю активу або за максимальною сумою компенсації, яка може бути пред'явлена Банку до сплати.

Якщо подальша участь в активі набирає форми проданого та/або придбаного опціону (включаючи опціони, розрахунки за якими відбуваються грошовими коштами на нетто-основі, або аналогічні інструменти) на переданий актив, то розмір подальшої участі Банку – це вартість переданого активу, який Банк може викупити. Однак у випадку проданого опціону «пут» (включаючи опціони, розрахунки за якими відбуваються грошовими коштами на нетто-основі, або аналогічні інструменти) на актив, який оцінюється за справедливою вартістю, обсяг подальшої участі Банку

визначається як менша з двох оцінок: справедлива вартість переданого активу або ціна виконання опціону.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, первісне зобов'язання знімається з обліку, а нове відображається в обліку з визнанням різниці у балансовій вартості зобов'язань у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у визначені суми готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, поточні рахунки в Національному банку України та інших кредитних установах та кошти овернайт в інших кредитних установах.

Банківські метали

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом стосовно котирувань Лондонської біржі металів. Зміни у цінах купівлі НБУ відображаються як курсові різниці за операціями з дорогоцінними металами у складі інших доходів.

Договори «репо» і зворотного «репо» та позика цінних паперів

Договори продажу та зворотної купівлі цінних паперів (договори «репо») відображаються у консолідованій фінансовій звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, реалізовані за договорами «репо», продовжують відображатись у консолідованому звіті про фінансовий стан і рекласифікуються у категорію цінних паперів, переданих у заставу за договорами «репо», у разі наявності у контрагента права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів. Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед кредитними установами або клієнтами.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається у складі заборгованості кредитних установ чи кредитів клієнтам, залежно від умов договору. Різниця між ціною продажу і ціною зворотної купівлі визнається як проценти і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної прибутковості.

Цінні папери, передані на умовах позики контрагентам, продовжують відображатись у консолідованому звіті про фінансовий стан. Цінні папери, залучені на умовах позики, не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, якщо тільки вони не продаються третім особам, коли придбання і продаж відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки як результат від операцій з торговими цінними паперами. Зобов'язання щодо їх повернення відображається в обліку за справедливою вартістю у складі зобов'язань за торговими операціями.

Похідні фінансові інструменти

У ході звичайної діяльності Банк використовує похідні фінансові інструменти, включаючи форварди, свопи та опціони на валютних ринках. Похідні інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю на дату укладання відповідного контракту, після чого вони переоцінюються за справедливою вартістю. Всі похідні інструменти відображаються як активи, якщо їх справедлива вартість має додатне значення, та як зобов'язання, якщо їх справедлива вартість має від'ємне значення. Зміни справедливої вартості похідних інструментів визнаються негайно у прибутку або збитку та включаються до складу доходів за вирахуванням збитку від операцій з іноземними валютами.

Похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються окремо та відображаються за справедливою вартістю, якщо їх економічні характеристики та ризики не мають тісного зв'язку з ризиками та характеристиками основного договору, а самі основні договори не призначені для торгівлі і не визнаються за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку чи збитку. Вбудовані похідні фінансові інструменти, виділені з основного договору, обліковуються за справедливою вартістю у торговому портфелі, при цьому всі зміни справедливої вартості відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Свопи – договори між двома сторонами щодо обміну процентних виплат, курсів іноземних валют, фондових індексів та, у випадку кредитних дефолтних свопів, щодо здійснення виплат у разі невиконання кредитних зобов'язань на основі зазначених умовних сум.

Векселі

Придбані векселі включаються до складу інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, або до складу заборгованості кредитних установ чи кредитів клієнтам, в залежності від цілей та умов їх придбання, та визнаються відповідно до облікової політики, яка застосовується до цих категорій активів.

Залучені кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Банк має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику, чи виконати зобов'язання у спосіб, відмінний від обміну фіксованої суми коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед Національним банком України, кредитними установами, заборгованість перед клієнтами, випущені боргові цінні папери власного боргу та субординований борг.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

У разі придбання Банком своєї власної заборгованості, така заборгованість виключається з консолідованого звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сумою сплачених коштів відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Оренда

I. Фінансова оренда – Банк як орендар

Банк визнає договори фінансової оренди у складі активів та зобов'язань у консолідованому звіті про фінансовий стан на дату початку строку оренди у сумі, що дорівнює справедливій вартості орендованого майна, або за поточною вартістю мінімальних орендних платежів, якщо ця сума є нижчою за справедливу вартість. При обчисленні поточної вартості мінімальних орендних платежів в якості коефіцієнта дисконтування застосовується внутрішня ставка процента за договором оренди, якщо її можливо визначити; в інших випадках застосовується процентна ставка по залучених коштах Банку. Початкові прямі витрати включаються до вартості орендованого активу. Орендні платежі розподіляються на витрати з фінансування та погашення зобов'язання. Витрати на фінансування відносяться на звітні періоди протягом строку оренди таким чином, щоб забезпечити відображення витрат за постійною періодичною процентною ставкою, що нараховується на залишок зобов'язань у кожному звітному періоді. Витрати, що безпосередньо відносяться до діяльності орендаря за договором фінансової оренди, відображаються у складі орендованих активів.

II. Фінансова оренда – Банк як орендодавець

Банк визнає заборгованість з орендних платежів у складі кредитного портфелю у сумі, що дорівнює сумі чистих інвестицій в оренду, починаючи з дати початку строку оренди. Фінансовий дохід розраховується за схемою, що відображає постійну періодичну норму доходності на балансову суму чистих інвестицій. Початкові прямі витрати включаються до первісної оцінки дебіторської заборгованості з орендних платежів.

III. Операційна оренда – Банк як орендар

Оренда майна, за умовами якої орендодавець фактично зберігає за собою всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Лізингові платежі за договорами операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди і включаються до складу інших операційних витрат.

IV. Операційна оренда – Банк як орендодавець

Банк відображає у консолідованому звіті про фінансовий стан активи, що є предметом операційної оренди, в залежності від виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки протягом строку оренди у складі інших доходів. Сукупна вартість пільг, що надаються орендарям, відображається як зменшення орендного доходу протягом строку оренди за лінійним методом.

Об'єднання бізнесу

Об'єднання бізнесу обліковуються з використанням методу придбання на дату придбання, що є датою, на яку контроль передається Банку.

Банк визначає гудвіл на дату придбання як різницю між справедливою вартістю винагороди при придбанні (включаючи справедливу вартість будь-якої попередньо утримуваної частки в капіталі об'єкту придбання, якщо об'єднання бізнесу здійснюється поетапно), та визнаною сумою будь-якої неконтролюючої частки у об'єкті придбання, за мінусом визначеної чистої суми (зазвичай,

справедливої вартості) ідентифікованих придбаних активів та зобов'язань. Якщо різниця є від'ємною, у складі прибутку або збитку одразу визнається дохід від вигідного придбання.

До складу сплаченої винагороди не включаються суми, що відносяться до врегулювання вже існуючих відносин. Такі суми визнаються у прибутках або збитках.

Будь-яка умовна компенсація оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання. Якщо умовна компенсація класифікується як капітал, тоді вона не переоцінюється, а оплата обліковується у складі капіталу. Іншими словами, подальші зміни у справедливій вартості умовної компенсації визнаються у прибутках або збитках.

Банк обирає по кожній з операцій: чи визнавати йому неконтролюючу частку за справедливою вартістю, чи на пропорційній основі щодо визнаної суми ідентифікованих чистих активів об'єкту придбання на дату придбання.

Витрати на здійснення операції, інші, ніж ті, які пов'язані з випуском боргу чи вкладеннями в капітал, які Банк несе при здійсненні об'єднання бізнесу, визнаються у прибутках або збитках одразу в момент виникнення.

Дочірні підприємства

Дочірні підприємства – це підприємства, які контролюються Банком. Банк контролює підприємство, коли піддається ризикам, пов'язаним з перемінними доходами від участі у діяльності підприємства, або має право на отримання таких доходів та має можливість впливати на ці доходи через свій вплив на підприємство. Зокрема, Банк консолідує підприємства, над якими у нього є контроль де-факто. Фінансова звітність дочірніх підприємств включена у консолідовану фінансову звітність з дати набуття контролю до дати втрати контролю.

Придбання та продаж неконтролюючої частки

Банк обліковує придбання та продаж неконтролюючої частки як операції з капіталом. Будь-яка різниця між сумою, на яку неконтролююча частка коригується, та справедливою вартістю заплаченої або отриманої винагороди визнається напряму в капіталі та належить власникам материнського банку.

Асоційовані підприємства

Асоційовані підприємства – це підприємства, в яких Банк має суттєвий вплив, але не контроль, над фінансовою та операційною діяльністю. Консолідована фінансова звітність включає частку Банку в загальній сумі визнаних прибутків та збитків асоційованих підприємств на основі методу участі в капіталі, починаючи з дати набуття права суттєвого впливу до дати його втрати. Коли частка Банку у збитках перевищує частку Банку (включаючи довгострокові кредити) в асоційованому підприємстві, така частка знижується до нуля, а визнання подальших збитків припиняється за винятком випадків, коли Банк приймає на себе зобов'язання стосовно асоційованого підприємства.

Елімінація операцій при консолідації

Внутрігрупові залишки та операції, а також будь-які нереалізовані прибутки від внутрігрупових операцій, елімінуються при підготовці консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані прибутки від операцій з асоційованими підприємствами елімінуються в межах частки Банку у

підприємстві. Нереалізовані прибутки від операцій з асоційованими підприємствами елімінуються з інвестиціями в асоційовані підприємства. Нереалізовані збитки елімінуються так само як і нереалізовані прибутки, але лише в тій мірі, поки вони не є ознакою зменшення корисності.

Гудвіл

Гудвіл від придбання дочірніх підприємств включається до складу нематеріальних активів. Що стосується асоційованих підприємств, то балансова вартість гудвілу включається до балансової вартості інвестицій в асоційовані підприємства.

Гудвіл відноситься до одиниць, що генерують грошові потоки, для цілей оцінки на зменшення корисності, та відображається за собівартістю за мінусом збитків від зменшення корисності.

Прибутки та збитки від реалізації підприємств включають балансову вартість гудвілу, що відноситься до реалізованого підприємства.

Частка неконтролюючих акціонерів

Частка неконтролюючих акціонерів – це капітал дочірніх підприємств, що не належить, прямо чи опосередковано, Банку.

Частка неконтролюючих акціонерів показана у консолідованому звіті про фінансовий стан у складі капіталу, окремо від капіталу, що належить акціонерам Банку. Частка неконтролюючих акціонерів у прибутку або збитку та сукупному доході розкрита окремо у консолідованому звіті про прибутки та збитки та консолідованому звіті про сукупний дохід.

Консолідована фінансова звітність включає такі дочірні підприємства:

Дочірнє підприємство	Частка участі/ права голосу, %		Країна	Дата приєднання	Галузь
	2016р.	2015р.			
ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль»	87,08	87,08	Україна	29 червня 2006 р.	Фінансовий лізинг
ТОВ «РЕК ГАММА»	100,00	100,00	Україна	26 березня 2013 р.	Операції з нерухомим майном

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість утримується Банком з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Банком.

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за справедливою вартістю, яка відображає поточну ринкову вартість і є сумою, на яку можна обміняти цю нерухомість при укладенні договору на ринкових умовах між добре обізнаними незалежними сторонами. Оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату та різниця між балансовою та справедливою вартістю визнається у консолідованому звіті про прибутки та збитки як «Переоцінка інвестиційної нерухомості». Дохід від оренди відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки у складі інших доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Банк отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Обладнання відображається за фактичною вартістю або індексованою вартістю (стосовно активів, придбаних до 31 грудня 2000р.) без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Будівлі оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням амортизації та зменшення корисності, визнаної після дати переоцінки. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Після первісного визнання за фактичною вартістю будівлі відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка здійснюється досить часто, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

На дату переоцінки, накопичена амортизація згортається відносно сукупної вартості активів, у свою чергу чиста залишкова вартість збільшується або зменшується до переоціненої вартості. Приріст вартості від переоцінки відображається у консолідованому звіті про фінансовий стан у складі резерву з переоцінки основних засобів у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у консолідованому звіті про прибутки та збитки. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного у резерві з переоцінки основних засобів.

Щорічне перенесення сум з резерву переоцінки основних засобів до складу нерозподіленого прибутку здійснюється за рахунок різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів. При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Нарахування амортизації активу починається з дати його введення в експлуатацію. Амортизація нараховується лінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	Років
Будівлі	8-50
Меблі, інвентар та інші активи	2-8
Комп'ютери та обладнання	5-10
Транспортні засоби	6

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів переглядаються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат у періоді, у якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю або індексованою вартістю (стосовно активів, придбаних до 31 грудня 2000 року). Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 4-6 років (якщо інше не передбачено документами по експлуатації, договорами та ін.), та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

Активи, призначені для продажу

Банк класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Банку додержуватися плану продажу необоротного активу (або групи вибуття). При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. Крім цього, необоротний актив (група вибуття) має активно пропонуватись до реалізації за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім того, відображення продажу як завершені операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів (або групи вибуття) як призначених для продажу.

Банк оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. У разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), Банк відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Запаси

Для визначення вартості однорідних запасів, що були використані або реалізовані протягом звітного періоду та оцінки їх кінцевих залишків, Банк використовує формулу «вартості перших за часом надходження запасів (ФІФО)», крім запасів паливно-мастильних матеріалів. Вартість паливно-мастильних матеріалів обраховується за формулою середньозваженої вартості. В подальшому запаси оцінюються за найменшою з двох вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Активи, отримані шляхом обміну на кредити (майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя)

Вартість майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, оцінюється за справедливою вартістю застави на дату стягнення. В подальшому ці активи оцінюються за собівартістю за вирахуванням зменшення корисності, окрім тих випадків коли вони класифікуються та обліковуються як інвестиційна нерухомість або основні засоби.

Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях за методом балансових зобов'язань. Відстрочений податок на прибуток відображається по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає у результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання компаній, і яка на момент здійснення не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Банку. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Банк має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Банк не має схем пенсійного забезпечення, крім участі у державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

Статутний капітал

Статутний капітал

Прості акції та некумулятивні привілейовані акції, що не підлягають погашенню, та дивіденди за

якими сплачуються за відповідним рішенням, відображаються у складі капіталу. Витрати на оплату послуг третім сторонам, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, за винятком випадків об'єднання компаній, відображаються у складі капіталу як зменшення суми, отриманої у результаті даної емісії. Сума перевищення справедливої вартості отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій відображається як додатково сплачений капітал.

Власні викуплені акції

У разі придбання Банком своїх акцій вартість придбання, включаючи відповідні витрати на проведення операції, за вирахуванням податку на прибуток вираховується із загальної суми капіталу як власні викуплені акції до моменту їх анулювання або повторного випуску чи продажу. При подальшому повторному випуску або продажу таких акцій отримана сума включається до складу капіталу.

Договори фінансової гарантії

У ході звичайної господарської діяльності Банк надає фінансові гарантії у формі акредитивів, гарантій та акцептів. Договори фінансової гарантії первісно визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю в статті «Інші зобов'язання», у розмірі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банку за кожним договором гарантії оцінюється за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії або найкращою оцінкою витрат, необхідних для врегулювання будь-якого фінансового зобов'язання, що виникає за гарантією.

Збільшення зобов'язання, пов'язане з договорами фінансової гарантії, відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки. Отримана комісія визнається у консолідованому звіті про прибутки та збитки на прямолінійній основі протягом строку дії договору гарантії.

Дивіденди

Здатність Банку оголошувати та виплачувати дивіденди підпадає під дію правил і норм українського законодавства. Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо вони були оголошені до звітної дати включно. Інформація про дивіденди розкривається у звітності, якщо вони були запропоновані до звітної дати, а також запропоновані або оголошені після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами Банку побудована на наступних операційних сегментах: великі та малі підприємства, мікро-підприємства та фізичні особи, управління активами.

Операційні сегменти є компонентами діяльності Банку, які забезпечують отримання доходу та/або генерують витрати, переглядаються керівництвом Банку, та щодо яких наявна вичерпна фінансова інформація для прийняття рішень.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів здійснюється, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Умовні зобов'язання не відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Визнання доходів та витрат

Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Банк отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені. Для визнання доходів у фінансовій звітності необхідне дотримання наступних критеріїв:

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх фінансових інструментів, визначених за амортизованою вартістю, а також для процентних інвестиційних цінних паперів, що класифікуються як наявні для продажу, процентні доходи чи витрати відображаються за ефективною процентною ставкою, що є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати та надходження протягом очікуваного строку служби фінансового інструменту чи більш короткого періоду, де це можливо застосувати, до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. При обчисленні враховуються всі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, але не враховуються майбутні збитки за кредитами. Балансова вартість фінансового активу чи фінансового зобов'язання коригується у разі перегляду Банком своєї оцінки платежів або надходжень. Скоригована балансова вартість обчислюється, виходячи з первісної ефективної процентної ставки, а зміни балансової вартості відображаються як процентні доходи чи витрати.

Процентні доходи та витрати від операцій з фінансовими інструментами, що класифікуються як торгові та за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки окремо від чистих прибутків або збитків від цих категорій інструментів.

При зменшенні відображеної у фінансовій звітності вартості фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів внаслідок зменшення корисності, процентні доходи продовжують визнаватися з використанням первісної ефективної процентної ставки на основі нової балансової вартості.

Комісійні доходи

Банк отримує комісійні доходи від різних видів послуг, що надаються клієнтам. Комісійні доходи можна розділити на такі дві категорії:

— Комісійні доходи, отримані за надання послуг протягом певного періоду

Комісії, отримані від надання послуг протягом певного періоду, нараховуються протягом цього періоду. Такі статті включають комісійні доходи та винагороди за управління активами, відповідальне зберігання та інші управлінські та консультаційні послуги. Комісії за зобов'язаннями з надання кредитів, що, ймовірно, будуть використані, та інші комісії, пов'язані з наданням кредитів, переносяться на наступні періоди (разом із будь-якими додатковими витратами) та визнаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом.

— Комісійні доходи від надання послуг з проведення операцій

Комісії, отримані за проведення або участь у переговорах щодо здійснення операцій від імені третьої сторони, наприклад, укладення угоди про придбання акцій чи інших цінних паперів, або придбання чи продаж компанії, визнаються після завершення відповідної операції. Комісія або частина комісії, пов'язана з певними показниками дохідності, визнається після дотримання відповідних критеріїв.

Дивідендний дохід

Дохід визнається, коли встановлюється право Банку на отримання платежу. Дивідендний дохід від операцій з дольовими інструментами, що класифікуються як торгові та за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки окремо від чистих прибутків або збитків від цих категорій інструментів.

Прибуток на акцію

Розрахунок базового прибутку на акцію здійснено на основі чистого прибутку, що належить акціонерам Банку, та середньозваженої кількості простих акцій в обігу протягом періоду, за вирахуванням власних акцій, викуплених у акціонерів та не проданих. Протягом звітного періоду жодних фінансових інструментів, які мають коригуючий вплив на акції, в обігу не було. Таким чином, прибуток на акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на акцію.

Операції в іноземній валюті

Консолідована фінансова звітність Банку представлена в українських гривнях, які Банк обрав функціональною валютою та валютою звітності. Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки у результаті перерахунку операцій в іноземній валюті відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки як результат від операцій в іноземній валюті – курсові різниці. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які обліковуються за справедливою вартістю, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Різниці між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом НБУ на дату такої операції також включаються до результату торгових операцій в іноземній валюті. Офіційні обмінні курси НБУ станом на 31 грудня 2016 та 2015 років становили 27,1909 та 24,0007 гривень за 1 долар США і 28,4226 та 26,2231 гривень за 1 євро, відповідно. Станом за 19 квітня 2017 року офіційні обмінні курси НБУ становили 26,8450 гривень за 1 долар США та 28,6758 гривень за 1 євро.

Нові та змінені стандарти та їх тлумачення

Банк застосував такі нові зміни до стандартів, включаючи спричинені ними зміни до інших стандартів, з датою початкового застосування 1 січня 2016 року при складанні цієї консолідованої фінансової звітності:

- Облік придбання частки участі у спільних операціях (зміни до МСФЗ 11);
- Уточнення прийнятних методів нарахування зносу та амортизації (зміни до МСБО 16 та

МСБО 38);

- Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2012-14 (зміни до МСФЗ 5, МСФЗ 7, МСБО 19 та МСБО 34);
- Ініціатива щодо розкриття інформації (зміни до МСБО 1);
- Інвестиційні підприємства: Застосування виключення з консолідації (зміни до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 28).

Дані зміни не мають суттєвого впливу на цю консолідовану фінансову звітність.

Нові або переглянуті стандарти та їх тлумачення, які ще не вступили в силу за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

Наступні нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення ще не набрали чинності станом на 31 грудня 2016 року і не застосовувалися при складанні цієї консолідованої фінансової звітності. Банк планує застосувати дані нововведення в тому звітному періоді, коли вони вступають в силу.

- МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» був випущений у кілька етапів і замінив МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»;
- МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами»;
- МСФЗ 16 «Оренда»;
- КТМФЗ 22 «Питання курсової різниці в операціях з попередніми платежами»;
- Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками (зміни до МСБО 12);
- Ініціатива щодо розкриття інформації (зміни до МСБО 7);
- Класифікація та оцінка операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій (зміни до МСФЗ 2);
- Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом з МСФЗ 4 «Страхові контракти» (зміни до МСФЗ 4);
- Переведення до/з інвестиційної нерухомості (зміни до МСБО 40);
- Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2014-16 (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 12, МСБО 28).

У липні 2014 року МСФЗ 9 було остаточно доопрацьовано. МСФЗ 9 містить три основні категорії, за якими класифікуються фінансові активи, а саме: фінансові активи, оцінені за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI) та за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL). Класифікація фінансових активів згідно з МСФЗ 9 загалом базується на моделі бізнесу, в рамках якої здійснюється управління фінансовим активом, та характеристиках контрактних грошових потоків за цим активом. Згідно з МСФЗ 9, не відокремлюються похідні фінансові інструменти, які вбудовані у контракти, де основним контрактом є фінансовий актив, що належить до сфери застосування цього МСФЗ. Натомість весь гібридний інструмент оцінюється на предмет класифікації. Вимоги до класифікації фінансових зобов'язань подібні до МСБО 39, хоча існують відмінності стосовно відображення власного кредитного ризику.

МСФЗ 9 замінює модель «понесених збитків», що використовується в МСБО 39, на модель «очікуваних кредитних збитків» (ECL). Нова модель оцінки зменшення корисності застосовується до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю та за FVOCI, дебіторської заборгованості за договорами оренди, торгової дебіторської заборгованості та контрактних активів (МСФЗ 15), певних зобов'язань з кредитування та договорів фінансової гарантії. При первісному визнанні сума очікуваних кредитних збитків, за фінансовим активом дорівнює кредитним збиткам, очікуваним протягом наступних 12 місяців (за винятком певної торгової

дебіторської заборгованості та дебіторської заборгованості за договорами оренди, контрактних активів або придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів). У випадку значного збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, резерв під збитки оцінюється у сумі, що дорівнює величині кредитних збитків, очікуваних протягом всього строку існування фінансового інструмента. Фінансові активи, за якими визнано кредитні збитки, очікувані протягом 12 місяців, вважаються такими, які знаходяться на Етапі 1; фінансові активи, за якими відбулося значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, але недефолтні вважаються такими, які знаходяться на Етапі 2; фінансові активи, за якими мав місце дефолт або кредитне знецінення з інших причин, вважаються такими, які знаходяться на Етапі 3. Кредитні збитки згідно з МСФЗ 9 визнаються раніше, ніж згідно з МСБО 39, що призводить до підвищеної волатильності прибутку або збитку. Це також зумовлює збільшення суми резерву на покриття збитків.

Вимоги щодо класифікації та оцінки й зменшення корисності загалом застосовуються ретроспективно (з деякими винятками) шляхом коригування вхідних залишків нерозподіленого прибутку та резервів на дату першого застосування, без перерахунку показників за порівняльні періоди. МСФЗ 9 чинний для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року, або після цієї дати з можливістю дострокового впровадження. Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково.

В 2016 році Банк розпочав проект з впровадження МСФЗ 9. Станом на 31 грудня 2016 року відповідно до плану проекту Банком було проведено аналіз фінансових інструментів, на які поширюється сфера застосування МСБО 39, визначено відповідні категорії МСФЗ 9, проведено аналіз «вузьких місць» при впровадженні МСФЗ 9 та частково завершено розробку методології оцінки зменшення корисності. На даний момент неможливо достовірно оцінити остаточний вплив МСФЗ 9 на фінансовий стан та результати діяльності Банку.

МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» встановлює для суб'єктів господарювання єдину комплексну модель з обліку виручки, що виникає за договорами з клієнтами. З моменту його вступу в силу, він замінить такі стандарти та тлумачення з обліку виручки:

- МСБО 18 «Виручка»;
- МСБО 11 «Будівельні контракти»;
- КТМФЗ 13 «Програми лояльності клієнта»;
- КТМФЗ 15 «Угоди про будівництво нерухомості»;
- КТМФЗ 18 «Отримання активів від клієнтів»;
- ПКТ 31 «Дохід: бартерні операції, пов'язані з рекламними послугами».

Основним принципом нового стандарту є те, що суб'єкт господарювання визнає виручку, щоб відобразити передачу клієнтам обіцяних товарів або послуг на суму, що відповідає винагороді, на яку суб'єкт господарювання, за його очікуваннями, отримає право в обмін на ці товари або послуги. Новий стандарт передбачає детальне розкриття інформації про виручку, надає інструкції щодо операцій, які раніше комплексно не розглядалися і поліпшує інструкції для угод з кількома компонентами. МСФЗ 15 набирає чинності для звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року, або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково. Банк оцінює потенційний вплив на фінансову звітність від застосування МСФЗ 15.

МСФЗ 16 «Оренда» замінює існуючі вимоги з обліку оренди, викладені в:

- МСБО 17 «Оренда»;
- КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода ознаки оренди»;

- ПКТ 15 «Операційна оренда: заохочення»;
- ПКТ 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму орендної угоди».

Стандарт усуває діючу подвійну модель обліку у орендарів, яка розмежовує договори фінансової оренди, що обліковуються на балансі та операційної оренди, з позабалансовим обліком. Натомість запроваджується єдина модель обліку з відображенням на балансі для всіх договорів оренди, за виключенням договорів зі строком оренди, що не перевищує 12 місяців або з низькою вартістю об'єкта оренди. Правила обліку для орендодавців залишаються подібним до існуючих. МСФЗ 16 набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року, або після цієї дати, з можливістю достроково застосування, при умові що МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» також застосовується. Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково. Банк оцінює потенційний вплив на фінансову звітність від застосування МСФЗ 16.

Не очікується, що наступні переглянуті стандарти та тлумачення будуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність Банку:

- КТМФЗ 22 «Питання курсової різниці в операціях з попередніми платежами»;
- Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками (зміни до МСБО 12);
- Ініціатива щодо розкриття інформації (зміни до МСБО 7);
- Класифікація та оцінка операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій (зміни до МСФЗ 2);
- Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом з МСФЗ 4 «Страхові контракти» (зміни до МСФЗ 4);
- Переведення до/з інвестиційної нерухомості (зміни до МСБО 40);
- Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2014-16 (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 12, МСБО 28).

5. Суттєві облікові судження та оцінки

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво Банку зробило такі судження, крім облікових оцінок, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності:

Класифікація цінних паперів

Цінні папери у портфелі Банку включають державні облігації, облігації підприємств і банків та акції підприємств. При первісному визнанні Банк класифікує цінні папери як фінансові активи, з відображенням змін справедливої вартості як прибутку або збитку, фінансові активи, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу, з відображенням змін справедливої вартості у іншому сукупному доході.

Невизначеність оцінок

У процесі застосування облікової політики керівництво Банку використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених у фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає:

Безперервність діяльності

Керівництво Банку здійснило оцінку щодо його можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Банк має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Банку здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності було продовжено виходячи з принципу безперервності діяльності.

Справедлива вартість фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у консолідованому звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають використання математичних моделей. Вхідні параметри моделей включають доступну ринкову інформацію; у випадку, коли це неможливо, застосування певного судження необхідне для визначення справедливої вартості.

Резерв під зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Банк регулярно проводить аналіз кредитів і дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Банк використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли позичальник зазнає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних позичальників. Банк аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками у складі групи або зміну державних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, що базуються на історичних даних про історію збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Банк використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Зміни в облікових оцінках

Протягом 2016 року Банк змінив підхід до розрахунку резервів під зменшення корисності кредитів клієнтам роздрібного бізнесу, – а саме, Банк розпочав застосовувати більш удосконалені моделі для оцінки параметрів кредитного ризику. При формуванні резервів Банк змінив підхід до розрахунку параметрів кредитного ризику, заснований на розподілі заборгованості за строками прострочення виконання зобов'язань на підхід, заснований на внутрішніх рейтингах клієнтів. Банк почав застосовувати новий підхід до розрахунку резервів під зменшення корисності для кредитів клієнтів роздрібного бізнесу, починаючи з грудня 2016 року. Згідно оцінки, вплив переходу на новий підхід до розрахунку резерву під зменшення корисності кредитного портфеля роздрібного бізнесу склав приблизно 256 130 тис грн. збільшення суми резерву. Дана зміна в обліковій оцінці була врахована Банком перспективно.

Відстрочений актив з податку на прибуток

Відстрочений актив з податку на прибуток визнається стосовно усіх невикористаних податкових збитків, коли існує вірогідність отримання прибутку, що підлягає оподаткуванню у майбутньому, щодо якого збитки можуть бути використані. Судження керівництва необхідні для визначення суми відстроченого активу з податку на прибуток, який може бути визнаний, виходячи з вірогідних строків і розміру майбутнього прибутку, що підлягає оподаткуванню, разом із стратегією

податкового планування.

6. Інформація за сегментами

Для цілей управління Банк виділяє три операційні сегменти, що базуються на продуктах та послугах:

Послуги великим та малим підприємствам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків великих, малих та середніх підприємств, а також державних інституцій.
Послуги мікро-підприємствам та фізичним особам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків мікро-підприємств та фізичних осіб, надання споживчих кредитів, овердрафтів, обслуговування кредитних карток та здійснення грошових переказів фізичних осіб.
Управління активами	Казначейство, залучення депозитів фінансових установ та інші функції централізованого управління.

Для цілей звітності за сегментами процентний результат розподіляється з використанням трансфертних ставок, визначених Казначейством, залежно від рівня ставок на міжбанківському ринку.

Керівництво здійснює контроль результатів операційної діяльності кожного підрозділу окремо з метою прийняття рішень щодо розподілу ресурсів та оцінки результатів діяльності. Результати діяльності сегментів визначаються інакше, ніж прибутки та збитки у консолідованій фінансовій звітності, як видно з таблиці, що наведена нижче. Облік податку на прибуток здійснюється на груповій основі.

Трансферні ціни за операціями між операційними сегментами встановлюються на комерційній основі, так само як і з зовнішніми клієнтами.

За 2016 рік Банк отримав процентні доходи за депозитними сертифікатами, емітованими НБУ, в сумі 1 120 880 тис грн, що складає 11% від загальних доходів (2015р.: не було доходів від операцій з одним контрагентом, що становили 10 або більше відсотків від усіх доходів).

Основна частина доходів від зовнішніх клієнтів генерується операціями з резидентами України. Більшість довгострокових активів зосереджена на території України.

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банку станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року:

2016р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Управління активами	Всього
Доходи				
Процентні доходи	3 799 563	1 359 843	1 552 320	6 711 726
Комісійні доходи	746 467	2 149 350	38 735	2 934 552
Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами:				
– торгові операції	44 437	44 320	262 721	351 478
Чисті прибутки від операцій з цінними паперами	–	–	455 483	455 483
Інші доходи	32 321	70 304	108 936	211 561
Доходи/(витрати) від інших сегментів	1 973 335	2 016 835	(3 990 170)	–
Всього доходи/(витрати)	6 596 123	5 640 652	(1 571 975)	10 664 800
Витрати				
Процентні витрати	(892 843)	(602 284)	(376 606)	(1 871 733)
Комісійні витрати	(69 288)	(963 119)	(5 421)	(1 037 828)
Резерв під зменшення корисності кредитів	536 035	(505 536)	(1 984)	28 515
Чисті збитки від операцій з іноземними валютами:				
– курсові різниці	–	–	(221 894)	(221 894)
Витрати на персонал	(496 700)	(906 502)	(133 976)	(1 537 178)
Знос і амортизація	(87 149)	(169 121)	(74 558)	(330 828)
Інші адміністративні та операційні витрати	(504 250)	(854 345)	(151 650)	(1 510 245)
в т.ч. зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	(10 989)	(17 791)	(196)	(28 976)
Відновлення/(зменшення) корисності інших активів та резерви	11 159	(18 553)	(55 938)	(63 332)
Переоцінка інвестиційної нерухомості	–	–	(33 754)	(33 754)
(Витрати)/доходи від інших сегментів	(2 362 259)	(541 482)	2 903 741	–
Результат сегменту	2 730 828	1 079 710	275 985	4 086 523
Витрати з податку на прибуток				(369 098)
Прибуток за рік				3 717 425
Активи сегменту	23 288 370	4 635 256	29 441 011	57 364 637
Зобов'язання сегменту	19 636 014	24 467 248	4 240 700	48 343 962
Інша інформація за сегментами				
Капітальні витрати	71 236	118 897	33 292	223 425

Капітальні витрати включають витрати Банку на придбання основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості.

У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року:

	2016р.
Доходи звітних сегментів:	
Великі та малі підприємства	6 596 123
Мікро-підприємства та фізичні особи	5 640 652
Управління активами	5 321 936
Всього доходи звітних сегментів	17 558 711
Вилучення міжсегментних доходів	(6 893 911)
Доходи Банку від основної діяльності	10 664 800

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, чисті прибутки від операцій з іноземними валютами, чисті прибутки від операцій з цінними паперами, інші доходи та доходи від інших сегментів.

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банку станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року:

2015р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Управління активами	Всього
Доходи				
Процентні доходи	3 893 244	1 548 020	1 048 549	6 489 813
Комісійні доходи	600 339	1 661 315	127 743	2 389 397
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами:				
– торгові операції	36 609	(4 613)	456 914	488 910
Чисті прибутки від операцій з цінними паперами	–	–	2 024 934	2 024 934
Переоцінка інвестиційної нерухомості	–	–	38 957	38 957
Інші доходи	28 287	75 550	101 044	204 881
Доходи/(витрати) від інших сегментів	1 895 099	2 068 536	(3 963 635)	–
Всього доходи/(витрати)	6 453 578	5 348 808	(165 494)	11 636 892
Витрати				
Процентні витрати	(737 263)	(718 608)	(932 665)	(2 388 536)
Комісійні витрати	(48 247)	(617 129)	(7 918)	(673 294)
Резерв під зменшення корисності кредитів	(2 340 764)	(2 798 840)	495	(5 139 109)
Чисті збитки від операцій з іноземними валютами:				
– курсові різниці	–	–	(2 399 557)	(2 399 557)
Витрати на персонал	(381 184)	(912 027)	(50 220)	(1 343 431)
Знос і амортизація	(104 583)	(220 915)	(15 024)	(340 522)
Інші адміністративні та операційні витрати	(422 201)	(767 918)	(188 810)	(1 378 929)
в т.ч. зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	(6 446)	(12 120)	(67)	(18 633)
Відновлення/(зменшення) корисності інших активів та резерви	49 927	(15 985)	(24 549)	9 393
(Витрати)/доходи від інших сегментів	(2 459 824)	(1 031 368)	3 491 192	–
Результат сегменту	9 439	(1 733 982)	(292 550)	(2 017 093)
Дохід з податку на прибуток				
				183 827
Збиток за рік				(1 833 266)
Активи сегменту				
	20 593 568	5 779 270	27 200 387	53 573 225
Зобов'язання сегменту				
	18 416 297	21 463 602	8 373 437	48 253 336
Інша інформація за сегментами				
Капітальні витрати	114 340	171 227	35 902	321 469

Капітальні витрати включають витрати Банку на придбання основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості.

У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року:

	2015р.
Доходи звітних сегментів:	
Великі та малі підприємства	6 453 578
Мікро-підприємства та фізичні особи	5 348 808
Управління активами	7 289 333
Всього доходи звітних сегментів	19 091 719
Вилучення міжсегментних доходів	(7 454 827)
Доходи Банку від основної діяльності	11 636 892

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, чисті прибутки від операцій з іноземними валютами, чисті прибутки від операцій з цінними паперами, переоцінка інвестиційної нерухомості, інші доходи та доходи від інших сегментів.

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2016 р.	2015 р.
Готівкові кошти	3 722 585	2 966 492
Поточний рахунок в Національному банку України	1 592 063	1 236 585
Поточні рахунки в інших кредитних установах	3 544 856	8 183 296
Кошти овернайт в інших кредитних установах	1 434 151	194 569
	10 293 655	12 580 942
Мінус - Резерв під зменшення корисності	(900)	(551)
Грошові кошти та їх еквіваленти	10 292 755	12 580 391

Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав концентрацію залишків коштів на поточних рахунках та коштів овернайт в інших кредитних установах у розмірі 4 856 463 тис грн від п'яти найбільших банків з кредитним рейтингом «інвестиційний клас» (2015р.: 8 257 405 тис грн).

Динаміка змін у резервах під зменшення корисності на сукупній основі за поточними рахунками в інших кредитних установах була такою:

	2016р.	2015р.
На 1 січня	551	1 062
Нараховано/(зменшено) за рік	211	(495)
Курсові різниці	138	(16)
На 31 грудня	900	551

8. Обов'язкові резерви в Національному банку України

Згідно з вимогами НБУ всі українські банки повинні розраховувати та дотримуватись певного

рівня обов'язкових резервів, які повинні розраховуватись відповідно до нормативно-правових вимог НБУ.

Банки повинні щоденно на початок операційного дня зберігати не менше 40% обов'язкового резерву на поточному рахунку в НБУ, що використовується для здійснення щоденних операцій.

Станом на 31 грудня 2016 року 40% від розрахованої суми обов'язкового резерву становило 904 407 тис грн (2015р.: 866 459 тис грн). Дані кошти були розміщені на поточному рахунку Банку в НБУ і включено до складу грошових коштів та їх еквівалентів, оскільки обмеження щодо їх використання відсутні (Примітка 7).

В 2015 році банкам було дозволено зараховувати в покриття обов'язкових резервів залишки готівки в касі та банкоматах Банку в національній валюті. Станом на 31 грудня 2015 року Банк зарахував в покриття залишкової частини обов'язкових резервів готівкові кошти в касі в національній валюті.

Протягом 2016 року НБУ скасував дозвіл банкам зараховувати в покриття обов'язкових резервів, що формуються та зберігаються на кореспондентському рахунку в НБУ, залишки готівки в касі банку та в банкоматах в національній валюті.

Банк дотримувався встановлених вимог стосовно обов'язкових резервів станом на 31 грудня 2016 та 2015 років.

9. Торгові цінні папери

Торгові цінні папери включають:

	2016р.	2015р.
ОВДП	808 776	225 198
Торгові цінні папери	808 776	225 198

10. Заборгованість кредитних установ

Заборгованість кредитних установ включає:

	2016р.	2015р.
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	8 521 536	6 359 860
Короткострокові кредити, що надані іншим кредитним установам	1 629 424	–
Інша заборгованість кредитних установ	19 780	26 199
	10 170 740	6 386 059
Мінус - Резерв під зменшення корисності	(1 772)	–
Заборгованість кредитних установ	10 168 968	6 386 059

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у резервах під зменшення корисності на сукупній основі за короткостроковими кредитами, що надані іншим кредитним установам, була такою:

	2016р.	2015р.
На 1 січня	-	-
Нараховано за рік	1 773	-
Курсові різниці	(1)	-
На 31 грудня	1 772	-

11. Кредити клієнтам

Кредити клієнтам включають:

	2016р.	2015р.
Великі підприємства	32 182 281	30 033 245
Малі підприємства	3 563 980	4 124 816
Фізичні особи	16 447 125	20 707 991
Мікро-підприємства	1 972 051	2 208 501
	54 165 437	57 074 553
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(26 241 811)	(30 701 715)
Кредити клієнтам	27 923 626	26 372 838

Резерв під зменшення корисності кредитів клієнтам

Узгодження змін резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам за категоріями є таким:

	Великі підприємства 2016р.	Малі підприємства 2016р.	Фізичні особи 2016р.	Мікро-підприємства 2016р.	Всього 2016р.
На 1 січня 2016р.	10 984 685	2 579 808	15 912 830	1 224 392	30 701 715
(Зменшено)/нараховано за рік	(465 137)	(70 898)	398 991	106 545	(30 499)
Списання	(879 077)	(895 289)	(5 251 566)	(374 236)	(7 400 168)
Відновлення	20 585	12 086	3 981	623	37 275
Курсові різниці	951 689	219 439	1 651 465	110 895	2 933 488
На 31 грудня 2016 р.	10 612 745	1 845 146	12 715 701	1 068 219	26 241 811
Зменшення корисності на індивідуальній основі	10 497 333	1 841 980	12 595 430	1 041 524	25 976 267
Зменшення корисності на сукупній основі	115 412	3 166	120 271	26 695	265 544
Всього зменшення корисності кредитів	10 612 745	1 845 146	12 715 701	1 068 219	26 241 811
Загальна сума кредитів, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі, до вирахування суми резерву під зменшення корисності таких активів	12 752 138	1 893 559	12 654 803	1 050 324	28 350 824

	Великі підприємства 2015р.	Малі підприємства 2015р.	Фізичні особи 2015р.	Мікро-підприємства 2015р.	Всього 2015р.
На 1 січня 2015р.	7 546 010	1 759 809	10 602 625	747 199	20 655 643
Нараховано за рік	2 065 365	275 399	2 530 277	268 563	5 139 604
Списання	(1 068 988)	(91 906)	(2 003 257)	(47 691)	(3 211 842)
Відновлення	20 756	14 744	4 196	463	40 159
Курсові різниці	2 421 542	621 762	4 778 989	255 858	8 078 151
На 31 грудня 2015р.	10 984 685	2 579 808	15 912 830	1 224 392	30 701 715
Зменшення корисності на індивідуальній основі	10 864 262	2 576 650	15 727 897	1 207 301	30 376 110
Зменшення корисності на сукупній основі	120 423	3 158	184 933	17 091	325 605
Всього зменшення корисності кредитів	10 984 685	2 579 808	15 912 830	1 224 392	30 701 715
Загальна сума кредитів, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі, до вираховання суми резерву під зменшення корисності таких активів	13 077 355	2 806 196	16 081 877	1 299 488	33 264 916

Кредити, зменшення корисності яких визначено на індивідуальній основі

Згідно з вимогами НБУ, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Правлінням Банку, а у окремих випадках, на підставі відповідного рішення суду.

Процентні доходи, нараховані за кредитами, стосовно яких був визнаний резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі, за 2016 рік, становили 695 329 тис грн (2015р.: 844 353 тис грн).

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Основні види отриманої застави включають:

- при комерційному кредитуванні: об'єкти нерухомого майна, запаси та дебіторська заборгованість;
- при кредитуванні фізичних осіб: застава житла, комерційна нерухомість.

Банк зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості застави, переоцінку її вартості, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами.

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав концентрацію кредитів в розмірі 10 349 362 тис грн, наданих десяти найбільшим позичальникам або групам позичальників (19,11% загального кредитного портфелю) (2015р.: 10 317 403 тис грн, 18,08%). За цими кредитами було сформовано резерв у розмірі 6 586 754 тис грн (2015р.: 5 626 841 тис грн).

Кредити надаються переважно в Україні фізичним особам та підприємствам, що здійснюють свою діяльність в таких галузях:

	2016р.	%	2015р.	%
Фізичні особи	16 447 125	30	20 707 991	36
Торгові підприємства	11 426 579	21	12 439 253	22
Сільське господарство та харчова промисловість	10 497 162	19	7 323 128	13
Виробництво	8 039 789	15	8 159 902	14
Нерухомість та будівництво	5 202 760	10	5 512 219	10
Послуги	1 490 034	3	1 710 747	3
Транспорт і зв'язок	693 729	1	786 918	1
Інші галузі	368 259	1	434 395	1
	54 165 437	100	57 074 553	100

Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою

Кредити клієнтам включають дебіторську заборгованість за фінансовою орендою, яку можна проаналізувати таким чином:

	2016р.		2015р.	
	сукупна	чиста	сукупна	чиста
Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою:				
до 1 року	962 899	854 274	1 274 220	1 082 340
від 1 до 5 років	1 137 021	1 088 613	1 991 632	1 851 736
більше 5 років	8 272	8 084	25 188	23 695
Незароблені фінансові доходи майбутніх періодів за фінансовою орендою	(157 221)	-	(333 269)	-
Мінус – Резерв під зменшення корисності		(686 048)		(702 855)
Чисті інвестиції у фінансову оренду	1 950 971	1 264 923	2 957 771	2 254 916

Станом на 31 грудня 2016 року кредити клієнтам включали кредити, надані в рамках програм фінансування міжнародними фінансовими установами на суму 30 513 тис грн (2015р.: 45 831 тис грн).

12. Активи, призначені для продажу

Активи, призначені для продажу, включають:

	2016р.	2015р.
Квартири	43 620	-
Комерційна нерухомість	11 560	-
Транспортні засоби	95	729
Активи, призначені для продажу	55 275	729

Станом на 31 грудня 2016 року Банк утримував у складі активів, призначених для продажу, майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, а саме – квартири та комерційну нерухомість, загальною балансовою вартістю 43 907 тис грн.

Згідно з планом продажу даних об'єктів, Банк має намір реалізувати їх протягом 2017 року.

Активи, призначені для продажу, розкрито за бізнес-сегментом «Управління активами» (Примітка 6).

13. Інвестиційні цінні папери

Інвестиційні цінні папери включають:

	2016р.	2015р.
ОВДП	3 276 190	2 714 993
Облігації українських підприємств	104 209	281 002
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	3 380 399	2 995 995
Акції українських підприємств	2 257	2 252
	2 257	2 252
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(1 085)	(1 080)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	1 172	1 172

Станом на 31 грудня 2015 року ОВДП, оцінені за справедливою вартістю, були частково представлені цінними паперами Міністерства фінансів України, номінальна вартість яких індексується у випадку зростання середнього міжбанківського курсу гривня/долар США за один місяць до місяця, в якому здійснюється погашення даних облігацій, порівняно з середнім міжбанківським курсом гривня/долар США за один місяць до місяця випуску даних облігацій. Банк вирішив не відокремлювати вбудований похідний фінансовий інструмент та оцінив весь інструмент за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість цих облігацій становила 999 551 тис грн, номінальна процентна ставка – 8,75% та дата погашення – серпень 2016 року.

Банк не утримував таких інструментів станом на 31 грудня 2016 року.

14. Інвестиційна нерухомість

У таблиці нижче представлена інформація про зміну справедливої вартості інвестиційної нерухомості:

	2016р.	2015р.
На початок року	243 180	180 674
Надходження	1 095	80 147
Вибуття	(53 177)	(56 598)
Переоцінка	(33 754)	38 957
Переміщено з основних засобів	5 161	–
Переміщено до інших активів	(1 878)	–
На кінець року	160 627	243 180

Оцінка інвестиційної нерухомості проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 жовтня 2015 року. Справедлива вартість визначалась з урахуванням ринкової інформації. Основою ринкового підходу є аналіз результатів продажу подібних будівель.

У 2016 році справедливу вартість інвестиційної нерухомості, що знаходиться у власності Банку,

було переглянуто. Відповідні збитки від уцінки були визнані в складі прибутків або збитків у сумі 33 754 тис грн. Визнані збитки стосуються переважно нерухомості, що знаходиться у власності Банку та розташована на території проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях.

Керівництво Банку вважає, що станом на 31 грудня 2016 року справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості відображає їх ринкову вартість.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості.

15. Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Будівлі	Комп'ютери та обладнання	Меблі, інвентар та інші активи	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Вартість						
1 січня 2016р.	1 661 943	1 534 737	525 324	187 911	29 619	3 939 534
Надходження	31 941	92 742	24 124	-	2 895	151 702
Вибуття	(3 315)	(48 284)	(59 535)	(3 857)	(24)	(115 015)
Переоцінка	(4 224)	-	-	-	-	(4 224)
Зменшення корисності	(47 111)	-	-	-	-	(47 111)
Переміщено до активів, призначених для продажу	(35 201)	-	-	(16 420)	-	(51 621)
Переміщено до інвестиційної нерухомості	(5 262)	-	-	-	-	(5 262)
Переміщення	3 473	975	26 541	-	(30 989)	-
31 грудня 2016р.	1 602 244	1 580 170	516 454	167 634	1 501	3 868 003
Накопичена амортизація						
1 січня 2016р.	(11 567)	(1 241 011)	(454 470)	(95 199)		(1 802 247)
Нараховано за рік	(42 388)	(105 992)	(43 695)	(25 796)		(217 871)
Вибуття	131	47 506	55 544	3 715		106 896
Переоцінка	704	-	-	-		704
Зменшення корисності	1 192	-	-	-		1 192
Переміщено до активів, призначених для продажу	433	-	-	15 719		16 152
Переміщено до інвестиційної нерухомості	101	-	-	-		101
31 грудня 2016р.	(51 394)	(1 299 497)	(442 621)	(101 561)		(1 895 073)
Залишкова вартість:						
1 січня 2016р.	1 650 376	293 726	70 854	92 712	29 619	2 137 287
31 грудня 2016р.	1 550 850	280 673	73 833	66 073	1 501	1 972 930

	Будівлі	Комп'ютери та обладнання	Меблі, інвентар та інші активи	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Вартість						
1 січня 2015р.	1 520 700	1 583 386	596 960	229 836	3 316	3 934 198
Находження	31 502	45 412	8 006	64	72 946	157 930
Вибуття	(959)	(94 333)	(79 651)	(36 246)	-	(211 189)
Переоцінка	143 316	-	-	-	-	143 316
Зменшення корисності	(70 088)	-	-	-	-	(70 088)
Переміщено до активів, призначених для продажу	(8 804)	-	-	(5 829)	-	(14 633)
Переміщення	46 276	272	9	86	(46 643)	-
31 грудня 2015р.	1 661 943	1 534 737	525 324	187 911	29 619	3 939 534
Накопичена амортизація						
1 січня 2015р.	(82 089)	(1 202 354)	(485 914)	(103 807)		(1 874 164)
Нараховано за рік	(37 785)	(126 589)	(41 397)	(29 935)		(235 706)
Вибуття	394	87 932	72 841	33 692		194 859
Переоцінка	101 409	-	-	-		101 409
Зменшення корисності	6 447	-	-	-		6 447
Переміщено до активів, призначених для продажу	57	-	-	4 851		4 908
31 грудня 2015р.	(11 567)	(1 241 011)	(454 470)	(95 199)		(1 802 247)
Залишкова вартість:						
1 січня 2015р.	1 438 611	381 032	111 046	126 029	3 316	2 060 034
31 грудня 2015р.	1 650 376	293 726	70 854	92 712	29 619	2 137 287

Остання оцінка будівель проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 жовтня 2015 року. Справедлива вартість визначалась з урахуванням ринкової інформації. Основою ринкового підходу є аналіз результатів продажу будівель, подібних за ознаками: місцезнаходження, тип, стан та розмір.

У 2016 році нерухомість не переоцінювалась, оскільки різниця між балансовою та ринковою вартістю будівель була несуттєвою станом на 31 грудня 2016 року.

У 2016 році нерухомість було переглянуто на предмет зменшення корисності. Збитки від зменшення корисності були визнані в складі іншого сукупного доходу у сумі 16 943 тис грн (2015р.: 45 008 тис грн) (Примітка 24) як відвернення раніше визнаної переоцінки, та у прибутках або збитках у сумі 28 976 тис грн (2015р.: 18 633 тис грн) (Примітка 28).

Керівництво Банку вважає, що станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість будівель відображає їх ринкову вартість.

Справедлива вартість будівель віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2016 року комп'ютери та обладнання, меблі, інвентар та інші активи та транспортні засоби включають повністю амортизовані активи вартістю 1 072 362 тис грн (2015р.: 984 981 тис грн).

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

У випадку відображення будівель за собівартістю балансова вартість була б такою:

	2016р.	2015р.
Вартість	883 751	874 249
Накопичена амортизація та зменшення корисності	(234 308)	(194 465)
Залишкова вартість	649 443	679 784

16. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

	Комп'ютерні програми	Ліцензії	Всього
Вартість			
1 січня 2016р.	683 759	271 559	955 318
Надходження	38 498	32 130	70 628
Вибуття	(21 612)	(5 542)	(27 154)
31 грудня 2016р.	700 645	298 147	998 792
Накопичена амортизація			
1 січня 2016р.	(387 992)	(137 723)	(525 715)
Нараховано за рік	(77 521)	(35 436)	(112 957)
Вибуття	21 594	5 542	27 136
31 грудня 2016р.	(443 919)	(167 617)	(611 536)
Залишкова вартість:			
1 січня 2016р.	295 767	133 836	429 603
31 грудня 2016р.	256 726	130 530	387 256

	Комп'ютерні програми	Ліцензії	Всього
Вартість			
1 січня 2015р.	641 013	247 568	888 581
Надходження	59 220	24 172	83 392
Вибуття	(16 474)	(181)	(16 655)
31 грудня 2015р.	683 759	271 559	955 318
Накопичена амортизація			
1 січня 2015р.	(329 166)	(107 144)	(436 310)
Нараховано за рік	(74 056)	(30 760)	(104 816)
Вибуття	15 230	181	15 411
31 грудня 2015р.	(387 992)	(137 723)	(525 715)
Залишкова вартість:			
1 січня 2015р.	311 847	140 424	452 271
31 грудня 2015р.	295 767	133 836	429 603

Станом на 31 грудня 2016 року нематеріальні активи включали повністю амортизовані активи вартістю 136 112 тис грн (2015р.: 116 219 тис грн).

17. Оподаткування

Витрати з податку на прибуток включає:

	2016р.	2015р.
Поточні податкові витрати	279	2 308
Відстрочені податкові витрати/(доходи) – виникнення та сторнування тимчасових різниць та оціночних резервів	368 819	(186 135)
Витрати/(дохід) з податку на прибуток	369 098	(183 827)

Юридичні особи в Україні повинні самостійно подавати податкові декларації.

Згідно з прийнятими положеннями, нормативна ставка податку на прибуток для підприємств складає 18%.

Перенесення податкового збитку на майбутній період визнається виходячи з судження керівництва, що отримання достатнього оподаткованого прибутку, який можна буде зменшити на невикористані податкові збитки, є ймовірним, та що строк дії цих податкових збитків не закінчується згідно з чинним податковим законодавством.

Суми відстрочених податків оцінюються з використанням ставок податку, що будуть застосовуватися, коли очікується, що тимчасова різниця буде реалізована.

Ефективна ставка податку на прибуток відрізняється від нормативних ставок податку на прибуток. Узгодження сум витрат зі сплати податку на прибуток, розрахованих із застосуванням законодавчо встановлених ставок, та фактично нарахованих сум є таким:

	2016р.	2015р.
Прибуток/(збиток) до оподаткування	4 086 523	(2 017 093)
Нормативна ставка податку	18%	18%
Теоретично обчислена сума податку при застосуванні нормативної ставки	735 574	(363 077)
Дохід, що не включається до складу оподаткованого доходу		
– інші доходи	(4 252)	(1)
Витрати, які не визнаються у податковому обліку:		
– збитки від курсових різниць	44 282	–
– резерви під зменшення корисності та інші резерви	5 122	446 677
– адміністративні та операційні витрати	3 168	1 534
– інше	2 944	1 220
Зміни у законодавстві щодо підходу до визначення тимчасових різниць	50 631	25 066
Зміни у невизначених відстрочених податкових активах	(468 371)	(458 175)
Сума використання резерву для списання (відшкодування) активу, який не відповідає ознакам безнадійної заборгованості	–	162 929
Витрати/(дохід) з податку на прибуток	369 098	(183 827)

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

Відстрочені податкові активи та зобов'язання станом на 31 грудня та їх рух за відповідні роки є таким:

	Виникнення та сторнування тимчасових різниць			Виникнення та сторнування тимчасових різниць			2016р.
	2014р.	У звіті про прибутки та збитки	У іншому сукупному доході	2015р.	У звіті про прибутки та збитки	У іншому сукупному доході	
Податковий ефект неоподатковуваних тимчасових різниць:							
Накопичений збиток у податковому обліку	421 619	(241 190)	–	180 429	(123 367)	–	57 062
Резерв під зменшення корисності кредитів	417 600	452 455	–	870 055	(208 622)	–	661 433
Основні засоби та нематеріальні активи	74 520	3 110	(33 257)	44 373	(23 256)	3 649	24 766
Нарахування та резерви	43 790	(28 240)	–	15 550	(15 550)	–	–
Всього відстрочені податкові активи	957 529	186 135	(33 257)	1 110 407	(370 795)	3 649	743 261
Податковий ефект оподатковуваних тимчасових різниць:							
Інше	(1 976)	–	–	(1 976)	1 976	–	–
Відстрочені податкові зобов'язання	(1 976)	–	–	(1 976)	1 976	–	–
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	955 553	186 135	(33 257)	1 108 431	(368 819)	3 649	743 261

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років відстрочені податкові активи не були визнані щодо таких статей:

	2016р.	2015р.
Резерв під зменшення корисності кредитів	109 914	588 450
Накопичені збитки у податковому обліку	179 816	204 370
Основні засоби та нематеріальні активи	383	287
Нарахування та резерви	31	28
Інше	70 514	35 894
Всього невизнані відстрочені податкові активи	360 658	829 029

У 2015 році Банк визнав значний відстрочений податковий актив щодо тимчасової різниці, яка відноситься до резерву під зменшення корисності. Відстрочений податковий актив був визнаний тільки по відношенню до прогнозних оподатковуваних прибутків, за рахунок яких цей відстрочений податковий актив може бути реалізований. У 2016 році невизнані відстрочені податкові активи були переоцінені на звітну дату та визнані в тій мірі, в якій стало ймовірним отримання майбутнього оподаткованого прибутку, проти якого вони могли бути зараховані.

В наступному році Банк також очікує отримати прибуток у фінансовому та податковому обліках. Історично Банк був прибутковим у фінансовому та податковому обліках до останньої політичної та економічної кризи в Україні, що почалася у 2013 році та спричинила виникнення суттєвих збитків Банку за 2014 рік.

Визнання відстрочених податкових активів в сумі 743 261 тис грн (2015р.: 1 108 431 тис грн) базується на прогнозах керівництва щодо прибутку. Прогнози прибутковості засновані на макроекономічних припущеннях, а саме стабілізації вітчизняної економіки, що також підтверджена міжнародними фінансовими організаціями, та бізнес-стратегії Банку. Також не очікується суттєвих змін у податковому законодавстві.

18. Резерви під зменшення корисності та інші резерви

Динаміка змін у резервах на покриття збитків від зменшення корисності та інших резервах була такою:

	Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	Інші активи	Судові позови, гарантії та зобов'язання	Всього
1 січня 2015р.	5 791	80 514	48 211	134 516
Нараховано/(зменшено)	–	14 119	(23 512)	(9 393)
Списання	(4 711)	(13 703)	–	(18 414)
Курсові різниці	–	19 499	1 173	20 672
31 грудня 2015 р.	1 080	100 429	25 872	127 381
Нараховано	5	31 095	32 232	63 332
Списання	–	(4 437)	(7 502)	(11 939)
Курсові різниці	–	7 435	2 816	10 251
31 грудня 2016 р.	1 085	134 522	53 418	189 025

Суми резервів під зменшення корисності активів вираховуються з балансової вартості відповідних активів. Резерви за судовими позовами, гарантіями та зобов'язаннями визнаються як зобов'язання.

19. Інші активи та зобов'язання

Інші активи включають інші активи, що не є фінансовими активами, та інші фінансові активи:

	2016р.	2015р.
Інші нефінансові активи		
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	155 373	397 594
Передплати	115 294	74 820
Банківські метали	98 350	86 270
Заборгованість працівників	72 006	64 601
Запаси	7 216	12 018
Інше	10 026	4 382
	458 265	639 685
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(101 334)	(74 854)
Всього інші нефінансові активи	356 931	564 831
Інші фінансові активи		
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	669 690	272 451
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	62 328	47 451
Інші нараховані доходи	21 300	12 104
Похідні фінансові інструменти	4 583	241
Інше	2 795	577
	760 696	332 824
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(33 188)	(25 575)
Всього інші фінансові активи	727 508	307 249
Всього інші активи	1 084 439	872 080

Інші зобов'язання включають інші зобов'язання, що не є фінансовими зобов'язаннями, та інші фінансові зобов'язання:

	2016р.	2015р.
Інші нефінансові зобов'язання		
Винагорода працівникам до виплати	223 927	137 122
Нарахування під невикористані відпустки	104 645	85 521
Доходи майбутніх періодів	67 507	49 927
Інші податки до сплати	34 429	31 355
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	28 548	26 824
Передоплати отримані в рахунок придбання основних засобів, належних до передачі в оренду	803	803
Інше	33	3 270
Всього інші нефінансові зобов'язання	459 892	334 822
Інші фінансові зобов'язання		
Транзитні рахунки за операціями з клієнтами	274 961	176 683
Інші нараховані витрати	152 313	93 440
Кредиторська заборгованість за дивідендами	4 091	4 110
Похідні фінансові інструменти	804	–
Кредиторська заборгованість з придбання необоротних активів та запасів	107	–
Всього інші фінансові зобов'язання	432 276	274 233
Всього інші зобов'язання	892 168	609 055

Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, представлено в основному сільськогосподарським устаткуванням, на яке було звернено стягнення дочірнім лізинговим підприємством протягом 2015 року.

20. Заборгованість перед кредитними установами

Заборгованість перед кредитними установами включає:

	2016р.	2015р.
Поточні рахунки інших банків	424 868	573 341
Строкові депозити і кредити від інших банків:		
короткострокові	197 074	135 382
довгострокові	2 673 163	4 926 276
Заборгованість перед кредитними установами	3 295 105	5 634 999

Протягом 2016 року Банк виконав погашення довгострокових кредитів від інших банків згідно з контрактними термінами їх погашення.

Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Банк розподіляє кошти, залучені від кредитних установ, на операційну та фінансову діяльність. Поточні рахунки та короткострокові депозити та кредити від інших банків включені до операційної діяльності; довгострокові депозити та кредити від інших банків – до фінансової діяльності.

Розподіл строкових депозитів і кредитів від інших банків на коротко- та довгострокові проведено на підставі початкових строків погашення, встановлених відповідними договорами.

21. Заборгованість перед клієнтами

Заборгованість перед клієнтами включає:

	2016р.	2015р.
Поточні рахунки	34 064 687	26 757 209
Строкові депозити	10 038 575	13 122 690
Заборгованість перед клієнтами	44 103 262	39 879 899
Забезпечення гарантій, акредитивів, авальованих векселів (Примітка 25)	124 621	107 044

Заборгованість перед клієнтами за категоріями:

	2016р.	2015р.
Бюджетні організації	367 788	253 272
Великі підприємства	15 795 406	15 327 997
Малі підприємства	3 472 820	2 835 028
Фізичні особи	16 365 064	15 659 069
Мікро-підприємства	8 102 184	5 804 533
Заборгованість перед клієнтами	44 103 262	39 879 899

Станом на 31 грудня 2016 року строкові депозити юридичних осіб у розмірі 1 600 639 тис грн (2015р.: 2 515 338 тис грн) включали депозити, отримані від п'яти юридичних осіб.

Аналіз рахунків клієнтів за галузями є таким:

	2016р.	2015р.
Фізичні особи	16 365 064	15 659 069
Торгівля	8 939 101	7 468 698
Сільське господарство	5 266 723	4 453 887
Медіа та ІТ	2 120 033	1 749 368
Виробництво	1 687 923	1 766 495
Соціальна інфраструктура	1 365 265	1 062 106
Будівництво	1 240 900	811 161
Машинобудування	1 100 099	619 513
Консалтинг	1 034 296	676 540
Фінансові послуги	842 649	618 708
Транспорт і зв'язок	806 893	719 425
Видобувна промисловість та металургія	790 947	595 136
Хімічна промисловість	590 136	572 786
Операції з нерухомим майном	565 811	1 540 346
Інше	1 387 422	1 566 661
Заборгованість перед клієнтами	44 103 262	39 879 899

22. Випущені боргові цінні папери

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років Банк не мав випущених боргових цінних паперів.

23. Субординований борг

У грудні 2008 року Банк отримав кредит у розмірі 75 000 тис. дол. США (еквівалент 577 500 тис грн на дату отримання) від іншої міжнародної фінансової організації. У грудні 2015 року було погашено 67 199 тис дол. США (еквівалент 187 222 тис грн на дату погашення). У квітні 2016 року Банк здійснив дострокове погашення 7 801 тис дол. США (еквівалент 204 520 тис грн на дату погашення).

У листопаді 2009 року Банк отримав кредит у розмірі 150 000 тис дол. США (еквівалент 1 197 090 тис грн на дату отримання) від тієї ж іншої міжнародної фінансової організації. У грудні 2015 року було погашено 68 130 тис дол. США (еквівалент 1 964 942 тис грн на дату погашення). У квітні 2016 року Банк здійснив дострокове погашення 81 870 тис дол. США (еквівалент 2 146 493 тис грн на дату погашення).

Станом на 31 грудня 2016 року Банк не мав субординованого боргу (2015р.: балансова вартість субординованого боргу становила 2 101 210 тис грн).

24. Капітал

Статутний капітал

Станом на 31 грудня 2015 року випущений та зареєстрований статутний капітал Банку складався з 29 977 749 080 простих акцій та 50 000 000 привілейованих акцій, номінальною вартістю 0,10 грн кожна. У грудні 2015 року було проведено додаткове розміщення 31 517 413 500 простих акцій Банку існуючою номінальною вартістю 0,10 грн. Станом на 31 грудня 2015 року усі розміщені акції були повністю оплачені, але окремі реєстраційні процедури ще не було завершено. У лютому 2016 року збільшення статутного капіталу Банку було зареєстровано Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку України.

Всі прості акції дають однакові права голосу, а також рівні права на отримання дивідендів та повернення капіталу. Привілейовані акції не надають право голосу і гарантують отримання фіксованих дивідендів у розмірі 0,014 грн на одну акцію.

Рух у статутному капіталі за роки, що закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років, був таким:

	Кількість повністю оплачених акцій, тис		Номінальна вартість, тис грн		Скоригована вартість, тис грн
	Прості	Привілейовані	Прості	Привілейовані	
1 січня 2015р.	29 977 750	50 000	2 997 775	5 000	3 002 775
Емісія акцій	31 517 413	–	3 151 741	–	3 151 741
31 грудня 2015р.	61 495 163	50 000	6 149 516	5 000	6 154 516
31 грудня 2016р.	61 495 163	50 000	6 149 516	5 000	6 154 516

Статутний капітал Банку був сформований за рахунок внесків у гривнях, і акціонери мають право на отримання дивідендів та будь-який розподіл капіталу в гривнях.

Дивіденди

Згідно із законодавством України, резерви, що розподіляються, обмежені залишком нерозподіленого прибутку, який відображений у фінансовій звітності Банку, складеній згідно з МСФЗ, та/або прибутком за звітний рік, якщо Банк має накопичений збиток, перенесений на майбутні періоди.

Розподіл дивідендів не може здійснюватися, якщо:

- суб'єкт господарювання має зобов'язання щодо обов'язкового викупу своїх акцій;
- сума його власного капіталу (чистих активів) є меншою, ніж сума його статутного та резервного капіталу;
- розпочато процедуру визнання суб'єкта господарювання неплатоспроможним.

Згідно із законодавством України, якщо резервний капітал Банку сформований не в повному обсязі (сума резервного капіталу повинна складати 25% від суми його регулятивного капіталу), 5% чистого прибутку повинно бути спрямовано до резервного капіталу. Залишок чистого прибутку може бути використаний для цілей виплати дивідендів.

На Зборах акціонерів, що відбулись 27 квітня 2016 року (29 квітня 2015 року), через відсутність прибутку за 2015 та 2014 роки і нерозподіленого прибутку за попередні роки та обмеження законодавства щодо розподілу і виплати дивідендів за простими та привілейованими акціями, акціонери вирішили не робити розподіл і виплату дивідендів за акціями Банку за роки, що закінчились 31 грудня 2015 та 2014 років.

У вересні 2014 року Національний банк України ввів тимчасові обмеження щодо купівлі та перерахування іноземної валюти для виплати дивідендів за межі України на користь іноземного інвестора. Такі обмеження діяли станом на 31 грудня 2016 року, за виключенням виплати дивідендів за 2014 та 2015 роки. Станом на дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності, Національний банк України дозволив репатріацію дивідендів, нарахованих за 2016 рік (Примітка 34).

Додатково сплачений капітал

Додатково сплачений капітал включає суму коштів, отриманих Банком як перевищення суми коштів, отриманих від продажу простих акцій над їх номіналом.

Резерви переоцінки

Рух за статтями резервів переоцінки був таким:

	Резерв з переоцінки основних засобів
На 1 січня 2015р.	894 446
Інший сукупний дохід	
Переоцінка будівель	225 252
Зменшення корисності будівель	(45 008)
Податок на прибуток від переоцінки та зменшення корисності будівель	(33 257)
Всього інший сукупний дохід	146 987
Амортизація резерву переоцінки	(22 387)
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(5 776)
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	(13 718)
На 31 грудня 2015р.	999 552
Інший сукупний дохід	
Переоцінка будівель	(3 332)
Зменшення корисності будівель	(16 943)
Податок на прибуток від переоцінки та зменшення корисності будівель	3 649
Всього інший сукупний збиток	(16 626)
Амортизація резерву переоцінки	(24 672)
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(18 644)
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	(2 445)
На 31 грудня 2016р.	937 165

Характер та мета інших резервів

Резерв з переоцінки основних засобів

Резерв з переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Резервні та інші фонди

Порядок формування та використання резервних та інших фондів затверджується Загальними зборами акціонерів.

За рахунок прибутку, сформованого відповідно до чинного законодавства України та отриманого Банком за фінансовий рік, після сплати податків, обов'язково формується резервний фонд у сумі 5% від чистого прибутку Банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу Банку. Резервний фонд також може формуватися за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років.

У 2016 та 2015 роках не було збільшено резервний фонд Банку у зв'язку з відсутністю прибутку за 2015 та 2014 фінансові роки.

Прибуток на акцію

	2016р.	2015р.
Прибуток/(збиток), що відноситься до простих акцій	3 752 180	(1 781 446)
Прибуток, що відноситься до привілейованих акцій	700	-
Середньозважена кількість простих акцій в обігу (тис шт.)	61 495 163	32 309 174
Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн)	0,0610	(0,0552)

25. Договірні та умовні зобов'язання

Оподаткування

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвиватися по мірі переходу до ринкової економіки. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. Керівництво вважає, що Банк та його дочірні підприємства дотримувалися всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані. У випадках, коли ризик відпливу ресурсів є ймовірним, Банк та його дочірні підприємства нараховують податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва.

Діяльність Банку та його фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Банку вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з його операційною діяльністю, не будуть мати на Банк більшого впливу, ніж на інші подібні підприємства в Україні.

Податкові збитки визнаються, виходячи з думки керівництва, що отримання достатнього оподаткованого прибутку, проти якого можна буде зарахувати невикористані податкові збитки, є ймовірним. Строк дії цих податкових збитків не обмежений згідно з чинним податковим законодавством. Однак, згідно із змінами Податкового кодексу, які набули чинності у 2012 році, накопичені податкові збитки Банку станом на

31 грудня 2011 року можуть бути використані з певними обмеженнями. Річний ліміт використання цих податкових збитків протягом періоду з 2012 року по 2016 рік становить 25% їх залишку станом на 31 грудня 2011 року. У разі не використання річного лімітованого податкового збитку протягом звітного періоду, невикористана сума підлягає врахуванню при розрахунку об'єкта оподаткування в наступних періодах. Починаючи з 2015 року невикористані річні лімітовані податкові збитки та накопичені податкові збитки станом на 1 січня 2016 року в повному обсязі враховуються при розрахунку об'єкта оподаткування.

Станом на 31 грудня 2016 року керівництво Банку вважає, що інтерпретація Банком норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Станом на 31 грудня 2016 року Банк здійснює захист своїх інтересів по справі за позовом третьої сторони. У разі програшу по справі, вибуття ресурсів для врегулювання може скласти

274 150 тис грн. На даний момент результат судового процесу не може бути чітко визначений. Проте, за висновком керівництва, очікується, що даний судовий процес не буде мати суттєвого впливу на фінансовий стан Банку, а ризик відтоку грошових коштів для врегулювання оцінюється лише як можливий. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банку та його дочірніх підприємств.

Інформація щодо подальшого розгляду справи судом першої інстанції наведена у Примітці 34.

Договірні та умовні зобов'язання Банку включають наступне:

	2016р.	2015р.
Гарантії	1 822 266	1 356 850
Акредитиви	235 947	39 054
Авальовані векселі	196 791	225 308
	2 255 004	1 621 212
Мінус – Резерви	(19 758)	(12 707)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання (до вирахування забезпечення)	2 235 246	1 608 505
Мінус – Кошти, утримувані як забезпечення гарантій, акредитивів, авальованих векселів	(124 621)	(107 044)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	2 110 625	1 501 461

Аналіз за строками погашення договірних та умовних зобов'язань наведено у Примітці 29.

Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовною орендою:

	2016р.	2015р.
До 1 року	111 698	49 029
Від 1 до 5 років	85 395	31 057
Понад 5 років	25 290	11 418
Майбутні мінімальні платежі за орендою	222 383	91 504

26. Чисті комісійні доходи

Чисті комісійні доходи включають:

	2016р.	2015р.
Розрахунково-касове обслуговування клієнтів	2 306 719	1 814 057
Операції з конвертації валют	292 775	288 070
Агентські послуги третім сторонам	135 112	111 545
Операції з гарантіями, акредитивами та авальювання векселів	108 824	98 714
Розрахунково-касове обслуговування банків	38 249	39 163
Інше	52 873	37 848
Комісійні доходи	2 934 552	2 389 397
Розрахунково-касове обслуговування	(944 095)	(602 474)
Обслуговування кредитів	(7 204)	(11 573)
Операції з гарантіями, акредитивами та авальювання векселів	(34 184)	(26 750)
Інше	(52 345)	(32 497)
Комісійні витрати	(1 037 828)	(673 294)
Чисті комісійні доходи	1 896 724	1 716 103

27. Інші доходи

	2016р.	2015р.
Пені та штрафи отримані	53 695	73 324
Прибуток від реалізації активів, призначених для продажу	48 145	10 928
Дохід від іншої операційної діяльності	44 273	63 710
Дохід від продажу кредитів	44 189	12 071
Дохід від оперативного лізингу	12 817	11 203
Додаткові надходження від лізингових послуг	3 967	2 233
Відновлення вартості майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	3 233	–
Повернення раніше списаної дебіторської заборгованості	637	11
Прибуток від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	479	–
Переоцінка будівель	–	19 473
Прибуток від реалізації майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	–	8 006
Прибуток від вибуття інвестиційної нерухомості	–	2 674
Інше	126	1 248
Всього інші доходи	211 561	204 881

28. Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати включають:

	2016р.	2015р.
Заробітна плата, премії та інші заохочувальні виплати	1 313 630	1 034 824
Нарахування на фонд заробітної плати	223 548	308 607
Витрати на персонал	1 537 178	1 343 431
Ремонт та обслуговування необоротних активів	533 610	374 242
Оренда та утримання приміщень	207 857	300 203
Платежі до Фонду гарантування вкладів	113 077	100 898
Витрати на інкасацію готівкових коштів	89 081	75 605
Послуги зв'язку	64 007	44 895
Юридичні та консультативні послуги	61 323	48 059
Операційні податки	54 349	52 361
Витрати на утримання офісу	53 397	49 895
Списання вартості майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	40 770	39 519
Охорона	40 409	25 661
Витрати на комп'ютерну обробку інформації	36 938	42 064
Маркетинг та реклама	33 629	28 958
Витрати на страхування	32 445	37 012
Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	28 976	18 633
Витрати на транспорт	19 829	24 255
Ліцензії та роялті	19 450	12 718
Витрати на відрядження та відповідні витрати	12 584	10 711
Навчання персоналу	12 544	5 385
Збитки від реалізації майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	12 007	-
Збитки від вибуття інвестиційної нерухомості	9 853	-
Благодійна діяльність	4 831	5 628
Витрати пов'язані із лізингом	1 497	6 097
Збитки від продажу кредитів	666	101
Пені та штрафи сплачені	511	601
Переоцінка будівель	188	-
Списання готівкових коштів, наявність яких є непідтвердженою	98	35 028
Збитки від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	-	11 894
Інше	26 319	28 506
Інші адміністративні та операційні витрати	1 510 245	1 378 929

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, списання готівкових коштів, наявність яких є непідтвердженою, було представлено збитками від списання сум готівкових коштів в касі та банкоматах, розташованих на території проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях.

29. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Банк наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей у сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна Рада. При цьому Банк має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління Райффайзен Банк Аваль відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей у сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками RBI AG в Банку. Регулярні звіти та постійний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за затвердження індивідуальних лімітів у межах, встановлених Спостережною Радою Банку. Усі дозволи на надання кредитів Банком видаються Кредитним комітетом.

Комітет з управління активами та пасивами

Комітет з управління активами та пасивами (далі – «КУАП») здійснює управління активами та пасивами Банку у відповідності до нормативно-правової бази України та стандартів RBI AG, забезпечує баланс між ризиками та прибутками. Він також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Комітет з управління операційними ризиками

З метою ефективного управління операційним ризиком в Банку створено Комітет з управління операційними ризиками, діяльність якого спрямована на моніторинг рівня операційного ризику та контроль за дотриманням принципів управління операційним ризиком у відповідності до вимог Національного банку України та Групи RBI AG.

Підрозділ управління ризиками

Банк створив підрозділ управління ризиками, що працює незалежно від інших напрямків діяльності та несе відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками для забезпечення незалежного процесу контролю.

Казначейство Банку

Казначейство відповідає за управління активами та зобов'язаннями Банку, а також за загальну фінансову структуру. Казначейство також в першу чергу відповідає за ризики фінансування та ліквідності Банку.

Служба внутрішнього аудиту

Процеси управління ризиками в Банку підлягають періодичному аудиту Службою внутрішнього аудиту, яка перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Банком цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Банк здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які він наражається, керуючись як рекомендаціями НБУ, так і досвідом RBI AG. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники НБУ та ліміти, прийняті в RBI AG. Інформація про ризики, отримані за різними напрямками діяльності Банку, передається відповідальним бізнес-підрозділам, зокрема – Казначейству, а також групі координації діяльності казначейства у Центральному офісі RBI AG у м. Відень. Переважна частина звітів відносно ризиків формується на щоденній основі, більшість з них також розглядаються на засіданнях КУАП.

Зниження ризику

Банк активно використовує заставу від клієнтів для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає Банку можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Банку надати кредит не приймається лише на основі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення надати кредит супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Банку.

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий ефект від застави

Показники максимального кредитного ризику та фінансовий ефект від застави наведено нижче:

	Заборгованість за мінусом резервів 2016р.	Вартість застави 2016р.
Заборгованість кредитних установ	10 168 968	–
Кредити клієнтам:		
Великі підприємства	21 569 536	11 094 203
Малі підприємства	1 718 834	1 335 715
Фізичні особи	3 731 424	1 150 981
Мікро-підприємства	903 832	355 692
Всього	38 092 594	13 936 591

	Заборгованість за мінусом резервів 2015р.	Вартість застави 2015р.
Заборгованість кредитних установ	6 386 059	–
Кредити клієнтам:		
Великі підприємства	19 048 560	10 824 742
Малі підприємства	1 545 008	1 321 763
Фізичні особи	4 795 161	1 866 861
Мікро-підприємства	984 109	444 515
Всього	32 758 897	14 457 881

Розкрита у таблицях вище інформація базується на зваженій вартості застави, яка дорівнює справедливій вартості, продисконтованій відповідно до внутрішніх політик Банку. Вона відображає суму, яку Банк очікує отримати в разі примусового стягнення забезпечення. Під час розрахунку зваженої вартості застави Банк враховує вартість застави по кожному кредитному договору за найменшою із: балансової вартості кредиту або вартості застави, щоб уникнути надлишкового забезпечення. Для різних видів застави застосовуються різні ставки дисконту відповідно до політики Банку.

Банк вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, підрозділ управління ризиками несе відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці з клієнтом. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Банку та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Банку до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо декілька контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють їх здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років не було значної концентрації ризику у кредитному портфелі Банку.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань позичальниками, клієнтами або контрагентами. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який він готовий взяти на себе, стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Банк запровадив процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності контрагентів, включаючи регулярний перегляд забезпечення. Ліміти стосовно контрагентів встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного контрагента. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Банку оцінювати потенційний збиток у результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні заходи для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Банк сегментує кредитний портфель на наступні категорії клієнтів:

- великі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком великим корпоративним клієнтам;
- малі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу;
- фізичні особи – категорія включає кредити, надані Банком фізичним особам;
- мікро-підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу, які не відносяться до категорій великих та малих підприємств за критеріями об'єму реалізації та сумами наданих кредитних коштів, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Сегментація клієнтів Банку між категоріями «великі підприємства» та «малі підприємства» базується на обсягах реалізації підприємства та сумі наданого кредиту, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років нормативи кредитного ризику, встановлені Національним банком України, були дотримані та були такими:

	2016р., %	2015р., %
H ⁷ «Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента» (нормативне значення не більше 25%)	12,62	20,56
H ⁸ «Норматив великих кредитних ризиків» (нормативне значення не більше 800%)	37,53	76,41
H ⁹ «Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами» (нормативне значення не більше 25%)	12,82	13,30

Ризики за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах гарантії. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних

процедур і принципів контролю.

Максимальні показники кредитного ризику для статей консолідованого звіту про фінансовий стан після ефекту зниження ризику через згортання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх балансова вартість відображає собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Кредитна якість за категоріями фінансових активів

Управління кредитною якістю фінансових активів в Банку базується на внутрішніх кредитних рейтингах. Політикою Банку передбачено точне та послідовне дотримання рейтингів оцінки ризику в межах кредитного портфеля. Це сприяє зосередженню на управлінні релевантними ризиками та забезпечує порівнюваність показників кредитного ризику для всіх бізнес-ліній та продуктів. Всі внутрішні кредитні рейтинги присвоюються та розподіляються за класами у відповідності до рейтингової політики Банку. Присвоєні кредитні рейтинги регулярно переглядаються.

Як зазначено у Примітці 29 нижче, Банком було змінено підхід до розрахунку резервів під зменшення корисності кредитів клієнтам роздрібного бізнесу, – а саме, Банком було замінено підхід до розрахунку параметрів кредитного ризику, заснований на розподілі заборгованості за термінами прострочення виконання зобов'язань, на підхід, заснований на внутрішніх рейтингах клієнтів. Таким чином, у відповідності до інформації, що надається ключовому управлінському персоналу, Банком у таблиці, що наведена нижче, було переглянуто підхід до розкриття інформації щодо внутрішніх рейтингів кредитів клієнтам роздрібного бізнесу (кредити фізичним особам та мікро-підприємствам). Станом на 31 грудня 2015 року всі зазначені кредити було розкрито як кредити з відсутністю рейтингу. Розкриття інформації за 2015 рік не було змінено, оскільки Банк розпочав застосовувати нову модель лише у 2016 році.

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці відображено кредитну якість за категоріями активів, що стосуються статей консолідованого звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням.

	При- мітки	Не прострочені і такі, що їх корисність не зменшилась				Прострочені і такі, що їх корисність зменшилась індивідуально 2016р	Всього 2016р.
		Високий рейтинг 2016р	Стандартний рейтинг 2016р.	Нижче стан- дартного 2016р.	Відсутність рейтингу 2016р.		
Грошові кошти та їх еквіваленти:	7						
Поточний рахунок в Національному банку України		1 592 063	-	-	-	1 592 063	
Поточні рахунки в інших кредитних установах		3 483 085	52 653	9 078	40	3 544 856	
Кошти овернайт в інших кредитних установах		1 434 151	-	-	-	1 434 151	
		6 509 299	52 653	9 078	40	6 571 070	
Заборгованість кредитних установ:	10						
Національний банк України		8 521 556	-	-	-	8 521 556	
Іноземні банки		1 507 787	-	-	-	1 507 787	
Вітчизняні банки		-	141 397	-	-	141 397	
		10 029 343	141 397	-	-	10 170 740	
Кредити клієнтам:	11						
Великі підприємства		-	8 525 580	10 509 565	131	13 147 005	
Малі підприємства		-	1 184 971	459 721	90	1 919 198	
Фізичні особи		1 379 755	1 459 908	644 641	20 431	12 942 390	
Мікро-підприємства		96 500	493 533	266 047	37 735	1 078 236	
		1 476 255	11 663 992	11 879 974	58 387	29 086 829	
Всього		18 014 897	11 858 042	11 889 052	58 427	29 086 829	

	При- мітки	Не прострочені і такі, що їх корисність не зменшилась				Прострочені і такі, що їх корисність зменшилась індивідуально 2015р	Всього 2015р.
		Високий рейтинг 2015р	Стандартний рейтинг 2015р.	Нижче стан- дартного 2015р.	Відсутність рейтингу 2015р.		
Грошові кошти та їх еквіваленти:	7						
Поточний рахунок в Національному банку України		1 236 585	-	-	-	1 236 585	
Поточні рахунки в інших кредитних установах		8 159 489	23 807	-	-	8 183 296	
Кошти овернайт в інших кредитних установах		194 569	-	-	-	194 569	
		9 590 643	23 807	-	-	9 614 450	
Заборгованість кредитних установ:	10						
Національний банк України		6 359 880	-	-	-	6 359 880	
Іноземні банки		26 179	-	-	-	26 179	
		6 386 059	-	-	-	6 386 059	
Кредити клієнтам:	11						
Великі підприємства		948 998	3 027 063	12 915 085	1 657	13 140 442	
Малі підприємства		659 051	320 165	239 024	16 594	2 889 982	
Фізичні особи		-	-	-	3 994 123	16 713 868	
Мікро-підприємства		-	-	-	839 604	1 368 897	
		1 608 049	3 347 228	13 154 109	4 851 978	34 113 189	
Всього		17 584 751	3 371 035	13 154 109	4 851 978	73 075 062	

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів, суми до вирахування резерву під зменшення корисності:

	До 30 днів 2016р.	31-60 днів 2016р.	61-90 днів 2016р.	Понад 90 днів 2016р.	Всього 2016р.
Кредити клієнтам:					
Великі підприємства	212 084	–	182 615	168	394 867
Малі підприємства	18 163	1 349	1 266	4 861	25 639
Фізичні особи	240 337	33 125	14 125	–	287 587
Мікро-підприємства	22 501	4 068	1 343	–	27 912
Всього	493 085	38 542	199 349	5 029	736 005

	До 30 днів 2015р.	31-60 днів 2015р.	61-90 днів 2015р.	Понад 90 днів 2015р.	Всього 2015р.
Кредити клієнтам:					
Великі підприємства	42 951	281	–	19 855	63 087
Малі підприємства	49 377	9 353	1 386	23 670	83 786
Фізичні особи	339 130	91 452	52 963	148 446	631 991
Мікро-підприємства	22 945	15 681	8 612	22 171	69 409
Всього	454 403	116 767	62 961	214 142	848 273

Більш детальна інформація стосовно резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам наведена в Примітці 11.

Аналіз зменшення корисності

Для цілей визнання збитків від зменшення корисності фінансових активів у бухгалтерському обліку, Банк використовує модель понесених збитків. Ця модель передбачає, що збитки мають бути визнані лише тоді, коли спостерігаються об'єктивні випадки понесення збитків.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають:

- прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом на термін більший, ніж на 90 днів; або
- існують будь-які відомі труднощі щодо надходження грошових потоків від контрагентів; або
- пониження кредитного рейтингу; або
- порушення первісних умов договору.

Як зазначено у Примітці 5, починаючи з грудня 2016 року було запроваджено новий підхід до формування резервів під заборгованість клієнтів роздрібного бізнесу, заснований на внутрішніх рейтингах клієнтів. Головними підставами для впровадження та перевагами нової методології виступають: більш точний розрахунок понесених збитків на основі власних історичних даних, використання більш сучасних інструментів та моделей управління ризиками при формуванні резервів, врахування не лише термінів прострочення виконання зобов'язань, а багатьох факторів в процесі резервування. Дані параметри базуються на статистичних моделях. В процесі моделювання було проаналізовано всі доступні та доречні дані з метою визначення статистично підтверджених взаємозалежностей та об'єднання їх у статистичну модель.

При первісному визнанні кожній позиції присвоюється кредитний рейтинг, що відповідає наявній інформації стосовно позичальника. Показники кредитного ризику підлягають постійному моніторингу. Банк збирає інформацію щодо стану обслуговування боргу за всіма кредитними позиціями, що аналізуються за юрисдикціями або регіонами, типами продуктів та позичальників та за кредитними рейтингами.

Банк здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності на індивідуальній та сукупній основі.

Резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним суттєвим кредитом в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненність бізнес-плану контрагента, його здатність покращувати результати діяльності в разі виникнення фінансових труднощів, грошові надходження та очікувані виплати дивідендів у разі оголошення банкрутом, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі

Банк визначає суму резерву під зменшення корисності несуттєвих кредитів, наданих клієнтам (включаючи кредитні картки, іпотечні кредити та незабезпечені споживчі кредити), а також окремих суттєвих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Банк аналізує резерви під зменшення корисності на кожну звітну дату, при цьому кожний кредитний портфель перевіряється окремо.

В ході аналізу резерву під зменшення корисності кредитів на сукупній основі Банк враховує зменшення корисності, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних ознак зменшення корисності окремих кредитів. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Надалі резерв під зменшення корисності переглядається підрозділом управління ризиками на предмет відповідності загальній політиці Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів і створення відповідних резервів здійснюється так само, як і аналіз кредитів, наданих клієнтам.

Географічна концентрація фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку представлена нижче:

	2016р.				2015р.			
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Інші країни	Всього	Україна	Країни-члени ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи:								
Грошові кошти та їх еквіваленти	5 325 992	4 917 237	49 526	10 292 755	4 226 012	8 293 715	60 664	12 580 391
Торгові цінні папери	808 776	–	–	808 776	225 198	–	–	225 198
Заборгованість кредитних установ	8 661 181	1 507 787	–	10 168 968	6 359 880	26 179	–	6 386 059
Кредити клієнтам	27 920 780	88	2 758	27 923 626	26 372 333	300	205	26 372 838
Інвестиційні цінні папери:								
– за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	3 380 399	–	–	3 380 399	2 995 995	–	–	2 995 995
– наявні для продажу	1 172	–	–	1 172	1 172	–	–	1 172
Інші фінансові активи	726 061	1 009	438	727 508	306 276	690	283	307 249
Всього активів	46 824 361	6 426 121	52 722	53 303 204	40 486 866	8 320 884	61 152	48 868 902
Зобов'язання:								
Заборгованість перед кредитними установами	539 617	2 740 222	15 266	3 295 105	675 824	4 936 950	22 225	5 634 999
Заборгованість перед клієнтами	43 595 021	440 509	67 732	44 103 262	39 609 056	189 841	81 002	39 879 899
Субординований борг	–	–	–	–	–	2 101 210	–	2 101 210
Інші фінансові зобов'язання	369 815	59 346	3 115	432 276	250 879	20 419	2 935	274 233
Всього зобов'язань	44 504 453	3 240 077	86 113	47 830 643	40 535 759	7 248 420	106 162	47 890 341
Чиста балансова позиція	2 319 908	3 186 044	(33 391)	5 472 561	(48 893)	1 072 464	(45 010)	978 561
Чиста позабалансова позиція (Примітка 25)	2 197 037	13 737	24 472	2 235 246	1 556 701	11 003	40 801	1 608 505

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності є поточним і потенційним ризиком стосовно доходів або капіталу, що впливає з неможливості виконання Банком своїх зобов'язань при настанні строку їх погашення без понесення недопустимих втрат.

Управління ризиком ліквідності передбачає наступне:

- підтримання резерву ліквідності (ліквідні цінні папери та інші ліквідні активи);
- зниження ризику концентрації зобов'язань;
- розширення ресурсної бази на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- встановлення у разі необхідності додаткових обмежень на активні операції Банку;
- аналіз ситуації на ринку;
- аналіз динаміки активів та зобов'язань з метою виявлення відхилення від запланованих показників;
- дотримання лімітів.

Основними джерелами фінансування є:

- в національній валюті: депозити клієнтів, депозити міжбанківського ринку, облігації, емітовані Банком;
- в іноземній валюті: короткострокові та довгострокові міжбанківські кредити (включаючи позики міжнародних фінансових організацій), а також депозити клієнтів.

Ризик ліквідності вимірюється за трьома основними сценаріями:

- на основі договірних потоків коштів;
- на основі очікуваних потоків коштів, відповідно до очікуваної поведінки окремих продуктів Банку за звичайних ринкових умов (сценарій поточної ситуації);
- на основі кризового сценарію (стрес-тестування).

Основними показниками ступеня ризику ліквідності є:

- співвідношення активів до пасивів у певних часових інтервалах (у випадку сценарію за договірними строками погашення);
- рівень кумулятивних розривів між активами та пасивами в групах часових інтервалів потоків коштів, рівень очікуваного надлишку ліквідності (у випадку сценаріїв поточної ситуації та стрес-тестування);
- значення попереджувальних індикаторів кризи ліквідності.

Критичний рівень відповідного показника визначається величиною встановлених Банком лімітів, контроль за дотриманням яких здійснюється на щоденній основі.

Основні принципи сценарного аналізу

Сценарій на основі договірних строків потоків коштів використовується для обов'язкової звітності перед НБУ та аналізу динаміки балансових статей Банку.

Моделювання поведінки продуктів Банку проводиться згідно зі стандартами Групи RBI AG, враховуючи вимоги рекомендацій Базельського Комітету Банківського нагляду «Базель III: Міжнародна основа оцінки, стандартів та контролю ризику ліквідності» та беручи до уваги специфіку локального ринку.

В основу сценаріїв поточної ситуації покладені наступні фактори:

- стійкість активів та зобов'язань (як строкових, так і безстрокових продуктів);
- ліквідність цінних паперів в портфелі Банку;
- відтік коштів за наданими кредитними лініями та виданими гарантіями;
- якість кредитного портфелю;
- поточний прогноз динаміки активів та пасивів Банку.

В основі сценарію кризової ситуації покладено загальні рекомендації Базельського Комітету Банківського нагляду «Базель III: Міжнародна основа оцінки, стандартів та контролю ризику ліквідності». Характер кризової ситуації визначається як комбінація репутаційної кризи та загальної ринкової кризи (так званий сценарій «комбінованої» кризи). При цьому враховуються наступні фактори:

- збільшення відтоку коштів депозитів клієнтів;
- дострокове зняття строкових депозитів клієнтів;
- відсутність пролонгації зобов'язань, зменшення їх стійкості;
- зниження надходжень на фоні погіршення якості кредитного портфелю.

Також Банк щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності, встановлені НБУ та, за необхідності, здійснює стрес-тестування та аналіз сценаріїв. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років зазначені нормативи, розраховані у відповідності до вимог НБУ, були такими:

	2016р., %	2015р., %
H⁴ «Норматив миттєвої ліквідності» (грошові кошти та кошти, що знаходяться на поточних рахунках/зобов'язання, що підлягають оплаті за вимогою) (нормативне значення не менше 20%)	63,56	76,54
H⁵ «Норматив поточної ліквідності» (активи, що підлягають отриманню протягом 31 дня/зобов'язання, що погашаються протягом 31 дня) (нормативне значення не менше 40%)	68,42	69,16
H⁶ «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з договірним строком погашення до 1 року/зобов'язання з договірним строком погашення до 1 року та позабалансові зобов'язання) (нормативне значення не менше 60%)	99,14	93,25

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2016 та 2015 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2016р.	До 3 місяців	3-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами	709 655	2 394 065	400 982	–	3 504 702
Заборгованість перед клієнтами	40 231 154	3 970 978	39 313	2 374	44 243 819
Інші фінансові зобов'язання	431 553	–	–	–	431 553
в т.ч. похідні інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:	81	–	–	–	81
– суми до отримання за договорами	(83 809)	–	–	–	(83 809)
– суми до сплати за договорами	83 890	–	–	–	83 890
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	41 372 362	6 365 043	440 295	2 374	48 180 074

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2015р.	До 3 місяців	3-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Всього
Заборгованість перед кредитними установами	1 893 666	1 603 594	2 540 087	–	6 037 347
Заборгованість перед клієнтами	35 739 184	4 334 872	46 203	4 147	40 124 406
Субординований борг	19 783	142 309	2 693 432	–	2 855 524
Інші фінансові зобов'язання	274 233	–	–	–	274 233
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	37 926 866	6 080 775	5 279 722	4 147	49 291 510

До коштів клієнтів включені строкові депозити фізичних осіб. Згідно із законодавством України для депозитних договорів фізичних осіб, що укладені до 6 червня 2015 року існує зобов'язання виплачувати кошти за цими депозитами на вимогу вкладників. Договори депозитів фізичних осіб, що укладені після 6 червня 2015 року можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості. Строкові депозити фізичних осіб включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що вкладники не вимагатимуть виплати депозитів до строку, зазначеному у договорі). Значна частина депозитів фізичних осіб – це короткострокові депозити і тому у таблиці вони показані у колонці «До 3 місяців».

Станом на 31 грудня 2016 року загальна сума депозитів фізичних осіб, без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 3 до 12 місяців становить 3 699 983 тис грн (31 грудня 2015р.: 4 038 639 тис грн). Однак Банк розраховує на те, що більшість клієнтів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню можливу дату, коли Банк мав би здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Банком на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів. Дивіться Примітку 31 «Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення» з аналізом активів та зобов'язань Банку за строками, коли вони очікувано будуть отримані чи сплачені.

У наведеній нижче таблиці відображено строки виконання договірних та умовних фінансових зобов'язань Банку, які передбачені відповідними договорами.

	До 3 місяців	3-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Всього
2016р.	545 346	1 475 177	234 481	–	2 255 004
2015р.	514 962	865 021	241 229	–	1 621 212

Банк не очікує на те, що йому доведеться виконати всі договірні та умовні зобов'язання до закінчення строку їх дії.

Видані гарантії та авальовані векселі зобов'язують Банк здійснювати платежі від імені клієнтів у разі конкретної дії, відповідно, може виникнути необхідність у негайних дострокових платежах за цими зобов'язаннями до закінчення договірного строку дії даних зобов'язань.

Аналіз договірних та умовних зобов'язань за типами наведено у Примітці 25.

Згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років не було згортання фінансових інструментів у звіті про фінансовий стан.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років у Банку не було переданих фінансових активів, визнання яких у сукупності не припиняється.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це наявний або потенційний ризик для надходжень або капіталу, який виникає внаслідок несприятливих змін ринкових цін.

Міри ринкового ризику визначено централізовано підрозділом ринкових ризиків Групи RBI AG. Основними показниками є:

- чутливість: залежність теперішньої вартості певної позиції від зміни певних ризик факторів (курсів валют, процентних ставок, тощо);
- VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за поточних ринкових умов з визначеним довірчим рівнем;
- стрес-VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за кризових умов з визначеним довірчим рівнем;
- показники, що базуються на прибутку/збитку (попереджувальні індикатори): сума накопиченого прибутку/збитку тих чи інших груп інструментів/операцій.

Контроль за дотриманням лімітів проводиться на щоденній основі. Основними категоріями ринкового ризику є валютний та процентний ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливую вартість фінансових інструментів.

Основними інструментами управління є:

- політика щодо процентних ставок за операціями з клієнтами Банку;
- інструменти хеджування (наприклад, процентні свопи);
- трансфертне ціноутворення;
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Наведена нижче таблиця відображає чутливість до можливих змін у процентних ставках при незмінному значенні всіх інших змінних консолідованого звіту про прибутки та збитки Банку.

Чутливість чистого процентного доходу відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на прибуток до оподаткування Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні станом на 31 грудня 2016 та 2015 років. Ефект впливу на капітал не відрізняється від ефекту впливу на консолідований звіт про прибутки та збитки.

Валюта	Збільшення у базисних пунктах 2016р.	Чутливість чистого процентного доходу 2016р.	Збільшення у базисних пунктах 2015р.	Чутливість чистого процентного доходу 2015р.
Гривня	+55bp	60 874	+83bp	20 098
Євро	+87bp	1 076	+8bp	380
Долар США	+164bp	16 450	+63bp	14 766

Валюта	Зменшення у базисних пунктах 2016р.	Чутливість чистого процентного доходу 2016р.	Зменшення у базисних пунктах 2015р.	Чутливість чистого процентного доходу 2015р.
Гривня	-55bp	(60 874)	-83bp	(20 098)
Євро	-87bp	(1 076)	-8bp	(380)
Долар США	-164bp	(16 450)	-63bp	(14 766)

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Банку.

Основними інструментами управління є:

- операції на міжбанківському валютному ринку;
- політика щодо валютного курсу Банку за операціями з клієнтами;
- інструменти хеджування (наприклад, форвардні угоди, індексовані облігації);
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Керівництво постійно відстежує та здійснює управління валютною позицією Банку та ставить на меті зменшити відкриту валютну позицію по тим валютам, що мають найбільший вплив на діяльність Банку.

У наведених нижче таблицях зазначені валюти, що наражають Банк на значний ризик станом на 31 грудня 2016 та 2015 років, з огляду на монетарні активи та зобов'язання та прогнозовані грошові потоки. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих поміркованих змін в обмінних курсах іноземних валют до гривні при незмінному значенні всіх інших параметрів консолідованого звіту про прибутки та збитки Банку (через наявність монетарних активів та зобов'язань, справедлива вартість яких є чутливою до змін обмінних курсів валют). Вплив на капітал не відрізняється від впливу на консолідований звіт про прибутки та збитки.

Наведені у таблиці від'ємні значення відображають потенційне зменшення чистого доходу або капіталу, тоді як позитивні значення відображають їх потенційне збільшення.

Валюта	Збільшення обмінного курсу, % 2016р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2016р.	Збільшення обмінного курсу, % 2015р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2015р.
Долар США	1,50%	(4 372)	8,11%	35 086
Євро	1,81%	66	10,34%	4 462
Російський рубль	2,03%	48	4,84%	126

Валюта	Зменшення обмінного курсу, % 2016р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2016р.	Зменшення обмінного курсу, % 2015р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2015р.
Долар США	2,20%	6 410	10,95%	(47 381)
Євро	2,32%	(84)	13,48%	(5 817)
Російський рубль	4,29%	(102)	7,48%	(195)

Аналіз валютного ризику

Валюта	2016р.			2015р.		
	Валютні активи	Валютні зобов'язання	Довга/ (коротка) валютна позиція	Валютні активи	Валютні зобов'язання	Довга/ (коротка) валютна позиція
Долар США	11 345 138	(11 637 193)	(292 055)	16 093 588	(15 660 733)	432 855
Євро	3 280 007	(3 276 369)	3 638	3 164 966	(3 122 047)	42 919
Російський рубль	100 764	(98 388)	2 376	76 288	(73 681)	2 607
Інші	59 083	(46 520)	12 563	70 619	(75 407)	(4 788)

Індексовані облігації, випущені Міністерством фінансів України, включені до валютної позиції за долларом США за 2015 рік в наведеній вище таблиці в сумі дельти вбудованого валютного опціону.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Банком фінансового збитку внаслідок того, що його клієнти та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось, наприклад, іпотечні кредити з фіксованою ставкою у випадку зниження процентних ставок.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років керівництво вважає, що для Банку невластивий ризик дострокового погашення.

Операційний ризик

Операційний ризик Банку – це ймовірність виникнення збитків Банку внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій. До цієї категорії ризику включається юридичний ризик і не включається стратегічний та репутаційний ризику.

Банком впроваджено централізовано-децентралізовану систему управління операційним ризиком, в якій процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі організаційні рівні: від органів управління (керівництва) до рівня, на якому безпосередньо генерується або приймається ризик.

Банк застосовує принципи, інструменти та методи з управління операційним ризиком, впроваджені у Групі RBI AG. Зокрема, проведення щорічної оцінки ризику, сценарний аналіз, визначення та моніторинг індикаторів раннього попередження операційного ризику, встановлення мінімальних стандартів збору даних про події операційного ризику, ініціювання впровадження заходів з управління операційним ризиком та періодичний моніторинг стану їх виконання, а також звітування з питань управління операційним ризиком Спостережній Раді та Комітету з управління операційним ризиком.

З метою пом'якшення операційного ризику Банк застосовує резервування капіталу під операційний ризик. Капітал під операційний ризик розраховується відповідно до стандартизованого підходу. Для відшкодування можливих втрат внаслідок реалізації операційного ризику Банком укладено договори страхування ризиків, пов'язані з господарською та операційною діяльністю Банку.

Система управління операційним ризиком

Управління операційним ризиком включає в себе процес ідентифікації, вимірювання, аналізу та моніторингу схильності до ризику, що виникає внаслідок неадекватних або недосконалих внутрішніх процесів, дій персоналу і систем, або в результаті впливу зовнішніх подій.

Відповідно до централізовано-децентралізованої системи управління операційним ризиком, розподіл повноважень та обов'язків і взаємодія між учасниками процесу управління операційним ризиком базується на моделі трьох ліній захисту від реалізації операційного ризику.

Першою лінією захисту є підрозділи виникнення ризику (бізнес-підрозділи), які генерують операційний ризик та володіють ним. В кожному самостійному структурному-підрозділі Банку призначені менеджери операційного ризику (ORMи) та спеціалізовані фахівці з операційного ризику (DORSи), які відповідають за щоденне управління операційним ризиком. ORMи на проактивній основі вирішують питання щодо використання методів управління операційним ризиком, таких як мінімізація ризику, страхування, ліміти прийняття ризику.

Друга лінія захисту – підрозділ з контролю операційного ризику, Головний ризик-менеджер Банку та Комітет з управління операційним ризиком – забезпечує незалежну оцінку операційного ризику, нагляд та стимулює першу лінію захисту в управлінні операційним ризиком.

Третьою лінією захисту є Служба внутрішнього аудиту, яка перевіряє ефективність та адекватність системи управління операційним ризиком і супутніх процесів. Функція аудиту не є частиною щоденного процесу управління операційним ризиком, Служба внутрішнього аудиту виконує функцію незалежного нагляду.

30. Справедлива вартість фінансових інструментів

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2016 року:

31 грудня 2016р.	Торгові	За справедливою вартістю	Кредити та дебіторська заборгованість	Наявні для продажу	Інші за амортизованою собівартістю	Всього балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та їх еквіваленти	–	–	10 292 755	–	–	10 292 755	10 293 655
Торгові цінні папери	808 776	–	–	–	–	808 776	808 776
Заборгованість кредитних установ	–	–	10 168 968	–	–	10 168 968	10 170 740
Кредити клієнтам	–	–	27 923 626	–	–	27 923 626	27 761 586
Інвестиційні цінні папери:							
– за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	–	3 380 399	–	–	–	3 380 399	3 380 399
– наявні для продажу	–	–	–	1 172	–	1 172	1 172
Похідні фінансові інструменти	–	4 583	–	–	–	4 583	4 583
Інші фінансові активи (окрім деривативів)	–	–	722 925	–	–	722 925	722 925
Фінансові активи	808 776	3 384 982	49 108 274	1 172	–	53 303 204	53 143 836
Заборгованість перед кредитними установами	–	–	–	–	3 295 105	3 295 105	3 295 105
Заборгованість перед клієнтами	–	–	–	–	44 103 262	44 103 262	44 103 262
Похідні фінансові інструменти	–	804	–	–	–	804	804
Інші фінансові зобов'язання (окрім деривативів)	–	–	–	–	431 472	431 472	431 472
Фінансові зобов'язання	–	804	–	–	47 829 839	47 830 643	47 830 643

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2015 року:

31 грудня 2015р.	Торгові	За справедливою вартістю	Кредити та дебіторська заборгованість	Наявні для продажу	Інші за амортизованою собівартістю	Всього балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	12 580 391	-	-	12 580 391	12 580 942
Торгові цінні папери	225 198	-	-	-	-	225 198	225 198
Заборгованість кредитних установ	-	-	6 386 059	-	-	6 386 059	6 386 059
Кредити клієнтам	-	-	26 372 838	-	-	26 372 838	24 934 447
Інвестиційні цінні папери:							
- за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	-	2 995 995	-	-	-	2 995 995	2 995 995
- наявні для продажу	-	-	-	1 172	-	1 172	1 172
Похідні фінансові інструменти	-	241	-	-	-	241	241
Інші фінансові активи (окрім деривативів)	-	-	307 008	-	-	307 008	307 008
Фінансові активи	225 198	2 996 236	45 646 296	1 172	-	48 868 902	47 431 062
Заборгованість перед кредитними установами	-	-	-	-	5 634 999	5 634 999	5 634 999
Заборгованість перед клієнтами	-	-	-	-	39 879 899	39 879 899	39 879 899
Субординований борг	-	-	-	-	2 101 210	2 101 210	2 101 210
Інші фінансові зобов'язання (окрім деривативів)	-	-	-	-	274 233	274 233	274 233
Фінансові зобов'язання	-	-	-	-	47 890 341	47 890 341	47 890 341

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю

У наведеній нижче таблиці відображено аналіз фінансових інструментів, що відображаються за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії, класами та підкласами фінансових активів та зобов'язань:

31 грудня 2016р.	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Фінансові активи				
Торгові цінні папери:				
ОВДП	–	808 776	–	808 776
	–	808 776	–	808 776
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку:				
ОВДП	–	3 276 190	–	3 276 190
Облігації українських підприємств	–	104 209	–	104 209
	–	3 380 399	–	3 380 399
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу:				
Акції українських підприємств	–	1 172	–	1 172
		1 172	–	1 172
Похідні фінансові інструменти	–	4 583	–	4 583
Фінансові активи за справедливою вартістю	–	4 194 930	–	4 194 930
Фінансові зобов'язання				
Похідні фінансові інструменти	–	804	–	804
Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю	–	804	–	804
31 грудня 2015р.				
Фінансові активи				
Торгові цінні папери:				
ОВДП	–	225 198	–	225 198
	–	225 198	–	225 198
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку:				
ОВДП	–	2 714 993	–	2 714 993
Облігації українських підприємств	–	281 002	–	281 002
	–	2 995 995	–	2 995 995
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу:				
Акції українських підприємств	–	1 172	–	1 172
		1 172	–	1 172
Похідні фінансові інструменти	–	241	–	241
Фінансові активи за справедливою вартістю	–	3 222 606	–	3 222 606

Методики оцінки та дані, використані для визначення справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів, що котируються на активному ринку, визначається згідно з котируваннями, які відображають умови, за якими відбуваються регулярні та останні операції на ринку. Банк використовує методики для визначення справедливої вартості інструментів, якщо котирування для них недоступні.

Нижче наводиться опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з використанням різних методик оцінки. Вони включають оцінку Банку щодо припущень, які б здійснювалися учасниками ринку при визначенні справедливої вартості таких інструментів.

Похідні фінансові інструменти

При визначенні вартості похідних фінансових інструментів, до яких в основному відносяться процентні свопи, валютні свопи та форвардні валютні контракти, використовується метод оцінки із застосуванням даних, що відкрито спостерігаються на ринку. Найбільш часто застосовувані методи оцінки включають форвардне ціноутворення та своп-моделі, з використанням розрахунків теперішньої вартості. Моделі включають різні дані, у тому числі кредитоспроможність контрагентів, розмір обмінних курсів «спот» і «форвард» та криві процентних ставок. розмір обмінних курсів «спот» і «форвард» та криві процентних ставок.

Торгові цінні папери та інвестиційні цінні папери

Вартість торгових цінних паперів та інвестиційних цінних паперів визначається на підставі ринкових котирувань та методик оцінки або цінових моделей, що застосовуються переважно для акцій та боргових цінних паперів, які не мають котирувань. Дані цінні папери оцінюються за допомогою моделей, які включають лише дані, що є результатом спостережень на ринку. Дані, що є результатом спостережень на ринку включають котирування щодо подібних боргових цінних паперів, процентні ставки, криві дохідності, інші дані доступні для спостереження на ринку. Для оцінки індексованих цінних паперів Банк використовує опціонну модель на основі методу Монте-Карло, що базується на відкритих ринкових даних, таких як: динаміка обмінних курсів валют, ставки дохідності за гривнею та доларами США.

Переведення між рівнями

Переведення між рівнями ієрархії було зумовлено зниженням рівня активності на ринку та доступності відкритих ринкових даних. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2016 року Банк не здійснював переведень між Рівнем 1 та Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості (2015р.: Банк здійснив переведення торгових цінних паперів з Рівня 1 до Рівня 2 ієрархії справедливої вартості на суму 9 846 тис грн та інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, з Рівня 1 до Рівня 2 ієрархії справедливої вартості на суму 811 914 тис грн). Політикою Банку визначається, що переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості вважається таким, що відбулося станом на звітну дату.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що не обліковуються за справедливою вартістю

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів та підкласів фінансових інструментів, що не відображені у консолідованій фінансовій звітності Банку за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливую вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

Справедливу вартість кредитів клієнтам віднесено до Рівня 3 ієрархії справедливої вартості. Оцінка здійснена на основі грошових потоків, продискованих за ставками КУАП.

	Справедлива вартість, 2016р.				Балансова вартість, 2016р.
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	
Фінансові активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	10 293 655	-	10 293 655	10 292 755
Заборгованість кредитних установ:					
Національний банк України	-	8 521 556	-	8 521 556	8 521 556
Іноземні банки	-	1 507 787	-	1 507 787	1 507 787
Вітчизняні банки	-	141 397	-	141 397	139 625
	-	10 170 740	-	10 170 740	10 168 968
Кредити клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	21 511 510	21 511 510	21 569 536
Фізичні особи	-	-	3 691 924	3 691 924	3 731 424
Малі підприємства	-	-	1 692 224	1 692 224	1 718 834
Мікро-підприємства	-	-	865 928	865 928	903 832
	-	-	27 761 586	27 761 586	27 923 626
Інші фінансові активи (окрім деривативів)	-	-	722 925	722 925	722 925
Всього фінансових активів	-	20 464 395	28 484 511	48 948 906	49 108 274
Фінансові зобов'язання					
Заборгованість перед кредитними установами	-	3 295 105	-	3 295 105	3 295 105
Заборгованість перед клієнтами:					
Фізичні особи	-	16 365 064	-	16 365 064	16 365 064
Великі підприємства	-	15 795 406	-	15 795 406	15 795 406
Мікро-підприємства	-	8 102 184	-	8 102 184	8 102 184
Малі підприємства	-	3 472 820	-	3 472 820	3 472 820
Бюджетні організації	-	367 788	-	367 788	367 788
	-	44 103 262	-	44 103 262	44 103 262
Інші фінансові зобов'язання (окрім деривативів)	-	-	431 472	431 472	431 472
Всього фінансових зобов'язань	-	47 398 367	431 472	47 829 839	47 829 839

	Справедлива вартість, 2015р.				Балансова вартість, 2015р.
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	
Фінансові активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	12 580 942	-	12 580 942	12 580 391
Заборгованість кредитних установ					
Національний банк України	-	6 359 880	-	6 359 880	6 359 880
Іноземні банки	-	26 179	-	26 179	26 179
	-	6 386 059	-	6 386 059	6 386 059
Кредити клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	17 962 136	17 962 136	19 048 560
Фізичні особи	-	-	4 556 831	4 556 831	4 795 161
Малі підприємства	-	-	1 496 173	1 496 173	1 545 008
Мікро-підприємства	-	-	919 307	919 307	984 109
	-	-	24 934 447	24 934 447	26 372 838
Інші фінансові активи (окрім деривативів)	-	-	307 008	307 008	307 008
Всього фінансових активів	-	18 967 001	25 241 455	44 208 456	45 646 296
Фінансові зобов'язання					
Заборгованість перед кредитними устано- вами					
	-	5 634 999	-	5 634 999	5 634 999
Заборгованість перед клієнтами:					
Фізичні особи	-	15 659 069	-	15 659 069	15 659 069
Великі підприємства	-	15 327 997	-	15 327 997	15 327 997
Мікро-підприємства	-	5 804 533	-	5 804 533	5 804 533
Малі підприємства	-	2 835 028	-	2 835 028	2 835 028
Бюджетні організації	-	253 272	-	253 272	253 272
	-	39 879 899	-	39 879 899	39 879 899
Субординований борг	-	2 101 210	-	2 101 210	2 101 210
Інші фінансові зобов'язання (окрім деривативів)	-	-	274 233	274 233	274 233
Всього фінансових зобов'язань	-	47 616 108	274 233	47 890 341	47 890 341

Нижче описані методики та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у консолідованій фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості

Вважається, що балансова вартість ліквідних або короткострокових (до трьох місяців) фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення, фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою, заборгованості перед клієнтами з фіксованою процентною ставкою та строком погашення, що залишився станом на кінець звітного періоду, до 1 року, а також кредитів, наданих фізичним особам у іноземних валютах. Валютне кредитування для останньої згаданої групи клієнтів на даний час заборонене Національним банком України.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань з фіксованою ставкою, що відображаються за амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату їх первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються на аналогічні фінансові інструменти. Оціночна справедлива вартість процентних

деPOSITIV з фіксованою ставкою визначається на основі дискontованих грошових потоків із застосуванням існуючих на грошовому ринку процентних ставок за борговими зобов'язаннями з аналогічними характеристиками кредитного ризику та строками погашення. Справедлива вартість випущених боргових інструментів, що котируються, визначається на основі оголошених ринкових цін. Якщо для випущених цінних паперів не існує ринкових цін, використовується модель дискontованих грошових потоків на основі кривої дохідності за поточною процентною ставкою з урахуванням залишкового періоду до погашення.

31. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення. Інформація про договірні недискontовані зобов'язання Банку за строками погашення наведена у Примітці 29 «Управління ризиками».

	2016р.			2015р.		
	До одного року	Понад один рік	Всього	До одного року	Понад один рік	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	10 292 755	–	10 292 755	12 580 391	–	12 580 391
Торгові цінні папери	808 776	–	808 776	225 198	–	225 198
Заборгованість кредитних установ	10 168 968	–	10 168 968	6 386 059	–	6 386 059
Кредити клієнтам	18 868 114	9 055 512	27 923 626	16 168 483	10 204 355	26 372 838
Активи, призначені для продажу	55 275	–	55 275	729	–	729
Інвестиційні цінні папери:						
– за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	1 357 539	2 022 860	3 380 399	2 027 413	968 582	2 995 995
– наявні для продажу	1 172	–	1 172	1 172	–	1 172
Інвестиційна нерухомість	–	160 627	160 627	–	243 180	243 180
Основні засоби	–	1 972 930	1 972 930	–	2 137 287	2 137 287
Нематеріальні активи	–	387 256	387 256	–	429 603	429 603
Поточні активи з податку на прибуток	60 023	325 130	385 153	48 980	171 282	220 262
Відстрочені активи з податку на прибуток	718 495	24 766	743 261	724 556	383 875	1 108 431
Інші активи	1 084 439	–	1 084 439	872 080	–	872 080
Всього активів	43 415 556	13 949 081	57 364 637	39 035 061	14 538 164	53 573 225
Зобов'язання						
Заборгованість перед кредитними установами	2 910 203	384 902	3 295 105	3 275 466	2 359 533	5 634 999
Заборгованість перед клієнтами	44 063 200	40 062	44 103 262	39 831 776	48 123	39 879 899
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	9	–	9	2 301	–	2 301
Субординований борг	–	–	–	1 636	2 099 574	2 101 210
Резерви	53 418	–	53 418	25 872	–	25 872
Інші зобов'язання	892 168	–	892 168	609 055	–	609 055
Всього зобов'язань	47 918 998	424 964	48 343 962	43 746 106	4 507 230	48 253 336
Чиста сума	(4 503 442)	13 524 117	9 020 675	(4 711 045)	10 030 934	5 319 889

Аналіз строків погашення не відображає історичну стабільність поточних рахунків. Зняття коштів з поточних рахунків відбувалося протягом більш тривалого періоду, ніж зазначено у таблицях вище. У цих таблицях зазначені сальдо входять до складу сум, що підлягають оплаті в строк до одного року. Також, заборгованість перед клієнтами включає строкові депозити фізичних осіб (Примітка 21). Згідно із законодавством України для депозитних договорів фізичних осіб, що укладені до 6 червня 2015 року існує зобов'язання виплачувати кошти за цими депозитами на вимогу вкладників протягом двох днів з моменту отримання вимоги від вкладника. Однак, Банк не очікує, що багато клієнтів вимагатимуть повернення раніше дати закінчення строку договору, а також очікує, що багато депозитів буде пролонговано. Зазначені сальдо відображені за їх строком погашення згідно з договором. Законодавство України визначає, що договори депозитів фізичних осіб, що укладені після 6 червня 2015 року можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості.

32. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні або фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

До пов'язаних сторін входять:

- Материнська компанія – власником контрольного пакету акцій Банку є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія, якому належить 68,27% (2015р.: 68,28%) (Примітка 1);
- Інший акціонер – компанія, яка має суттєвий вплив на Банк (Примітка 1);
- Підприємства під спільним контролем – компанії, які перебувають під спільним контролем Групи «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ»;
- Ключовий управлінський персонал – фізичні особи, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Банку прямо чи опосередковано, і включають членів Правління, Спостережної Ради та їхніх прямих родичів;
- Інші пов'язані сторони – включають компанії, які є афілійованими компаніями Групи «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ».

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятися від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

Основними валютами за залишками по операціям з пов'язаними сторонами-нерезидентами є долар США та євро.

Станом на 31 грудня 2016 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 814 051	-	50 959	-	-
в т.ч. резерв під зменшення корисності на сукупній основі	-	-	(628)	-	-
Заборгованість кредитних установ	19 760	-	-	-	-
Кредити клієнтам (відсоткова ставка за угодою: 10,7%)	-	-	-	1 042	-
Нематеріальні активи	24 583	-	717	-	12 716
Інші активи	-	628	-	-	966
Всього активи	1 858 394	628	51 676	1 042	13 682
Зобов'язання					
Заборгованість перед кредитними установами:					
Поточні рахунки інших банків (відсоткові ставки за угодою: 0% – 0,75%)	6 727	58 288	6 028	-	-
Строкові депозити і кредити від інших банків (відсоткові ставки за угодою: 4,94% – 8,09%)	2 673 164	-	-	-	-
	2 679 891	58 288	6 028	-	-
Заборгованість перед клієнтами:					
Поточні рахунки (відсоткові ставки за угодою: 0% – 10%)	-	-	47 188	13 067	7 243
Строкові кошти (відсоткові ставки за угодою: 0,01% – 15%)	-	-	188 084	35 962	30 017
	-	-	235 272	49 029	37 260
Інші зобов'язання	27 945	2 053	12 745	-	24 311
в т.ч. похідні фінансові інструменти	804	-	-	-	-
Всього зобов'язання	2 707 836	60 341	254 045	49 029	61 571

Станом на 31 грудня 2016 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Зобов'язання та гарантії отримані	272 857	2 063 786	113 690	2 041	-

Станом на 31 грудня 2015 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 837 205	–	35 709	–	–
в т.ч. резерв під зменшення корисності на сукупній основі	–	–	(20)	–	–
Заборгованість кредитних установ	26 179	–	–	–	–
Кредити клієнтам (відсоткова ставка за угодою: 10,7%)	–	–	–	1 206	–
Нематеріальні активи	31 543	–	922	–	12 873
Інші активи	243	–	–	–	3 036
в т.ч. похідні фінансові інструменти	191	–	–	–	–
Всього активи	7 895 170	–	36 631	1 206	15 909
Зобов'язання					
Заборгованість перед кредитними установами:					
Поточні рахунки інших банків (відсоткова ставка за угодою: 1,25%)	7 232	–	2 185	–	–
Строкові депозити і кредити від інших банків (відсоткові ставки за угодою: 3,11%–3,37%)	4 926 275	–	–	–	–
	4 933 507	–	2 185	–	–
Заборгованість перед клієнтами:					
Поточні рахунки (відсоткові ставки за угодою: 0,01%–10%)	–	–	47 251	9 210	5 546
Строкові кошти (відсоткові ставки за угодою: 0,5%–1,5%)	–	–	100 269	33 663	15 016
	–	–	147 520	42 873	20 562
Субординований борг (відсоткові ставки за угодою: 2,56%–16,45%), деномінований у дол. США	–	2 101 210	–	–	–
Інші зобов'язання	12 458	–	8 162	3 227	1 120
Всього зобов'язання	4 945 965	2 101 210	157 867	46 100	21 682

Станом на 31 грудня 2015 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Зобов'язання та гарантії отримані	65 558	1 800 050	175 171	2 041	–

Примітки до консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ за 2016 рік
(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2016 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	22 919	–	–	93	–
Процентні витрати	(340 141)	(23 597)	(18 955)	(1 299)	(3 342)
Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі	–	–	(560)	–	–
Комісійні доходи	1 636	4 216	1 212	31	85 125
Комісійні витрати	(51 507)	(16 363)	(102 514)	–	–
Непроцентні доходи/(витрати)	(6 456)	–	(110)	–	297
Непроцентні витрати	(43 484)	–	(7 179)	–	(162 266)

Станом на 31 грудня 2015 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Інший акціонер	Підприємства під спільним контролем	Ключовий управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	21 370	–	–	143	–
Процентні витрати	(549 357)	(20 769)	(16 937)	(1 886)	(2 741)
Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі	–	–	(126)	–	–
Комісійні доходи	3 184	–	984	23	67 846
Комісійні витрати	(30 401)	–	(68 154)	–	–
Непроцентні доходи	9 194	–	14	–	407
Непроцентні витрати	(31 898)	–	(2 860)	–	(163 826)

Сукупна сума винагороди членам Правління та Спостережної Ради протягом 2016 року складала 80 118 тис грн (2015р.: 71 782 тис грн).

33. Достатність капіталу

Банк здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед інших методів, коефіцієнтів, встановлених Базельською угодою щодо капіталу від 1988 року, та нормативів, встановлених НБУ при здійсненні нагляду за Банком.

Основною ціллю управління капіталом Банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності та максимізації акціонерної вартості.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років Банк повністю дотримався всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з його діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Банк може коригувати суми дивідендів, що виплачуються акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити дольові цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Згідно з вимогами НБУ, банки мають підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми активів, зважених на ризик (2015р.: 10%), розрахований згідно з вимогами НБУ. Станом на 31 грудня 2016 року норматив достатності капіталу Банку становив 26,82% (2015р.: 18,91%) та перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами НБУ

	2016р.	2015р.
Основний капітал	4 930 972	5 875 810
Додатковий капітал	4 853 352	2 477 325
Мінус: відрахування з капіталу	(149 565)	(482 378)
Всього капітал	9 634 759	7 870 757
Активи, зважені за ризиком	35 511 534	34 821 107
Довгостроковий розрив ліквідності	-	4 811 923
Відкрита валютна позиція	417 295	1 979 607
Показник достатності регулятивного капіталу	26,82%	18,91%

Показник достатності регулятивного капіталу згідно з Базельською угодою від 1988 року

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років показник достатності регулятивного капіталу Банку, розрахований згідно з положеннями Базельської угоди від 1988 року зі змінами, включаючи зміни щодо врахування ринкових ризиків, становив

	2016р.	2015р.
Капітал першого рівня	7 872 317	4 031 342
Капітал другого рівня	937 165	2 721 282
Всього капітал	8 809 482	6 752 624
Активи, зважені за ризиком	36 415 904	35 309 847
Показник достатності капіталу першого рівня	21,62%	11,42%
Показник достатності капіталу	24,19%	19,12%

34. Події після дати балансу

6 березня 2017 року суд першої інстанції відхилив один судовий позов проти Банку, за яким ступінь ризику вибуття ресурсів в сумі 274 150 тис грн для врегулювання зобов'язання оцінюється Банком на середньому рівні (Примітка 25).

У квітні НБУ дозволив купівлю та перерахування іноземної валюти з метою виплати дивідендів за межі України на користь іноземного інвестора за 2016 рік. Однак залишились додаткові обмеження щодо порядку виплат суми оголошених дивідендів за 2014-2016 роки, а саме протягом одного календарного місяця Банк зможе здійснити купівлю-перерахування іноземної валюти з метою повернення закордон дивідендів, у межах загальної суми, що не може перевищувати 5 млн дол. США (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на дату здійснення відповідної операції).

Райффайзен Лізинг Аваль	142
Райффайзен Банк Інтернаціональ	143
Довідник Райффайзен Банк Інтернаціональ	144
Довідник банку	146

Райффайзен Лізинг Аваль

ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль» працює в Україні з 26 червня 2006 року.

Райффайзен Лізинг Аваль здійснює такі види діяльності:

- торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами;
- торгівля іншими автотранспортними засобами;
- надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування;
- надання в оренду будівельних машин і устаткування;
- надання в оренду водних транспортних засобів;
- надання в оренду інших машин, устаткування та товарів;
- фінансовий лізинг;
- надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;
- надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів;
- надання в оренду вантажних автомобілів.

За роки існування на українському ринку компанією «Райффайзен Лізинг Аваль» було розроблено та впроваджено власні пропозиції, які можуть задовольнити будь-які потреби клієнтів – це партнерські програми з найкращими постачальниками різноманітної техніки та транспортних засобів, гнучкий графік платежів та прозора система фінансування.

ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль» бере активну участь у роботі Асоціації «Українське Об'єднання Лізингодавців», має бездоганну репутацію на вітчизняному та іноземному ринках.

ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль» ніколи не перебувало у процесі провадження у справі про банкрутство, санації чи у процесі припинення діяльності, реорганізації.

Інформацію про ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль» розміщено в мережі Інтернет:
<http://www.rla.com.ua>

Райффайзен Банк Інтернаціональ

Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (РБІ) вважає Центральну та Східну Європу (включаючи Австрію) своїм внутрішнім ринком. Уже понад 30 років РБІ працює у регіоні Центральної та Східної Європи (ЦСЕ), де на цей час підтримує діяльність об'єднаної мережі дочірніх банків, лізингових компаній та численних організацій, що надають спеціалізовані фінансові послуги.

Як універсальний банк, РБІ входить до п'ятірки кращих банків у кількох країнах. Ця позиція підтримується брендом Райффайзен, який є одним із найвідоміших у регіоні. Сьогодні РБІ позиціонує себе як повністю інтегрована банківська група у сфері корпоративного та роздрібного бізнесу в ЦСЕ, яка пропонує широкий спектр продуктів. Наприкінці 2016 року приблизно 46 тис. працівників РБІ надавали послуги майже 14,1 млн клієнтів у близько 2500 відділеннях у ЦСЕ.

В Австрії РБІ є одним із провідних корпоративних та інвестиційних банків. Він обслуговує передусім австрійських клієнтів, а також міжнародних та великих мультинаціональних клієнтів, які працюють у ЦСЕ. Загалом штат РБІ налічує близько 49 тис. працівників, а загальний обсяг активів становить майже 112 млрд євро.

Райффайзен Центральбанк Остеррайх АГ (РЦБ) було створено в 1927 році під назвою «Гіроцентралє дер Остеррайхішен Геноссенштафтен», і на той час установа функціонувала як центр збалансування ліквідності для австрійських сільськогосподарських кооперативів, як і було задумано соціальним реформатором Фрідріхом Вільгельмом Райффайзенем.

РЦБ АГ має одну з найбільших банківських мереж у ЦСЕ, якою управляє дочірня компанія – Райффайзен Банк Інтернаціональ (РБІ АГ). Акції РБІ АГ котируються на фондовій біржі з 2005 року. Наприкінці 2016 року у власності РЦБ АГ знаходилося близько 60,7% акцій РБІ, а решта акцій перебували у вільному обігу.

Спершу РЦБ АГ володіли вісім регіональних банків Райффайзен, а РЦБ виконував роль центральної установи відповідно до Закону про банківську діяльність Австрії. Після злиття РЦБ АГ та РБІ АГ, що вважатиметься чинним зі зворотною силою з 30 червня 2016 року, РБІ АГ виконуватиме роль центральної установи в порядку універсального правонаступництва.

Довідник Райффайзен Банк Інтернаціональ

Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ

Австрія

Am Stadtpark 9
1030 Vienna, Austria
Тел.: +43-1-71 707-0
Факс: +43-1-71 707-1715
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Мережа банків

Албанія

Raiffeisen Bank Sh.a.
«European Trade Center»,
Bulevardi «Bajram Curri»,
Tirana, Albania
Тел.: +355-4-23 8 100
Факс: +355-4-22 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Білорусь

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk, Belarus
Phone: +375-17-28 9-9090
Fax: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCBY2X
www.priorbank.by

Болгарія

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vaptzarov Blvd.
Business Center EXPO 200
PHAZE III, floor 5
1407 Sofia, Bulgaria
Phone: +359-2-91 985 101
Fax: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Боснія та Герцеговина

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo,
Phone: +387-33-287 100
Fax: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Косово

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Rruga UÇK, No. 51
10000 Pristina, Kosovo
Phone: +381-38-22 222 2
Fax: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOKXPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Польща

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Ul. Grzybowska, 78
00-549 Warsaw, Poland
Phone: +48-22-58 5-2000
Fax: +48-22-58 5-2585
SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Росія

AO Raiffeisenbank
Smolenskaya-Sennaya 28
119002 Moscow, Russia
Phone: +7-495-72 1-9900
Fax: +7-495-72 1-9901
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Румунія

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 Bucharest, Romania
Phone: +40-21-30 610 00
Fax: +40-21-23 007 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Сербія

Raiffeisen banka a.d.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd, Serbia
Phone: +381-11-32 021 00
Fax: +381-11-22 078 00
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Словаччина

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
P.O. Box 42
85005 Bratislava 55, Slovakia
Phone: +421-2-59 19-1000
Fax: +421-2-59 19-1110
SWIFT/BIC: TATRKBX
www.tatrabanka.sk

Угорщина

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budapest, Hungary
Phone: +36-1-48 444-00
Fax: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Україна

Raiffeisen Bank Aval JSC
9, vul Leskova
01011 Kyiv, Ukraine
Phone: +380-44-49 088 88,
Fax: +380-44-295-32 31
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Хорватія

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta, 69
10000 Zagreb, Croatia
Phone: +385-1-45 664 66
Fax: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Чеська республіка

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prague 4, Czech Republic
Phone: + 420-234-405-222
Fax: +420-234-402-111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Лізингові компанії

Австрія

**Raiffeisen-Leasing
International GmbH**
Am Stadtpark 3
1030 Vienna, Austria
Phone: +43-1-71 707-2071
Fax: +43-1-71 707-76 2966
www.rli.co.at

Албанія

Raiffeisen Leasing Sh.a.
“European Trade Center”
Bulevardi “Bajram Curri”
Tirana, Albania
Phone: +355-4-22 749 20
Fax: +355-4-22 325 24
www.raiffeisen-leasing.al

Білорусь

“Raiffeisen-Leasing” JLLC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk, Belarus
Phone: +375-17-28 9-9394
Fax: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Болгарія

**Raiffeisen Leasing Bulgaria
OOD**
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia, Bulgaria
Phone: +359-2-49 191 91
Fax: +359-2-97 420 57
www.rlbг.bg

Боснія та Герцеговина

**Raiffeisen Leasing d.o.o.
Sarajevo**
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo,
Bosnia and Herzegovina
Phone: +387-33-254 354
Fax: +387-33-212 273
www.rlbh.ba

Казахстан

**Raiffeisen Leasing Kazakhstan
LLP**
Shevchenko Str. 146, flat 1
050008 Almaty, Kazakhstan
Phone: +7-727-378 54 30
Fax: +7-727-378 54 31
www.rlkz.at

Косово

Raiffeisen Leasing Kosovo
Gazmend Zajmi n.n., Sunny Hill
10000 Pristina, Kosovo
Phone: +381-38-22 222 2
Fax: +381-38-20 301 103
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Молдова

I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
Alexandru cel Bun 51
2012 Chişinău, Moldova
Phone: +373-22-27 931 3
Fax: +373-22-22 838 1
www.raiffeisen-leasing.md

Румунія

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 D
014476 Bucharest, Romania
Phone: +40-21-36 532 96
Fax: +40-37-28 799 88
www.raiffeisen-leasing.ro

Росія

ООО Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya 28
119121 Moscow, Russia
Phone: +7-495-72 1-9980
Fax: +7-495-72 1-9901
www.raiffeisen-leasing.ru

Сербія

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd, Serbia
Phone: +381-11-220 7400
Fax: +381-11-228 9007
www.raiffeisen-leasing.rs

Словаччина

Tatra-Leasing s.r.o.
Černyševského 50
85101 Bratislava, Slovakia
Phone: +421-2-59 19-3053
Fax: +421-2-59 19-3048
www.tatraleasing.sk

Словенія

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
SI-1000 Ljubljana, Slovenia
Phone: +386-1-241-6250
Fax: +386-1-241-6268
www.rl-sl.si

Угорщина
Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
 Akademia ut. 6
 1054 Budapest, Hungary
 Phone: +36-1-477 8709
 Fax: +36-1-477 8702
 www.raiffeisenlizing.hu

Україна
LLC Raiffeisen Leasing Aval
 Stepan Bandera Prospect 9
 Build. 5 Office 101
 04073 Kyiv, Ukraine
 Phone: +380-44-590 2490
 Fax: +380-44-200 0408
 www.rla.com.ua

Хорватія
Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Radnicka cesta 43
 10000 Zagreb, Croatia
 Phone: +385-1-65 9-5000
 Fax: +385-1-65 9-5050
 www.rl-hr.hr

Чеська Республіка
Raiffeisen-Leasing s.r.o.
 Hvězdova 1716/2b
 14078 Prague 4, Czech Republic
 Phone: +420-2-215 116 11
 Fax: +420-2-215 116 66
 www.rl.cz

Відділення та представництва у Європі

Великобританія
RBI London Branch
 Leaf C 9th Floor, Tower 42
 25 Old Broad Street
 London EC2N 1HQ, UK
 Phone: +44-20-79 33-8000
 Fax: +44-20-79 33-8099

Німеччина
RBI Frankfurt Branch
 Wiesenhüttenplatz 26
 60 329 Frankfurt, Germany
 Phone: +49-69-29 921 924
 Fax: +49-69-29 921 9-22

Франція
RBI Representative Office Paris
 9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
 75008 Paris, France
 Phone: +33-1-45 612 700
 Fax: +33-1-45 611 606

Швеція
RBI Representative Office Nordic Countries
 Drottninggatan 89, 14th floor
 11360 Stockholm, Sweden
 Phone: +46-8-440 5086
 Fax: +46-8-440 5089

Відділення та представництва в Азії та Америці

В'єтнам
RBI Representative Office
 Ho-Chi-Minh-City
 35 Nguyen Hue Str.,
 Harbour View Tower
 Room 601A, 6th Floor, Dist 1
 Ho-Chi-Minh-City, Vietnam
 Phone: +84-8-38 214 718,
 +84-8-38 214 719
 Fax: +84-8-38 215 256

Індія
RBI Representative Office Mumbai
 501, Kamla Hub,
 Gulmohar Road, Juhu
 Mumbai – 400049, India
 Phone: +91-22-26 230 657
 Fax: +91-22-26 244 529

Китай
RBI Beijing Branch
 Beijing International Club Suite 200
 2nd floor
 Jianguomenwai Dajie 21
 100020 Beijing, China
 Phone: +86-10-65 32-3388
 Fax: +86-10-65 32-5926

RBI Representative Office Zhuhai
 Room 2404, Yue Cai Building
 No. 188, Jingshan Road, Jida,
 Zhuhai, Guangdong Province
 519015, P.R. China
 Phone: +86-756-32 3-3500
 Fax: +86-756-32 3-3321

Корея
RBI Representative Office Korea
 #1809 Le Meilleur Jongno Town
 24 Jongno 1ga
 Seoul 110-888
 Republic of Korea
 Phone: +82-2-72 5-7951
 Fax: +82-2-72 5-7988

Сінгапур
RBI Singapore Branch
 One Raffles Quay
 #38-01 North Tower
 Singapore 048583
 Phone: +65-63 05-6000
 Fax: +65-63 05-6001

США
RB International Finance (USA) LLC
 1133 Avenue of the Americas,
 16th Floor
 10036 New York, USA
 Phone: +1-212-84 541 00
 Fax: +1-212-94 420 93

RZB Austria Representative Office New York
 1133 Avenue of the Americas,
 16th Floor
 10036 New York
 Phone: +1-212-59 3-7593
 Fax: +1-212-59 3-9870

Райффайзен Центральбанк АГ

Австрія
 Am Stadtpark 9
 1030 Vienna, Austria
 Phone: +43-1-26 216-0
 Fax: +43-1-26 216-1715
 www.rzb.at

Довідник банку

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС
01011, м.Київ
вул. Лескова, 9
Тел.: 0-800-500-500
+380-44 490-88-88
e-mail: info@aval.ua

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДИРЕКЦІЯ
49044, м.Дніпро
вул. Артема, 4д

КИЇВСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ
01601, м.Київ
вул. Пирогова, 7-7б

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДИРЕКЦІЯ
79007, м.Львів
вул. Матейка, 8

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДИРЕКЦІЯ
65045, м.Одеса
вул. Велика Арнаутська, 72/74

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДИРЕКЦІЯ
61166, м.Харків
вул. Новгородська, 11